

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

SLU ID: SLU.ua.2022.1.1.1-532

Årsredovisning 2021

Innehåll

Rector har ordet	5	5.2 Strategisk utveckling	44
RESULTATREDOVISNING	8	5.3 Samverkan med myndigheter	45
1 Verksamhetsidé, vision och mål	8	5.4 Växelverkan med forskning	45
1.1 SLU:s vision, verksamhetsidé och värdegrund	8	5.5 Kommunikation	46
1.2 SLU:s strategi	8	5.6 Ekonomisk redovisning av fortlöpande miljöanalys	47
1.3 Coronapandemin	9	6 Samverkan och innovation	48
1.4 Resultatindikatorer	9	6.1 Nationell samverkan	48
2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	10	6.2 Samverkan för global utveckling	49
2.1 Helårsstudenter och helårsprestationer	10	6.3 Innovation – SLU Holding	50
2.2 Rekrytering	12	6.4 Prestationsmätt innovation	51
2.3 Utfärdade examina	13	6.5 Movium	52
2.4 Utvecklingsarbete	14	7 Personal	54
2.5 Internationalisering	16	7.1 Personalstruktur	54
2.6 Jämställdhet och mångfald	18	7.2 Kompetensförsörjning och ledarskap	56
2.7 Studentinflytande	19	7.3 Arbetsmiljö, jämställdhet och lika villkor	58
2.8 Studenthälsa	20	7.4 Sjukfrånvaro	61
2.9 Samverkan med arbetslivet	20	8 Gemensamma verksamheter och övrig återskott	62
2.10 Kompetensutveckling för yrkesverksamma	21	8.1 Lokalförsörjning	62
2.11 Tilläggsutbildning för utländska veterinärer	21	8.2 Fastighetsförvaltning samt skogs- och jordbruksdrift	63
2.12 Ekonomisk redovisning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå	22	8.3 Miljöarbete	63
3 Utbildning på forskarnivå	24	8.4 SLU Universitetsdjursjukhuset (UDS)	64
3.1 Rekrytering	24	8.5 Stöd till kärnverksamheterna	65
3.2 Nyantagna och aktiva forskarstudenter	24	8.6 Möjlighet för vissa lärosäten att upplåta lägenheter för bostadsändamål	66
3.3 Genomströmning och examinerade	26	8.7 Engagemang i organisationsbildningar	66
3.4 Jämställdhet och mångfald	27	8.8 Agenda 2030	67
3.5 Kvalitets- och utvecklingsarbete	27	FINANSIELL REDOVISNING	68
3.6 Internationellt utbildningsarbete	28	9 Ekonomisk analys	68
4 Forskning	29	9.1 Resultatutveckling	68
4.1 Vetenskaplig publicering	29	9.2 Resultaträkningen	69
4.2 Extern finansiering	32	9.3 Kapitalutveckling och personalvolym	70
4.3 Större bidrag och utmärkelser till SLU:s forskare	33	9.4 Kapitalutveckling och likviditet	71
4.4 Strategiska satsningar	34	9.5 Finansiering	72
4.5 Forskningsinfrastruktur	35	10 Resultaträkning (tkr)	74
4.6 Regeringens strategiska forskningsområden	36	11 Balansräkning (tkr)	75
4.7 Institutsuppgifter	36	12 Anslagsredovisning (tkr)	77
4.8 Antibiotikaresistens	38	13 Tilläggsupplysningar och noter	80
4.9 Livsmedelsstrategin	39	13.1 Tilläggsupplysningar	80
4.10 Kvalitets- och utvecklingsarbete	40	13.2 Noter (alla belopp i tkr)	84
4.11 Ekonomisk redovisning av forskning och utbildning på forskarnivå	41		
5 Fortlöpande miljöanalys	43		
5.1 Anslag och externa uppdrag	43		

14 Väsentliga uppgifter.....	94
14.1 Sammanställning av väsentliga uppgifter enligt Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	94
14.2 Sammanställning av väsentliga uppgifter inom universitets- och högskolesektorn.....	95
15 Intern styrning och kontroll	97
15.1 Riskanalysarbete på SLU	97
15.2 Uppföljning av riskåtgärder för 2021.....	97
16 Underskrifter	99
17 Information om årsredovisningen, definitioner och förkortningar.....	100

Rektor har ordet

Liksom förra året får återblicken på året som gått börja med pandemin. 2021 präglades av att många medarbetare och studenter till största delen jobbade, pluggade och samarbetade via Zoom och Teams. Hösten skapade sedan en otrolig energi och förväntan när vi kunde träffas på campus på nytt. En successiv återgång full av glädje, som någon jämförde med kosläpp. Terminen slutade dock i moll med ännu en smittvåg i samband med att den nya omikron-varianten började spridas. Många av oss vände åter till hemmaskärmen för att lämna plats till dem som hade prioriterade uppgifter. Den långa tiden av studier hemifrån har haft påverkan på den sociala studie- och arbetsmiljön, speciellt för nya studenter, post-docar och nya doktorander. För dessa grupper var höstens campusliv extra värdefulla. För andra var dock hösten utmanande med ökande sjuktal i kombination med en generell brist på djursjukvårdspersonal. Men pandemin har inte bara haft negativa inslag, det har varit glädjande att se hur vi tänkt nytt, ställt om och hur vår forskning kommit till nytta, både i vaccin och i mätning av virus i avlopp.

2021 var annars ett år fullt av goda nyheter om SLU:s utveckling och många nya spännande projekt. Vi har under året haft förmånen att välkomna ännu flera studenter och vi har nu 4 437 helårsstudenter i våra utbildningar. Ändringarna i agronom- och jägmästarutbildningarna har resulterat i vårt första engelska kandidatprogram. Dessutom startade vårt första pol.kand-program. Eftersom antalet studenter nu ökat, fattas anslagsmedel och vi har därför börjat begränsa antagningen. Även antalet medarbetare har ökat kopplat till en ökad externfinansiering med 12 procent. Det är oerhört glädjande att se hur väl SLU:s forskare står sig globalt; vi är fortsatt trea i QS-rankingen bland universitet inom jord- och skogsbruk och femma inom ekologi (Shanghai ranking). Något som tyvärr minskat är antalet doktorander. Det är oroande för såväl akademins som samhällets fortsatta försörjning av vetenskaplig kompetens inom våra områden.

Positivt är också att miljöanalysuppgifterna har ökat i omfattning och ett tips är att titta på de intressanta föreläsningarna av våra nya seniora miljöanalys-specialister. Framöver kommer vi också se hur det nyinrättade Skogsskadedecentrum, i samverkan med andra aktörer, ger direkt nytta bland annat i hanteringen av problemen med angrepp från granbarkborre. För samverkan ger styrka, och det känns bra

att se att vi under året utsett nya områden för att inrätta s.k. samverkanslektorsuppdrag.

Kommunerna nära oss är i förändring och det kräver utökade samverkansdialoger och planer. Under året initierades SLU:s styrgrupp för campusutveckling och det hölls workshopsserier på både Ultuna och Alnarp om framtidens campus. Alnarp har behov av renoverade/nya lokaler parallellt med att Lomma expanderar och en tågstation byggs. Ultuna å andra sidan behöver en tydlig vision för utvecklingen av vårt utomhuscampus inför att Uppsala om några år expanderar in på f.d campusmark och har planer på en eventuell spårväg genom campusområdet.

Det viktiga systematiska arbetsmiljö- och lika villkorsarbetet fortsätter och könsfördelningen har blivit jämnare bland lärare/forskare men tyvärr inte bland nyanställda professorer. Nu behövs en genomlysning av hur det kan förbättras. En god nyhet är det nya intentionsavtalet inom den gröna sektorn, som fokuserar på ett gemensamt arbete med diskrimineringsfrågor. Positivt var också 2021 års medarbetarundersökning som gav många bevis på ett förbättrat chefskap och resultatet utgör en bra grund för fortsatt utveckling. Glädjande var den stora ökande andel medarbetare som upplever att vår strategi genomsyrar arbetet, man känner att man kan bidra. Visionen poängterar vår nyckelroll i utvecklingen för hållbart liv, grundad i vetenskap och utbildning, och för att nå målbilden sätts fokus på tre områden: Nästa steg för hållbar utveckling, SLU i det digitala samhället samt Ett SLU.

Avslutningsvis har 2021 varit ett exceptionellt år som på många sätt har prövat vår resiliens. Samtidigt som vi haft nya arbetssätt och hanterat pandemin för andra året i följd, har vi fått otroligt många kvitton på att alla ni medarbetare och studenter dagligen gör stora insatser för och bidrar till ett hållbart liv, i samverkan med externa vänner, samarbetsparter och bidrags- och uppdragsgivare.

Tack för alla fina insatser! Låt oss ödmjukt se vad framtiden behöver från oss och hur vi, som universitet, kan bidra till en ljus sådan.

Maria Knutson Wedel,

Rektor

SLU:s årsredovisning 2021

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

- Utbildningsvolymen vid SLU var 4 437 helårsstudenter (hst) år 2021. Det innebär en ökning med 221 hst i förhållande till föregående år. SLU har arbetat på flera fronter för att öka utbildningsvolymen, och överträffade regeringens mål om minst 12 000 hst 2019-2021.
- Även under 2021 påverkades utbildningarna av coronapandemin. Under vårterminen var undervisning digitalt och på distans fortfarande normen, men från och med höstterminen var det successivt alltmer campusförlagd undervisning. Campusundervisningen anpassades då för att förhindra smittspridning, exempelvis genom att begränsa trängsel.
- SLU registrerade nästan 1 100 nya studenter på utbildningsprogram som börjar på grundnivå (exklusive samarbeten med andra svenska universitet).
- 451 nya studenter registrerades 2021 på program på avancerad nivå (inklusive samarbeten med andra svenska universitet). Det är en minskning jämfört med året innan, men en ökning sett över en femårsperiod.
- Antalet studieavgiftsskyldiga studenter 2021 motsvarade totalt 137 helårsstudenter, en ökning med drygt 4 procent jämfört med 2020.
- Under 2021 utfärdade SLU totalt 1 115 examina till 918 studenter.
- Höstterminen 2021 startade de nya agronom- och jägmästarutbildningarna efter omstrukturering i enlighet med Bolognaformen (3+2 år), med bland annat kandidatutbildning på engelska, *Forest and Landscape*. Två helt nya program startades också, pol. kand. i hållbar utveckling samt masterprogrammet *Sustainable Food and Landscape*.
- Jämställdhet och mångfald bland studenter har fortsatt varit i fokus, bl.a. har en strategi för breddad rekrytering och breddat deltagande beslutats under året. En avsiktsförklaring har initierats av SLU och signerats av fler inom gröna sektorn. Deltagarna förbinder sig att aktivt och gemensamt arbeta för att förbättra och synliggöra arbetet mot diskriminering och trakasserier. Det sker dock endast obetydliga förändringar i könsfördelningen, av studenterna är ca 2/3 kvinnor och 1/3 män.
- Årets kapitalförändring: -8 mnkr.

Utbildning på forskarnivå

- Under 2021 antog SLU 92 doktorander, vilket är något färre än närmast föregående år. Under de senaste fem åren har SLU antagit i genomsnitt 113 nya doktorander per år.
- Antalet aktiva doktorander har minskat kontinuerligt de senaste fem åren. Trenden är samma även nationellt. Under 2021 hade SLU 535 aktiva doktorander, jämfört med 570 personer under 2017. Omkring 44 procent av de aktiva doktoranderna är utländska.

- Doktorandanställning är den dominerande försörjningsformen, 81 procent av doktoranderna är anställda som doktorand. Antalet med stipendieförsörjning (16 personer) har minskat kraftigt under den redovisade femårsperioden. Resterande andel har andra former av anställning hos SLU eller vid externa organisationer.
- Under 2021 beräknades antal examina till 92 och detta kan anses vara en rimlig nivå i relation till antal antagna doktorander under perioden 2012-2016. Under denna period antog SLU i genomsnitt 93 nya doktorander per år.
- Kvinnor är i majoritet bland både vad gäller andel av nyantagna doktorander (60 procent) och aktiva doktorander (59 procent). Även bland dem som tagit ut doktors-examen var kvinnorna i majoritet (59 procent).
- Bland doktoranderna var 83 procent av kvinnorna och 77 procent av männen anställda som doktorander. Bland övriga försörjningsformer finns vissa skillnader mellan könen, men eftersom det rör sig om små grupper där ett flertal av individerna kan ha en kombination av försörjningsformer är det svårt att dra slutsatser av skillnaderna.

Forskning

- SLU:s vetenskapliga publicering (artiklar och reviews) ökade med 15 procent mellan 2020 och 2021. Nationellt har antalet publicerade artiklar ökat med 10 procent. Under 2021 publicerades drygt 2 500 artiklar/reviews. Andelen vetenskapliga artiklar som tillhör de 10 procent mest citerade inom sina respektive ämnesområden uppgår till 17 procent.
- År 2021 utgjorde extern finansiering 51 procent av de totala intäkterna till forskning och forskarutbildning. Jämfört med 2020 har den externa finansieringen ökat med 139 mnkr (12 procent). Detta innebär också, beroende på finansiering, att en ökande andel av bas-anlagen används för medfinansiering; via institution, fakultet eller centrala medel.
- Den externa finansieringen kommer till största delen från forskningsråd och vetenskapliga stiftelser. Formas stod för drygt en fjärdedel av externfinansieringen.
- Intresset för att delta i EU:s ramprogram ökar. Under 2021 har 43 ansökningar skickats in till Horisont 2020:s sista utlysning, samt 78 ansökningar till det nya ramprogrammet, Horisont Europa. Andelen ansökningar med SLU som koordinerande part utgjorde 2021 drygt 30 procent.
- Ett flertal forskargrupper och enskilda forskare vid SLU har framgångsrikt konkurrerat om prestigefyllda bidrag och utmärkelser under året.
- Årets kapitalförändring (forskning och forskarutbildning): 169 mnkr.

på ett uppslag

Fortlöpande miljöanalys

- Den långsiktiga ekonomiska trenden visar framför allt en ökning av den externa finansieringen, vilket speglar att SLU är en efterfrågad utförare av miljöanalys.
- Fokusområdena i SLU:s strategi för 2021-2025 stämmer väl överens med de långsiktiga målen inom miljöanalysen. Miljöanalysens bidrag till helheten blir därmed tydligare.
- En översyn har gjorts av ramöverenskommelsen med HaV inför ny avtalsperiod 2022-2024. Med Naturvårdsverket förbereds ett nytt avtal om klimatrapporteringen.
- SLU Artdatabanken har vidareutvecklat IT-systemen, bland annat med fokus på anpassning till avnämares behov av information om invasiva arter.
- De första öppna föreläsningarna med seniora miljöanalyspecialister direktsändes på SLU:s webb.
- Flora- och faunavårdskonferensen hölls för första gången helt digitalt men med bibehållen möjlighet att interagera med utställare och deltagare.
- Årets kapitalförändring: 16 mnkr.

Samverkan

- SLU har under året inrättat en Samverkansgrupp inom livsmedelsområdet (Sil) för att stötta SLU:s bidrag till den nationella livsmedelsstrategin och sett över befintliga samverkansuppdrag för samverkanslektorer.
- SLU har fortsatt arbetet med utvecklingsprojekt inom samverkan efter att de nationella utvecklingsprojekt som kopplar till Vinnovas program K3 har avslutats. Ett exempel är meriteringsvärde av samverkan.
- SLU driver det femåriga industridoktorandprogrammet inom livsmedelsområdet. Projekten har pågått i tre år och utvecklas i stort enligt förväntan.
- Nya och förnyade samverkansavtal har ingåtts med Lantmännen, Västra Götalandsregionen samt om Baltic Sea Science Center med Skansen och Stockholms universitet.
- SLU medverkar i Sidas bilaterala program för ökad nationell forskningskapacitet i Bolivia, Etiopien, Kambodja, Moçambique, Rwanda, Tanzania och Uganda. Inom programmen bedrivs forskarstudier med stöd av SLU.
- Under 2021 avslutades det fleråriga programmet CGIAR Research program on Livestock där SLU lett djurhälsodelen.
- För SLU Holding har 2021 varit framgångsrikt med högt inflöde av studentidéer och innovationsprojekt samt i övrigt mycket goda verksamhetsresultat. Nyinvesteringar har gjorts i tre bolag.
- Företagsparken Green Innovation Park har expanderat sin verksamhet och finns nu, förutom i Uppsala, även i Alnarp.

Personal

- SLU:s personalvolym har under perioden 2017–2021 ökat med 335 årsarbetare (12 procent). Jämfört med 2020 är ökningen 37 årsarbetare (1 procent) till 3 193 årsarbetare. Medelantalet anställda uppgick till 3 965 personer.
- Den forskande och undervisande personalen har 2021 ökat med 40 årsarbetare jämfört med 2020, vilket motsvarar 2 procent.
- Antalet professorer har minskat med 16 helårsarbetare under 2017–2021, vilket motsvarar 8 procent. Minskningen beror på att rättigheten att befordras till professor togs bort 2013.
- Av SLU:s 3 193 årsarbetare 2021 utgjordes 55 procent av kvinnor och 45 procent av män.
- Bland den forskande och undervisande personalen har könsfördelningen blivit jämnare över tid; 2021 var könsfördelningen inom dessa kategorier 50/50.
- Bland professorer var könsfördelningen 32 procent kvinnor och 68 procent män. SLU har anställt 13 professorer under 2021 och av dessa är 2 kvinnor.
- Den genomsnittliga sjukfrånvaron ligger i paritet med föregående års siffror. Det är fortsatt relativt stor skillnad i sjukfrånvaro mellan kvinnor och män.

Ekonomisk analys

- SLU redovisar ett överskott på 177 mnkr för 2021, den balanserade kapitalförändringen uppgår till 448 mnkr, vilket ger ett utgående kapital på 625 mnkr.
- Det stora överskottet förklaras främst av att statsanslaget har ökat med 175 mnkr eller 9 procent. Anslagsökningen förklaras främst av nya tilldelningar avseende infrastruktur (70 mnkr), skogsskadecentrum 30 mnkr), grundutbildning (39 mnkr).
- En del av det ökade kapitalet består av det tillfälliga anslag på 70 mnkr som är kopplat till Uppsala kommuns expansion in på Ultuna. Den kommande minskningen av forsknings- och undervisningsyta innebär att SLU behöver se över och flytta eller förändra berörd verksamhet.
- Universitetet har fortsatt en stark ekonomi. Det är främst inom redovisningsområdet forskning och forskarutbildning där 521 mnkr eller 83 procent av kapitalet finns. Därtill har SLU oförbrukade bidrag på 1 263 mnkr.
- SLU har svårt att uppnå ekonomisk balans i större infrastrukturanläggningar. I det utgående balanserade överskottet på 625 mnkr finns underskott på -124 mnkr avseende universitetsdjursjukhuset och SLU:s egendomar.
- Pandemin har gjort att SLU:s kostnader för resor samt kurser och konferenser ligger på en låg nivå jämfört med perioden innan pandemin. Dessa kostnader har minskat med cirka 100 mnkr jämfört med 2019.

1 Verksamhetsidé, vision och mål

1.1 SLU:s vision, verksamhetsidé och värdegrund

All verksamhet vid SLU utgår från visionen, verksamhetsidén och värdegrunden.

SLU:s vision är att SLU har en nyckelroll i utvecklingen för hållbart liv, grundad i vetenskap och utbildning.

SLU:s verksamhetsidé innebär att SLU bedriver forskning, utbildning och miljöanalys i samverkan med omgivande samhälle. Genom fokus på spelen mellan människa, djur och ekosystem och

ett ansvarsfullt brukande av naturresurserna bidrar SLU till en hållbar samhällsutveckling och goda livsvillkor på vår planet.

SLU:s personal omfattas av den gemensamma värdegrunden för statsanställda: demokrati, legalitet, objektivitet, fri åsiktsbildning, respekt samt effektivitet och service. Vid SLU kompletteras dessa med fyra grundläggande värderingar: vetenskaplighet, kreativitet, öppenhet och ansvarstagande.

1.2 SLU:s strategi

I anslutning till att SLU:s styrelse beslutade om en ny vision och verksamhetsidé utvecklades också en generell målbild för verksamheten. Den generella målbilden är en relativt tidlös kontext till visionen och verksamhetsidén. SLU:s strategi för åren 2021–2025 utgör ett viktigt samtida vägval för att uppnå den generella målbilden. Strategin syftar till vägledning för planering och prioritering av verksamheten inom universitetet som helhet. I arbetet med utformningen av strategin har alla studenter och all personal beretts möjlighet att delta. Därutöver har inspiration och kunskap hämtats från SLU:s intressenter och SLU:s International Advisory Board. Fakulteterna har formulerat egna strategier med utgångspunkt i den universitetsövergripande strategin.

SLU:s strategi för 2021–2025 har tre fokusområden. Fokusområdena visar vad SLU kommer att lägga kraft på under perioden, för att skapa bästa möjliga förutsättningar för verksamheten att utvecklas mot den generella målbilden.

Fokusområdet *SLU:s nästa steg för hållbar utveckling* innebär att SLU ska ta större plats som det universitet som gör skillnad i omställningen till ett hållbart samhälle. Med sin specifika kunskap

om bevarande och hållbart nyttjande av naturresurser kan SLU i samverkan med andra stödja och driva på den omställning som behövs för att uppnå de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030.

Fokusområdet *SLU i det digitala samhället* omfattar hur universitetet använder den digitala transformationens möjligheter för att gagna sina verksamheter, och om att skapa rätt förutsättningar för den digitala teknologins utveckling och användning.

Fokusområdet *Ett SLU* handlar om att se SLU som en helhet, och därigenom stärka kapaciteten att vara den drivkraft för förändring som behövs för att uppnå målbilden. Ett SLU som samarbetar internt, med likvärdiga och jämlika förutsättningar för studenter och medarbetare, arbetar mer effektivt och med samlad styrka. Ett SLU gör det också tydligare för omvärlden vad universitetet står för.

Under 2021 har SLU arbetat med att konkretisera strategin genom att identifiera och utveckla prioriterade aktiviteter som bedöms nödvändiga för att uppnå de målsättningar som lyfts fram inom respektive fokusområde.

1.3 Coronapandemin

SLU har under 2021, liksom övriga Sverige och världen, på flera sätt fortsatt att drabbas av den pågående coronapandemin. Den har påverkat studenter, medarbetare och samverkanspartners så att olika delar av verksamheten har behövt hanteras annorlunda, såsom t.ex. undervisning på distans, hemarbete samt digitala möten och examinationer. Universitetet har under året anpassat handlingsåtgärderna utifrån Folkhälsomyndighetens och övriga myndigheters rekommendationer.

Redan i samband med smittspridningen under tidig vår 2020 etablerades en coronakrisledningsgrupp för att kunna hantera pandemifrågor för universitetets vidkommande. Denna grupps arbete har fortsatt under 2021. Kommunikationen kring pandemin har skett via regelbundna mejl till chefer samt genom en särskild ingång på medarbetarwebben med nyheter och information till olika målgrupper:

medarbetare, student, lärare eller chef. Dessutom har regelbundna möten hållits mellan universitetsledningen och chefer i verksamheten.

En stor del av personalen har arbetat hemifrån, periodvis eller större delen av året. Detta har skapat nya situationer att hantera, som t.ex. brist på social samvaro samt bristande fysisk arbetsmiljö i hemmen.

SLU:s ekonomi har påverkats genom att viss verksamhet inte kunnat genomföras under året. Exempelvis är universitetets kostnader för resor 58 mnkr lägre (63 procent) än under 2019. Kostnader för kurser och konferenser har minskat med 50 mnkr (66 procent). Coronapandemins konsekvenser och hantering beskrivs i förekommande fall inom respektive kapitel och sakområde.

1.4 Resultatindikatorer

Nedanstående uppgifter i årsredovisningen ses av SLU som resultatindikatorer, både i form av statistiska mått och mer kvalitativa analyser. Till varje indikator finns en analys i respektive avsnitt, se hänvisning.

Resultatindikator	Avsnitt/ tabell	Statistik/ text
Kap 2 Grund- o avancerad nivå		
Antal helårsstudenter totalt	2.1, tabell 1	Statistik
Prestationsgrad grundnivå + avancerad nivå	2.1, tabell 1	Statistik
Antal behöriga sökande grundnivå + avancerad nivå	2.2, tabell 3-4	Statistik
Antal examinerade individer	2.3, tabell 5	Statistik
Kap 3 Forskarnivå		
Antal nyantagna doktorander	3.2, tabell 10	Statistik
Antal beräknade examina	3.2, tabell 10	Statistik
Genomsnittlig nettostudietid för doktorsexamen	3.2, tabell 10	Statistik
Kap 4 Forskning		
Antal refereegranskade artiklar	4.1, diagram 3	Statistik
Andel topp 10% mest citerade	4.1, tabell 11	Statistik
Andel externfinansiering	4.2	Text
Kap 6 Samverkan		Statistik
Genomförda prioriterade åtgärder för nationell samverkan	6.1	Text
Samordnade bilaterala forskningssamarbeten	6.2	Text
Antal idéer som vidarebefordrats till SLU Holding	6.4, tabell 19	Statistik
Kap 7 Personal		
Medeltal antal årsarbetare	7.1, diagram 8	Statistik
Antal forskande och undervisande personal	7.1, tabell 20	Statistik/text
Könsfördelning bland nya professorer	7.3	Text
Genomsnittlig sjukfrånvaro	7.4, tabell 24	Statistik

2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

SLU:s utbildningar på grundnivå och avancerad nivå ska uppfylla högt ställda vetenskapliga och pedagogiska kvalitetskrav. De ska möta samhällets behov av kompetens inom universitetets utbildningsområden och vara attraktiva för studenter från alla delar av samhället. Utbildningarna ska ha en tydlig profil mot SLU:s verksamhetsidé samt en stark internationell dimension. Den högre utbildningens värdegrund – vars fundament är demokrati, hållbarhet, jämställdhet och jämlikhet – ska genomsyra utbildningarna.

Även under 2021 påverkades utbildningarna av coronapandemin. Under vårterminen var undervisning digitalt och på distans fortfarande normen, men från och med höstterminen var det successivt allt mer campusförlagd undervisning. Den undervisning som skett på campus har anpassats för att förhindra smittspridning, exempelvis genom att begränsa trängsel.

SLU har utvecklat sin utbildningsportfölj, vilket bidragit till ett ökat studentintresse som gjort att regeringens treåriga minimi-mål om antalet helårsstudenter har överträffats. Med anledning av det har utbildningsorganisationen påbörjat en diskussion om prioriteringar av utbildningar, vilket krävs om inte nya resurser tillskjuts. Samhällets behov av utbildade inom de samhällsrelevanta och i vissa fall för Sverige unika utbildningar som SLU:s erbjuder är stort och växande, vilket motiverar ett större utbildningsuppdrag.

2.1 Helårsstudenter och helårsprestationer

Mål: Vid SLU ska antalet helårsstudenter under perioden 2019–2021 uppgå till minst 12 000 på grundnivå eller avancerad nivå.

Åttersrapportering: SLU ska redovisa antal helårsstudenter och helårsprestationer inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt antal studenter på forskarnivå. Redovisningen ska ske uppdelat på utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom utbildningsuppdraget.

Åttersrapportering: SLU ska redogöra för utbyggnad som gjorts efter budgetsatsningar kopplade till pandemin, av behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildningar, utbyggnad av utbildning i hela landet, utbyggnad av utbildning på avancerad nivå samt sommarkurser SLU ska även redogöra för satsningen på bristyrkesutbildningar och särskilt beskriva vilka utbildningar som byggts ut. Av redovisningen ska framgå hur många tillkommande helårsstudenter jämfört med 2019 som ingår i respektive utbyggnad.

SLU har under flera år arbetat för att öka utbildningsvolymen (antal helårsstudenter). Den uppåtgående trend som redovisades förra året fortsatte under 2021. För 2021 redovisar SLU 4 437 helårsstudenter, vilket är en ökning med 221 helårsstudenter i förhållande till föregående års utbildningsvolym (tabell 1). Den ökade studentvolymen har flera förklaringar, bland annat SLU:s ökade insatser inom studentrekryteringen, modernisering och utveckling av utbildningsutbudet samt effekter av coronapandemin. De senare omfattar både fler nya studenter (se avsnitt 2.2) och en förhöjd andel tidigare studenter som stannar kvar i utbildningen.

Regeringens mål var att SLU:s anslagsfinansierade utbildningsvolym skulle uppgå till minst 12 000 helårsstudenter under perioden 2019–2021. När perioden nu summeras framgår att SLU har överskridit målet med 559 helårsstudenter, beroende på en ökad utbildningsvolym under 2020 och 2021. Ökningen har till stor del möjliggjorts av de särskilda budgetsatsningar som regeringen har gjort dessa två år.

I den interna fördelningen har satsningarna lett till ökad utbildningsvolym 2020 och 2021 jämfört med 2019 enligt följande (helårsstudenter inom parentes):

- behörighetsgivande utbildning (+45),
- bristyrkesutbildningar (+102),
- livslångt lärande (+60),
- fler studenter i högskolan (+32),
- fler studenter i högskolan – master (+70),
- sommarkurser (+46).

I tabell 2 visas utfallet av antalet tillkommande helårsstudenter jämfört med 2019 inom de utbildningar som ingått i satsningen på bristyrkesutbildningar. Sammantaget finansierades 355 av totalt 8 653 helårsstudenter under 2020 och 2021 med dessa extramedel.

Genom att SLU har utbildningscampus på flera orter i Sverige är förutsättningarna för utbildning i hela landet goda. I avsnitt 2.4 beskrivs utvecklingen av SLU:s utbildningsutbud, bl.a. med

avseende på utbildning i hela landet. SLU har använt regeringens särskilda satsning för öppen nätbaserad utbildning till att utveckla två så kallade MOOCs (*Massive Open Online Course*).

De studenter som deltar i SLU:s utbildningar klarar i stor utsträckning de kurser som de har registrerat sig på. Prestationsgraden, dvs. helårsprestation per helårsstudent, är hög för både utbildning på grundnivå och avancerad nivå. För 2020 och 2021

redovisas en viss nedgång i prestationsgraden, vilken delvis förklaras av sämre genomströmning till följd av de anpassningar som behövts göras inom utbildningen på grund av coronapandemin. Utfallet torde dock förbättras något efter att sent inkomna prestationer har redovisats. Prestationsgraden är något högre (3–4 procent) för kvinnor jämfört med män, vilket gäller både på grundnivå och på avancerad nivå. Samma mönster finns på nationell nivå.

Tabell 1. Helårsstudenter och helårsprestationer 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Helårsstudenter					
Grundnivå	2 492	2 458	2 570	2 791	2 979
Avancerad nivå	1 205	1 213	1 280	1 393	1 439
Ej nivåklassade kurser*	40	50	56	32	19
Totalt	3 737	3 720	3 906	4 216	4 437
Helårsprestationer					
Grundnivå	2 240	2 321	2 352	2 484	2 596
Avancerad nivå	1 064	1 141	1 183	1 230	1 233
Ej nivåklassade kurser*	6	0	0	0	0
Totalt	3 310	3 462	3 535	3 714	3 828
Prestationsgrad (%)					
Grundnivå	90	94	92	89	87
Avancerad nivå	88	94	92	88	86

Källa: Ladok

*Ej nivåklassade kurser avser nästan enbart utbytesprogram.

Helårsprestationer för 2020 har uppdaterats med sent inkomna prestationer.

Tabell 2. Utfall (antal helårsstudenter, hst) 2020 och 2021 för de utbildningar som ingick i SLU:s interna fördelning av regeringens budgetsatsning på bristyrkesutbildningar. Förändring i antal hst jämfört med 2019.*

	Förändring antal hst 2020	Förändring antal hst 2021
Djursjukskötare	+16	+27
Etologi och djurskydd (kandidatprogram)**	+6	-7
Landskapsingenjör***	+41	+72
Lantmästare	+9	+3
Livsmedelstillsyn (magisterprogram)****		+7
Outdoor environment for health and well-being (masterprogram)	+8	+17
Skogsmästare	+16	+21
Trädgårdsingenjör	+20	+12
Veterinär	+21	+16

* Förutom bristyrkessatsningen har även andra satsningar medfört att antalet helårsstudenter ökat, därför summerar totalen för utbildningarna till mer än vad satsningen på bristyrkesutbildningar medfört i den interna fördelningen.

** Kandidatprogrammet etologi och djurskydd ökade volymen 2020, men minskade volymen 2021 trots ett ökat antal nybörjarplatser.

*** Programmet har varit under uppbyggnad i Uppsala.

**** Nytt program ht 2021.

Källa: Ladok

2.2 Rekrytering

SLU strävar efter att långsiktigt både öka och bredda rekryteringen av studenter. De viktigaste skälen till detta är att studenter utbildade vid SLU kan bidra till att möta framtida behov av kunskap om hållbar utveckling och omställningen till ett fossilfritt samhälle samt att det råder stor efterfrågan på arbetsmarknaden efter SLU:s studenter. Fler sökande ökar också möjligheten att få en större mångfald i studentgruppen.

SLU erbjuder behörighetsgivande utbildning som främjar rekryteringen. Dels finns ett skogligt basår som består av de praktiskt inriktade gymnasiekurserna som krävs för skogsmästarprogrammet. Dels ger SLU en bastermin som vänder sig till elever som saknar enstaka naturvetenskapliga ämnen från gymnasiet.

Pandemin har fått olika effekter på sökandetalen på grundnivå respektive avancerad nivå. Fler studenter har sökt sig till högskolan under pandemin, så även till SLU. Det gav fler sökande i höstomgången där merparten av anmälningarna gäller grundnivån. Antalet sökande till den internationella masterantagningen minskade däremot. Det kan bero på att det vid tiden för ansökan fortfarande rådde stor osäkerhet vad gällde möjligheten att resa.

Program som börjar på grundnivå

Nytt för hösten 2021 är att agronom- och jägmästarprogrammen inte längre ges som sammanhållna yrkesprogram. Dessa yrkesexamina uppnås

istället genom något av de nya kandidatprogrammen med påföljande masterprogram. Sammantaget är det något fler studenter som valt ett av dessa kandidatprogram jämfört med de tidigare jägmästar- och agronomprogrammen. Värt att notera är också att djursjukskötarprogrammet nu har uppnått den sedan tidigare beslutade expansionen till 100 platser.

Som framgår av tabell 3 ökade antalet anmälningar av behöriga sökande kraftigt från och med 2020. Även på nationell nivå noterades då en ökning som enligt Universitets- och högskolerådets analyser förklaras av coronapandemin. Dels har ungdomsarbetslösheten ökat, dels har det inte varit möjligt att göra studieuppehåll för att resa eller arbeta utomlands under pandemin.

Söktrycket varierar alltjämt mycket kraftigt mellan utbildningarna; skillnaden mellan de mest attraktiva utbildningarna och de mindre populära förefaller öka. Sedan flera år tillbaka är det två program som får hälften av alla anmälningar till SLU; djursjukskötarprogrammet och veterinärprogrammet.

Den redovisade könsfördelningen på övergripande nivå återspeglar att SLU har fler kvinnodominerade utbildningar än utbildningar som domineras av män. Av de som söker ett program på grundnivå i första hand är en stor majoritet kvinnor (81 procent). Endast 6 av de 26 utlysta alternativen på grundnivå har en jämn könsfördelning (inom 40 – 60 procent).

Tabell 3. Sökande och registrerade till program som börjar på grundnivå 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Antal anmälningar, behöriga sökande	5 674	5 247	5 848	6 821	7 602
Antal nybörjarplatser*	1 045	995	995	1 003	1 003
Antal registrerade	998	1 032	1 020	1 097	1 126
<i>andel kvinnor/män (%)</i>	67/33	68/32	68/32	70/30	71/29

* Från 2018 redovisas beslutat antalet nybörjarplatser. För 2017 redovisas det s.k. måltalet för antagningen, d.v.s. inklusive "överintag" vilket kan ge en skenbar bild av förändring då det kan variera mer mellan åren än det beslutade antalet nybörjarplatser.

Sökande och antagna bedöms inte vara individbaserad statistik eftersom en student kan ha sökt till flera utbildningar. Könsuppdelad statistik redovisas därför inte.

Källa: NyA och Lins (Ladok), exkluderar program som SLU genomför i samarbete med andra svenska universitet.

Program som börjar på avancerad nivå

Inför höstterminen 2021 minskade såväl antalet sökande som antalet antagna till masterprogrammen (tabell 4). Sista anmälningssdag för den internationella omgången var den 15 januari, dvs. när det fortfarande var mycket osäkert hur

pandemin skulle komma att påverka möjligheterna att resa. Det får särskilt stor betydelse för programmen på avancerad nivå där utbildningen ges på engelska och rekryterar en hög andel studenter från andra länder.

Den internationella masterantagningen sker i ett enda urval för att ge längre tid för Migrationsverkets handläggning. För program på avancerad nivå redovisas fler uppgifter både om sökande och om antagna. Syftet är att åskådliggöra hur svårt det är att förutse hur många studenter som faktiskt påbörjar den sökta utbildningen. Det finns flera anledningar till detta: Migrationsverkets handläggning, de utländska studenterna söker förmodligen utbildningar även i andra länder samt att det för många krävs positivt besked om stipendier för att de ska kunna påbörja studierna (se avsnitt 2.5).

I syfte att skapa bättre planeringsförutsättningar har SLU under 2021 beslutat införa separat antagning av avgiftsskyldiga studenter (SEPA). Såväl den ekonomiska som den utbildningsadministrativa planeringen kommer att underlättas av detta.

Könsfördelningen bland registrerade studenter (nybörjare) är jämnare på avancerad nivå än på grundnivå vilket kan förklaras både av utbildningsutbudet och av utbildningstraditioner i andra länder.

Tabell 4. Sökande och antagna till program som börjar på avancerad nivå 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Antal sökande individer	3 560	4 556	5 338	6 169	5 400
Antal anmälningar, behöriga sökande	1 163	1 739	2 059	3 198	3 026
Antal nybörjarplatser	425	485	485	520	611
Antal antagna	608	701	609	991	925
Antal registrerade	226	257	393	525	451
andel kvinnor/män (procent)	61/39	60/40	63/37	65/35	62/38

Sökande och antagna bedöms inte vara individbaserad statistik eftersom en student kan ha sökt till flera utbildningar. Könsuppdelad statistik redovisas därför inte.

Källa: Nya och Ladok, inkluderar avgiftsbetalande studenter och masterprogram som SLU genomför i samarbete med andra svenska universitet

2.3 Utfärdade examina

Under 2021 har totalt 918 individer avlagt minst en examen vid SLU, de allra flesta från en utbildning som börjat på grundnivå (tabell 5).

Antalet examinerade individer har varit på samma nivå de senaste tre åren, men det senaste året har fördelningen mellan grundnivå och avancerad nivå ändrats något. Antalet examinerade på grundnivå har minskat medan antalet examinerade på avancerad nivå har ökat.

Utfärdande av examina sker på studenternas begäran, och benägenheten att göra det varierar mellan utbildningarna. Det förekommer att studenter avslutar sitt program utan att ansöka om examen; det förekommer också att studenterna får ett arbete innan de avslutat hela programmet. Sammantaget kopplar antalet examinerade väl till antalet antagna studenter några år tidigare.

Tabell 5. Utfärdade examina samt examinerade individer, totalt samt andel kvinnor och män (%) 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Utbildning som börjar på grundnivå					
Antal examina	877	758	849	934	866
Antal individer	659	593	685	723	677
varav kvinnor/män %	71/29	74/26	73/27	72/28	75/25
Utbildning som börjar på avancerad nivå					
Antal examina	114	87	176	166	217
Antal individer	114	87	174	166	216
varav kvinnor/män %	68/32	68/32	64/36	60/40	64/36
Utan programantagning*					
Antal examina	39	71	94	30	32
Antal individer	39	69	85	30	30
varav kvinnor/män %	74/26	68/32	73/27	70/30	77/23
Totalt antal examina	1 030	916	1 119	1 130	1 115
Totalt antal individer	804	734	910	917	918
varav kvinnor/män %	71/29	73/27	71/29	70/30	72/28
Antal "dubbla examina"***	226	182	209	213	197
Antal examina/individ	1,28	1,25	1,23	1,23	1,21

Källa: Ladok

* Examina utan programantagning innebär att studenterna avlägger en examen utan att vara antagen till ett program.

** En student kan ta ut "dubbla examina", det vill säga både en yrkesexamen och en generell examen från samma utbildning.

2.4 Utvecklingsarbete

Återrapportering: Utbildningsutbudet vid universitet och högskolor ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. SLU ska redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet. SLU:s avvägningar när det gäller t.ex. fördelningen mellan program och kurser på olika nivåer och med olika förkunskapskrav samt fördelningen mellan campus och nätbaserad undervisning ska redovisas. Därutöver ska en redovisning lämnas över hur SLU möter det omgivande samhällets behov av utbildning.

Utbildningsutbudet

SLU arbetar kontinuerligt med utvecklingen av sitt utbildningsutbud, och under de senaste fyra åren har det arbetet varit särskilt intensivt. Under 2020 beslutade universitetet om förändringar i utbildningsutbudet baserat på analyser och bedömningar av arbetsmarknadens behov, vad framtidens studenter är intresserade av och den kompetens SLU har att bidra med. Höstterminen 2021 startade de första utbildningarna i ett delvis förändrat utbildningsutbud.

Med målet att sammantaget öka antalet sökande och antagna till SLU:s agrara och skogliga utbildning har agronom-, hortonom- och jägmästarutbildningarna strukturerats om. Det underlättar rörligheten bland studenterna – inom SLU och mellan SLU och andra lärosäten – genom att flera nya kandidatprogram nu kan läsas fristående eller som det första steget i den nya strukturen för agronom-,

hortonom och jägmästarexamen. Förändringarna innebär vidare att SLU från och med höstterminen 2021 erbjuder skogliga utbildningar på både grund- och avancerad nivå, såväl i Alnarp och Uppsala som i Umeå. I denna satsning ingår SLU:s första kandidatprogram på engelska.

Tre nya program startade höstterminen 2021: *Politics kandidat – hållbar utveckling*, kandidatprogrammet *Forest and Landscape* samt masterprogrammet *Food and Landscape*. De har alla starkt fokus på hållbarhet, och öppnar för fler studenter med samhällsvetarbakgrund. Detta är centralt för att öka kompetensen inom SLU:s sektorer för såväl en socialt och ekonomiskt som ekologiskt hållbar utveckling. Denna typ av tvär- och mångvetenskapliga utbildningar behövs för att möta samhällsutmaningar som ställer nya krav på implementeringskunskap och helhetslösningar.

Traditionellt har SLU:s utbildningsutbud dominerats av campusbaserade heltidsstudier inom program. För att nå delvis nya målgrupper är det en medveten strävan att öka variationen av utbildningsformer. Redan tidigare har inslaget av digitala och ortsoberoende undervisningsmoment ökat, en utveckling som accelererat betydligt till följd av coronapandemin. Masterprogrammet *Skogsbruk med många mål*, som startade 2020 i samarbete med Linnéuniversitetet, utgör SLU:s andra utbildningsprogram som redan från start är planerat för att ges på distans och kan läsas på hel- eller halvfart.

SLU:s fristående kurser lyfter fram universitetets spetskompetens inom olika områden och kan bidra till det livslånga lärandet för människor som verkar inom den gröna sektorn. Regeringens satsning på livslångt lärande har använts för att utöka utbildningsvolymen på fristående kurser. Av den totala utbildningsvolymen 2021 (mätt i antal helårsstudenter) uppnåddes 15 procent inom fristående kurser, vilket är 5 procentenheter mer än 2016.

Regeringen har i regleringsbrevet för 2022 givit SLU i uppdrag att utöka antalet platser på veterinär- och djursjukskötarutbildningarna med full utbyggnad 2027. Under hösten 2021 tillsatte SLU en särskild projektorganisation bestående av representanter för berörd fakultet, djursjukhuset och universitetsadministrationen för att arbeta med utvecklingen av programmen. Arbetet leds av rektor. Utökningen av programmen ska ske med fortsatt hög utbildningskvalitet, ändamålsenligt lokalutnyttjande, god studiemiljö för studenter och god arbetsmiljö för programmens lärare.

SLU lämnade 2021 in en ansökan till regeringen om tillstånd att utfärda civilingenjörsexamen. Ansökan har behandlats av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) som förslagit att ansökan avslås. SLU avser att fortsätta arbetet med att utveckla en civilingenjörsutbildning, och därefter lämna in en ny ansökan. I det arbetet är de synpunkter som UKÄ:s bedömargrupp lämnat värdefulla.

Högskolepedagogik

Arbetet med att ge högskolepedagogiskt stöd i samband med omläggningen till distansundervisning har krävt stora arbetsinsatser även under 2021. För att tillgodose behoven hos SLU:s lärare har funktionen *Pedagog & system online* med online-support ett par gånger i veckan fortsatt. Dessutom lanserades ytterligare en online-funktion under 2021, *EDU Chats*, där lärare har kunnat dela med sig av goda exempel och erfarenheter från sin undervisningspraktik.

Arbetet med högskolepedagogiska kurser och seminarier har fortsatt, och en ny seminariserie för erfarna forskarhandledare har startats. Flera interna och globala projekt har pågått under året med fokus på bland annat programutveckling, frågekonstruktion och bedömning inom digital examination, inkluderande undervisning, utbildning för hållbar utveckling samt forskarhandledning. Utbytet av erfarenheter mellan SLU och flera andra svenska och utländska lärosäten har varit värdefullt och bidragit till den högskolepedagogiska utvecklingen under pandemin. SLU deltar aktivt i flera nationella och internationella nätverk inom högskolepedagogik, och bidrar även med huvudredaktörskapet i den vetenskapliga tidskriften *Högre utbildning*.

Under 2021 har SLU påbörjat en utredning för att identifiera det ”nya normala” efter coronapandemin när det gäller undervisning och examination. Syftet är att ta tillvara positiva erfarenheter av den digitala omställningen under pandemin och att öppna upp för digitala alternativ där erfarenheterna är goda. Utgångspunkter för utredningen är levande campus, hög kvalitet i undervisningen, säker studiemiljö samt att undervisningen ska sätta studenterna i centrum. Utredningen ska också dra nytta av de positiva effekterna av att SLU finns på flera orter.

Kvalitetssäkring

SLU tillämpar sedan 2017 en process för systematisk kvalitetssäkring av utbildningarna. Det innebär att SLU:s alla utbildningar granskas inom en sexårsperiod.

Under 2021 granskades fem utbildningar, samtliga tvååriga program på avancerad nivå. Granskningsresultatet redovisas i kvalitetsrapporter som finns tillgängliga på medarbetarwebben. I årets omgång gjordes bedömningen att tre utbildningar är väl fungerande och uppföljningen av åtgärder kan följa den ordinarie cykeln, medan två utbildningar bedömdes vara i behov av åtgärder som kräver uppföljning i särskild ordning under 2022.

Under 2021 har SLU arbetat vidare med de rekommendationer som UKÄ:s bedömargrupp lämnade i sin utvärderingsrapport 2020, då SLU som första lärosäte fick omdömet *godkänt kvalitetssäkringsarbete*.

En utmanande uppgift, som UKÄ:s bedömargrupp också påpekade, är att i små utbildningsmiljöer erbjuda en forskningsanknuten utbildning av hög kvalitet och med god studiesocial miljö. SLU arbetar med frågan inom ramen för kvalitets-säkringsarbetet, och den ingår också som en del i arbetet med att utveckla utbildningsutbudet.

Under 2021 har UKÄ genomfört en tematisk granskning av breddad rekrytering och breddat deltagande. I anslutning till granskningens självvärdering tog SLU under våren 2021 fram en strategi för arbetet med breddad rekrytering och breddat deltagande (se avsnitt 2.6). Bedömargruppens rekommendationer blir ett bra inspel till SLU:s påbörjade arbete med att ta fram en handlingsplan till denna strategi.

SLU har under året deltagit i samarbete kring kvalitetssäkringsfrågor, såväl nationellt som internationellt. Exempel på det är deltagande i en grupp för kvalitetssamordnare inom nätverket *Lärosäten Syd* samt samarbete med Uppsala universitet och Universidade Eduardo Mondlane i Mocambique, inom ramen för ett Sida-projekt.

2.5 Internationalisering

Aterrapportering: SLU ska redovisa den studieavgiftsfinansierade verksamhetens omfattning. Redovisningen ska även innehålla en redogörelse för den studieavgiftsfinansierade verksamhetens eventuella påverkan på SLU:s övriga verksamhet. SLU ska redovisa antalet tredjelandsstudenter som deltagit i utbildning inom utbytesavtal och de eventuella förändringar som har skett i denna verksamhet. Vidare ska SLU redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat.

SLU:s mål är att utbildningarna ska vara attraktiva i både ett nationellt och internationellt perspektiv. Internationaliseringen i utbildningen ska förstärkas, bland annat genom internationalisering på hemmaplan och främjande av personal-, lärar- och studentutbyten. Masterprogrammen har en stor andel utländska studenter, vilket är betydelsefullt för SLU:s strävan att skapa en studiemiljö med internationell bredd.

Under större delen av 2021 påverkades SLU:s internationaliseringsarbete avsevärt av den pågående coronapandemin. Mycket kraft fick läggas på att hjälpa utbytesstudenter och personal som drabbades av restriktioner på olika håll i världen, och på att styra utbyten dit det var möjligt. Inflödet av internationella masterstudenter ökade något jämfört med 2020, men fortfarande uppger flera studenter som avböjt sin plats pandemin som skäl.

Höstterminen 2021 startades SLU:s första internationella kandidatprogram *Forest and Landscape* på Campus Alnarp. Trots det osäkra läget registrerades 33 studenter på programmet, 13 av dessa blev antagna på utländska meriter.

Studentmobilitet via utbytesavtal

Arbetet för att öka SLU:s erbjudande till inkommande utbytesstudenter började 2019 ge resultat i form av ett ökande antal. Tyvärr har pandemin tvingat många utbytesstudenter att ställa in sina utbyten, vilket medfört få inresande studenter.

Antalet inresande utbytesstudenter var på samma nivå 2020 och 2021.

Som en följd av pandemin har antalet utresande utbytesstudenter minskat ytterligare från det tidigare bottenåret 2020. Trots pandemin genomförde 5 procent av examinerade vid SLU utbytesstudier under 2021. Antal inresande och utresande studenter per program redovisas i tabell 6.

Att göra sitt examensarbete i ett låginkomstland via *Minor Field Studies* (MFS) är mycket populärt bland universitetets studenter. För 2021-2022 beviljades 28 studenter MFS-stipendier, men enbart tre kunde utnyttjas på grund av reserestriktioner och reseavrådan från Utrikesdepartementet. Dock planerar många av de beviljade för att göra sin MFS under vårterminen 2022.

Vid sidan av de bilaterala utbytesprogrammen samarbetar SLU med utländska universitet, framför allt inom ramen för nätverken *Euroleague for Life Sciences* (ELLS) och *The Nordic Forestry, Veterinary and Agricultural University Network* (NOVA). Inom det europeiska nätverket ELLS ges främst sommarkurser och masterprogram. SLU deltar även i fyra internationella samarbetsprogram, så kallade *Erasmus Mundus Joint Master Degrees* (EMJMD), delfinansierade genom Erasmus+. Dessa program är en viktig källa till att rekrytera internationella studenter och bidrar till internationell uppmärksamhet för SLU.

Tabell 6. Antalet inresande och utresande studenter på utbytesprogram 2017–2021

Inresande studenter	2017	2018	2019	2020	2021
Bilateralt utbyte	42	26	38	13	6
Erasmus	148	171	187	155	169
EU-tredjeland/International Credit Mobility *)	20	6	4		
Nordplus	8	4		3	3
Linnaeus Palme	4	12	2	7	
Totalt antal inresande	222	217	230	178	178
<i>Inresande studenter, andel av helårsstudenter</i>	<i>6 %</i>	<i>6 %</i>	<i>6 %</i>	<i>4%</i>	<i>4%</i>
<i>Inresande studenter, andel kvinnor/män (procent)</i>	<i>63/37</i>	<i>66/34</i>	<i>63/37</i>	<i>60/40</i>	<i>64/36</i>
Utresande studenter	2017	2018	2019	2020	2021
Bilateralt utbyte	33	40	34	13	2
EU-tredjeland/International Credit Mobility		2	2		
Erasmus	47	58	71	41	38
Nordplus		2			
Linnaeus Palme		3	6	1	
Totalt antal utresande	80	105	112	54	40
Minor Field Study (MFS)	21	24	44	7	3
<i>Utresande (utbyten + MFS), andel av examinerade individer **</i>	<i>13 %</i>	<i>18 %</i>	<i>17 %</i>	<i>7 %</i>	<i>5 %</i>
<i>Utresande studenter, andel kvinnor/män (procent)</i>	<i>74/26</i>	<i>80/20</i>	<i>76/24</i>	<i>76/24</i>	<i>65/35</i>

Källa: Ladok

*) Inkluderar programmen Erasmus Mundus Action I och II

**) Tidigare redovisades andel utresande av helårsstudenter

Avgiftsskyldiga studenter

De flesta utländska studenter kommer från länder inom EU och EES och är således avgiftsbefriade. Under höstterminen 2021 registrerades 343 nya studenter på SLU:s engelskspråkiga program, 66 av dessa var avgiftsskyldiga studenter. Av de resterande nya studenterna på engelskspråkiga program blev 127 antagna på svenska meriter och 124 antagna på utländska meriter. I tillägg till dessa antogs 26 studenter på program som ges i samverkan med utländska universitet. Antalet studieavgiftsskyldiga studenter 2021 motsvarade totalt 137 helårsstudenter, en ökning med 4 procent

jämfört med 2020. Att ökningen är så pass modest, trots höga sökta, kan bero på en ökning i antal återbetalningsärenden. 2021 behandlades 47 återbetalningsärenden, en dryg fördubbling jämfört med 2020. De flesta återbetalningsärenden gällde studenter som inte kunde ta sig till SLU i tid för studiestart, antingen av praktiska skäl knutna till pandemin eller som en följd av sena besked om uppehållstillstånd.

Sedan 2018 rapporterar SLU till Migrationsverket vilka avgiftsskyldiga studenter som har kvalificerat sig till stipendier, och följer i övrigt myndighetens tidsplan för rapportering.

2.6 Jämställdhet och mångfald

Aterrapportering: SLU ska särskilt redovisa hur universitetet beaktar jämställdhet i utbildningen och vid fördelning av forskningsmedel.

Under 2021 har SLU beslutat om en strategi för breddad rekrytering och breddat deltagande för utbildning på grund-, avancerad nivå och på forskarnivå. Arbete har påbörjats för att ta fram en handlingsplan kopplad till denna strategi. Handlingsplanen ska beslutas under våren 2022.

Inspirationsaktiviteten *Skogskurs för tjejer*, som getts de senaste tolv åren och avser att minska den ojämna könsfördelningen på SLU:s skogsutbildningar, genomfördes även 2021, men i digital version på grund av pandemin. Utvärderingar visar att denna aktivitet verkar ha bidragit till den successiva ökningen av kvinnliga studenter på skogs- och jägmästarprogrammen.

Arbetet med jämställdhetsintegrering inom utbildningen har fortsatt. I SLU:s kvalitetssäkringssystem för utbildning ingår ett integrerat jämställdhetsperspektiv som en kvalitetsstandard som utbildningar följs upp mot. I kursvärderingarna ingår en fråga om hur jämställdhetsaspekter beaktas i respektive kurs. Svaren följs upp av kurs- och programansvariga, och ingår som en del av analysen i SLU:s kvalitetssäkringsarbete.

Den nya organisationen för jämställdhet och lika villkor (JLV) blev fullt utbyggd 2020, och alla fakulteter har nu en handläggare på halvtid för JLV-arbete. Det har möjliggjort utökade insatser för JLV inom utbildningarna. Fakulteternas JLV-kommittéer har arrangerat seminarier och workshops för studenter och lärare, med olika teman inom området.

Inom ramen för jämställd utbildning har insatser även gjorts på fakultetsnivå för att förbättra förutsättningarna för lärare att integrera jämställdhet i undervisning och utbildning. Ett exempel är den likavillkorskurs för undervisande personal som genomförs vid fakulteten för skogsvetenskap sedan flera år tillbaka. Kursen är obligatorisk för kursledare liksom för huvudhandledare inom forskarutbildningen. Under 2021 har kursen genomförts vid två tillfällen, både på svenska och på engelska.

SLU samverkar också med andra lärosäten och myndigheter inom jämställdhetsintegrering, både i

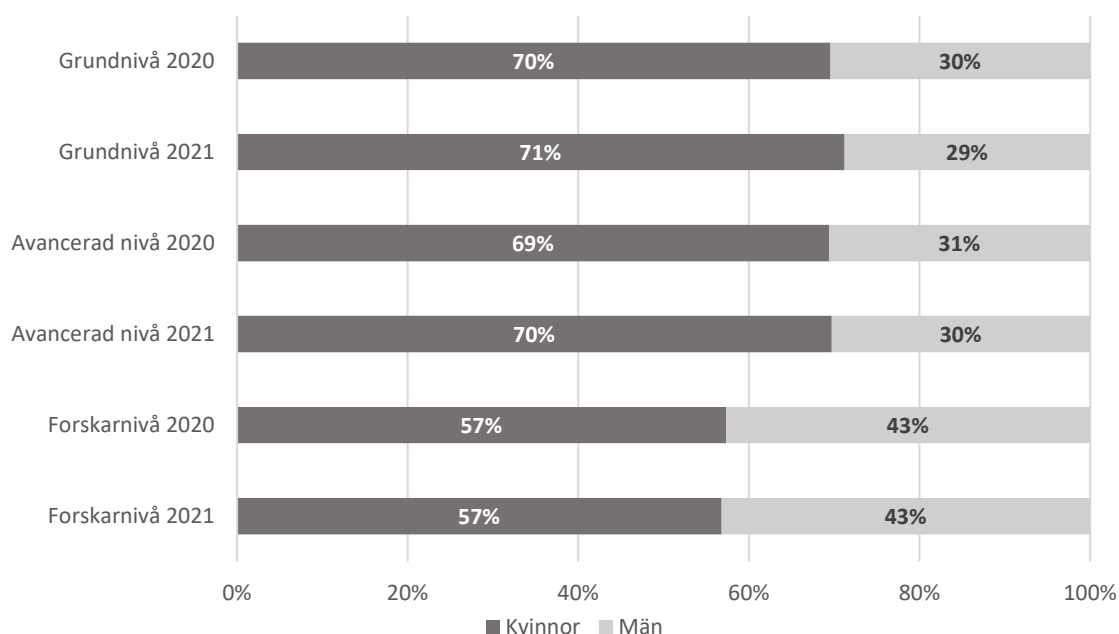
regionala och nationella nätverk. I samarbete med sex andra lärosäten arrangerade SLU en digital konferens om hur jämställdhet kan integreras i utbildningen. Målgruppen var personer med ansvar för utbildning på grund- och avancerad nivå (utbildningsledare, programstudierektorer, lärare och pedagogiska utvecklare). Konferensen behandlade bl.a. jämställdhet i Universitetskanslers-ämbetets lärosätesgranskningar, och gav goda exempel på lärosätenas arbete med jämställdhets- och maskulinitetsfrågor i utbildningarna.

Under våren genomfördes *Studentbarometern* med frågor om undervisning och studiemiljö, bland annat förekomst av diskriminering och trakasserier. Programnämnderna ska redovisa vilka slutsatser de drar av undersökningen för sina program, och vilka åtgärder de planerar att vidta.

SLU har tagit initiativ till en avsiktsförklaring för en attraktiv, jämställd och jämlik arbets- och studiemiljö inom den gröna sektorn. Ett trettiotal aktörer har skrivit under avsiktsförklaringen, bl.a. LRF, flera skogsbolag, naturbruksgymnasiernas riksförbund och samtliga SLU:s studentkårer. Under hösten har SLU arbetat med att planera en konferens för de aktörer som undertecknat avsiktsförklaringen. Konferensen, som äger rum i början av 2022, ska konstituera arbetet och börja dela goda exempel.

Omkring 70 procent av helårsstudenterna vid SLU är kvinnor och 30 procent är män, på både grundnivå och avancerad nivå (se diagram 1). Inom utbildning på forskarnivå är könsfördelningen jämnare (se även avsnitt 3.4). På majoriteten av SLU:s utbildningsprogram är könsfördelningen ojämn. Av de 34 programmen på grundnivå hade endast åtta en könsfördelning inom intervallet 40-60 procent. Siffrorna är inte direkt jämförbara med dem för 2020, eftersom programstrukturen har ändrats och flera program för närvarande finns i både gammal och ny version. På 23 av programmen var kvinnor i majoritet (> 60 procent) och på 3 var män i majoritet. På avancerad nivå var könsfördelningen jämn inom en något större andel av programmen (8 av 26 program).

Diagram 1. Kvinnor och män inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå (helårsstudenter) samt utbildning på forskarnivå (aktiva studenter) 2020 och 2021.

Källa: Ladok. Exklusive helårsstudenter på ej nivåklassade kurser.

2.7 Studentinflytande

Det är SLU:s uppfattning att all verksamhet som rör utbildningen och dess stödverksamhet ska utgå från ett ömsesidigt förtroende och ansvarstagande mellan studenter och SLU. Ett sådant förhållnings-sätt ligger både i studenternas och i universitetets intresse och är en förutsättning för att uppnå en utbildning och studiemiljö av hög kvalitet.

Studenterna är representerade i SLU:s olika beslutande, rådgivande och beredande organ. Även vid beredning och beslut av enskild tjänsteman ska samråd med studenter genomföras. Vidare genomförs kursvärderingar och andra studentundersökningar för att samla studenters synpunkter på såväl utbildning som studiemiljö.

Det finns sju studentkårer som samverkar genom SLU:s samlade studentkårer, Sluss. Det är Sluss som utser representanter till universitets- och fakultetsorgan. Samarbetet med kårerna är mycket

viktigt, och SLU bidrar till kårernas arbete dels ekonomiskt, dels genom att årligen genomföra utbildningsdagar för nytillträdde kårfunktionärer i samarbete med Sluss. SLU stöttar också studentkårernas verksamhet på andra sätt, till exempel har datorer leasats för studentkårernas räkning under 2021.

Medlemsantalet i kårerna är ett dilemma för vissa studentkårer. Särskilt under coronapandemin har det varit svårt för studentkårerna att behålla och rekrytera nya medlemmar. Av den anledningen har SLU utökat sitt stöd till kårerna under året genom nedsatt lokalhyra.

I sin verksamhet ska kårerna företräda samtliga studenter inom det område som kårerna studie-bevakar, dvs. även dem som väljer att stå utanför kårerna.

2.8 Studenthälsa

Återrapportering: Universitet och högskolor ska i årsredovisningen beskriva hur lärosätet utvecklat arbetet för att studenterna ska ha tillgång till förebyggande hälsovård som har till ändamål att främja studenternas fysiska och psykiska hälsa enligt 1 kap. 11 § högskoleförordningen (1993:100). I redovisningen ska lärosätena särskilt fokusera på studenthälsovårdens arbete för att främja psykisk hälsa och hur studenthälsovården möter behovet hos studenter som undervisas på distans samt studieovana studenter. I redovisningen ska även framgå hur lärosätet avser att arbeta under kommande år för att stärka studenthälsovården.

I likhet med flera andra lärosäten köper SLU in studenthälsovård för studenterna, både från andra universitet och från privata utförare. Under 2021 har SLU, med stöd av regeringens extra anslag för studenthälsa dessutom, i egen regi, genomfört en rad aktiviteter på temat *Hållbart studentliv*. Syftet är att stötta studenterna att klara studierna på ett bra och hållbart sätt och därigenom främja studenternas fysiska och psykiska hälsa. Temat har genomsyrat hela verksamheten från mejlutskick, webbsidor och webinarier till enskilda vägledande samtal. SLU har också i viss mån utökat uppdraget inom den studenthälsa som tillhandahålls av andra lärosäten. En nyutnämnd koordinator samordnar aktiviteterna inom det interna förebyggande studenthälsoarbetet med den hälsovård som köps in.

Aktiviteter som genomförts är bland annat en seminarierie riktad till studenter på avancerad nivå. Syftet med serien var att motverka stress och psykisk ohälsa under examensarbetet. Seminarierna omfattade tre teman och genomfördes digitalt av studievägledare i nära samarbete med biblioteket. Totalt medverkade cirka 150 studenter, och utvärderingen visar att studenterna var mycket nöjda med seminarierna.

Under sommaren genomfördes tre webinarier för att förbereda SLU:s nyantagna studenter inför studiестarten, och informera om det stöd som SLU erbjuder. Målgrupper var internationella studenter, svenska studenter respektive studenter med funktionsnedsättning. Inför terminsstarten genomfördes dessutom en välkomstvecka, *Orientation week*, med syfte att introducera nya internationella studenter till studier och studentliv i Sverige.

SLU har under hösten erbjudit digitala temaeftermiddagar med fokus på akademisk introduktion för nya studenter. Temaeftermiddagarna var välbesökta, med cirka 100 medverkande studenter per tillfälle. Föredragen gick även att följa i efterhand. Det första temat var inriktat på studieteknik och studieplanering, med studieovana studenter som målgrupp. Behovet visade sig vara stort hos studenterna och en kurs på temat utvecklades av SLU:s bibliotek i dialog med studievägledarna. Kursen finns i lärplattformen Canvas så att alla studenter kan nå den.

Höstens andra temaeftermiddag handlade om kursval och stresshantering, och genomfördes på svenska och engelska.

2.9 Samverkan med arbetslivet

Samverkan med arbetslivet ska vara en integrerad del av utbildningen för att studenterna ska vara väl förberedda för sitt kommande yrkesliv. Samverkan kan ske t.ex. genom examensarbeten, projektarbeten, gästföreläsningar och praktik.

SLU:s alumner är en viktig länk mellan utbildningen och det externa arbetslivet och under året har programföreträdare och SLU:s centrala alumnkoordinatorer vidareutvecklat modeller för att öka kontakten mellan utbildningarna och externa arbetslivsföreträdare. Ett exempel är *Thesis Day*, då

studenterna får möjlighet att ge en populärvetenskaplig presentation av sitt självständiga arbete, antingen som en poster eller som ett föredrag. *Thesis day-konceptet* har utvecklats under året för att erbjuda studenterna möjlighet att presentera sitt arbete även för arbetsgivarrepresentanter. Alumnerna bjuds in i större omfattning än tidigare, tar del av studenternas presentationer och medverkar i en jury som utser de bästa presentationerna.

Alumnuppföljningar är en del av SLU:s systematiska kvalitetsarbete. Uppföljningarna bidrar till att

ge en bild av alumnernas väg in i arbetslivet och alumnernas syn på utbildningens relevans för arbetet några år efter avslutad utbildning. En utmaning är att nå ut till internationella alumner, då deras kontaktuppgifter inte uppdateras per automatik.

Flera branschråd och andra former av samverkansorgan finns och samarbetar på en mer detaljerad nivå med utbildningsprogrammen (se kapitel 6).

2.10 Kompetensutveckling för yrkesverksamma

SLU strävar efter att främja det livslånga lärandet för yrkesverksamma. Den största delen av utbildning för yrkesverksamma vid SLU sker i form av det som benämns utbildningsaktiviteter, till exempel korta kurser, öppna föreläsningar och seminarier. Dessa kurser och aktiviteter ingår i redovisade intäkter i uppdragsutbildning, men räknas inte som uppdragsutbildning i enlighet med förordningen (SFS 2002:760). De utgör dock en uppskattad form av kunskapsöverföring som är efterfrågad av näringen.

Uppdragsutbildning innebär att uppdragsgivaren köper högskolemässig utbildning som bedrivs enligt en godkänd kursplan. Med undantag för 2020, då ett snabbspår för djursjukskötare pågick på uppdrag av Arbetsförmedlingen, har SLU:s volym av uppdragsutbildning varit låg. Under 2021 uppgick SLU:s uppdragsutbildning till endast 0,16 helårsstudenter fördelat på två personer på två kurser. SLU har under året arbetat med att hitta

praktikplatser för de deltagare som deltog i snabbspåret för djursjukskötare men som ännu inte kunnat matchas med en praktikplats. Detta har tagit resurser i anspråk men inte medfört intäkter eller helårsstudenter.

För samordning av SLU:s uppdragsutbildning finns en centralt placerad resurs. Det pågår ett utvecklingsarbete kring hur universitetet kan arbeta med uppdragsutbildning som en del av det livslånga lärandet.

De särskilda medel som SLU till följd av coronapandemin tilldelades för snabbspårsutbildning inom livsmedelskedjan har under år 2021 nyttjats till att starta magisterprogrammet i livsmedelstillsyn (60 högskolepoäng), som ges inom det reguljära utbildningsutbudet. SLU har använt regeringens särskilda satsning för öppen nätbaserad utbildning till att utveckla två så kallade MOOCs (*Massive Open Online Course*).

2.11 Tilläggsutbildning för utländska veterinärer

Återrapportering: Av anslaget ska minst 3 715 000 kronor användas för tilläggsutbildning för utländska veterinärer. Utbildningen ska ske i enlighet med förordningen (2008:1101) om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning. Av årsredovisningen ska framgå antalet helårsstudenter som har deltagit i utbildning samt de viktigaste erfarenheterna av satsningen.

Tilläggsutbildningen för veterinärer med examen från land utanför EU och EES-området omfattar två läsår och är till delar integrerad med ordinarie veterinärutbildning. All klinisk undervisning är förlagd till universitetet och studenterna har även tillgång till ett avancerat kliniskt träningscentrum.

Den totala utbildningsvolymen på programmet var 13,2 helårsstudenter år 2021. Vårterminen 2021 fanns totalt 48 sökande, av dessa antogs 6 studenter baserat på ett meriteringssystem som tar hänsyn till

formella meriter, resultat från kunskapsprov och intervjuer.

Av totalt 26 antagna under de första fyra åren (2015–2018) med den nya tilläggsutbildningen, har 16 studenter avslutat sin utbildning, 9 studenter håller på att komplettera moment som saknas och 2 studenter har hoppat av.

Från och med 2019 följer studenterna en ny anpassad och förbättrad studieplan utifrån genomförd

utvärdering och omläggning av veterinärutbildningen. Några kurser har i en övergångsfas

utformats och getts speciellt för tilläggsutbildningen. Det anvisade anslaget har använts för angivet ändamål.

2.12 Ekonomisk redovisning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Återrapportering: SLU ska redovisa kostnader och intäkter fördelade på områdena utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskning och utbildning på forskarnivå samt fortlöpande miljöanalys. Intäkterna ska fördelas på anslag, avgifter respektive externa bidrag. Kostnader och totala intäkter för uppdragsutbildning, uppdragsforskning samt uppdrag inom fortlöpande miljöanalys ska särredovisas.

Av tabell 7 framgår intäkter, kostnader och finansiering för redovisningsområdet utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Redovisningsområdet uppvisar ett resultat på -8 mnkr för år 2021. Sammantaget redovisar utbildning på grundnivå och avancerad nivå ett utgående kapital på 38 mnkr och i det ingår -24 mnkr som utgörs av djursjukvård.

Avgiftsintäkterna från djursjukvård uppgick totalt till 190 mnkr för 2021 (2020: 185 mnkr), varav 88 mnkr (2020: 80 mnkr) ingår i tabell 8 som utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Av

intäkterna till redovisningsområdet, exklusive avgifter i djursjukvården, utgör statsanslaget 96 procent (2020: 94 procent).

Prestationsmått – utbildning på grundnivå och avancerad nivå

I tabell 9 redovisas kostnad per prestation inom redovisningsområdet utbildning på grundnivå och avancerad nivå. I beräkningen av kostnaden är uppdragsutbildning, beställd utbildning och djursjukvård exkluderade.

Tabell 7. Intäkter, kostnader och finansiering för redovisningsområdet utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr) 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Balanserad kapitalförändring	11	16	30	31	30
Justering av kapital	0	0	0	16	16
Intäkter	589	618	626	639	681
varav grundutbildning	585	613	623	634	676
varav uppdragsutbildning	4	5	3	5	5
Kostnader	-585	-604	-624	-658	-689
varav inom grundutbildning	-581	-599	-619	-653	-684
varav inom uppdragsutbildning	-4	-5	-5	-5	-5
Årets kapitalförändring	4	14	2	-20	-8
S:a kapital	15	30	31	28	38

Källa: Lins (UBW)

Gemensam verksamhet fördelas i årsredovisningen på de tre redovisningsområdena på övergripande nivå. Fördelningen görs med löneutgifter som bas. Under 2019 bokfördes, med samma fördelningsmetod, delar av gemensamt kapital på en mer detaljerad redovisningsnivå, vilket återspeglas i posten justering av kapital.

Tabell 8. Finansiering av redovisningsområdet utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr) 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Intäkter av anslag	499	516	539	528	577
Intäkter av bidrag	4	6	6	17	3
Intäkter av avgifter	86	96	82	93	101

Källa: Lins (UBW)

Tabell 9. Kostnad per helårsstudent och helårsprestation 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Kostnad (tkr)	492 193	498 929	514 641	543 066	557 859
Antal helårsstudenter	3 737	3 720	3 906	4 216	4 437
Antal helårsprestationer	3 310	3 381	3 455	3 622	3 828
Kostnad per helårsstudent (tkr)	132	134	132	129	126
Kostnad per helårsprestation (tkr)	149	148	149	150	146

Källa: Lins (UBW)

3 Utbildning på forskarnivå

De som avlägger en forskarexamen vid SLU ska vara internationellt konkurrenskraftiga inom forskning, utvecklingsarbete och problemlösning inom samhällets alla sektorer. SLU prioriterar därför öppen rekrytering; förut-sägbar försörjning på en rimlig nivå för den enskilde doktoranden; kurser och andra aktiviteter som stödjer doktorandernas lärande och träning; forskarskolor som skapar kontaktytor och diskussionsforum, vilka leder till förståelse av forskningens villkor, sammanhang och samhällsroll; pedagogiskt kunniga handledare; samt avhandlingsarbeten grundade i internationellt konkurrenskraftiga forskningsprojekt.

Forskarutbildningen har även detta år påverkats av coronapandemin, men det är för tidigt att dra slutsatser om de totala effekterna. En del kurser har ställts in, skjutits upp eller gjorts om till digitala kurser, avhandlingsprojekt har, i varierande grad, inte kunnat genomföras som planerat, studiebesök, konferensdeltagande och forskningsresor har fått ställas in eller skjutas på framtiden. Nyantagna utländska doktorander har ibland inte kunnat börja sin utbildning på grund av reserestriktioner. Disputationer har i stor utsträckning genomförts digitalt. Förändringarna och de svårförutsägbara fortsättningarna gör att många doktorander känner oro för hur de ska slutföra sin utbildning i tid och hur kvaliteten på forskarutbildningen påverkas. För att stötta de behov som eventuellt uppstår har SLU, med hjälp av medel från regeringen, inrättat en fond som fördelats mellan fakulteterna för att hantera eventuella förlängningar av doktoranders utbildningstid. Dessutom har seminarier om hur man kan hantera stress under sin doktorandtid anordnats på central nivå.

I detta kapitel används benämningen *doktorander*, som innefattar både de doktorander som planerar att avlägga en doktorsexamen och de som planerar att avlägga en licentiatexamen.

3.1 Rekrytering

En öppen rekryteringsprocess hjälper till att uppfylla SLU:s mål att rekrytera de bästa doktoranderna. Lediga utbildningsplatser på forskarnivå annonseras via universitetets hemsidor. En del av annonserna sprids även via sociala

medier, annonseras i dagspress och/eller i internationella forskningstidsskrifter. För att säkerställa rättssäkerheten vid antagning granskar SLU:s utbildningsavdelning behörigheten för alla som antas till utbildning på forskarnivå.

3.2 Nyantagna och aktiva forskarstudenter

Återrapportering: SLU ska redovisa antal helårsstudenter och helårsprestationer inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt antal studenter på forskarnivå. Redovisningen ska ske uppdelat på utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom utbildningsuppdraget.

Under 2021 antog SLU 92 doktorander vilket är något färre än närmast föregående år. Under de senaste fem åren har SLU antagit i genomsnitt 113 nya doktorander per år.

Antalet doktorandnybörjare har de senaste 20 åren varierat, även på nationell nivå. Från att ha ökat stadigt mellan 1973 och 1997 ledde den regeländring som infördes 1998, där krav började ställas på att finansiering skulle finnas för hela studietiden vid antagning av en ny doktorand, till en större variation av antalet antagna doktorander per år. Det

finns olika orsaker till att antalet antagna varierar från år till år, det kan bland annat handla om enskilda satsningar på till exempel forskarskolor eller medfinansiering från fakulteterna vissa år och en mer pressad ekonomisk situation under andra år. (Källa: Statistiska meddelanden - Universitet och högskolor. Doktorander och examina på forskarnivå 2020. Statistiska centralbyrån).

Antalet aktiva doktorander har minskat kontinuerligt de senaste fem åren som en följd av minskade nybörjartal. Under 2021 hade SLU 535 aktiva doktorander, jämfört med 570 under 2017. En

liknande minskning observeras även på nationell nivå (Källa: Årsrapport 2021, Universitetskanslers-ämbetet). Andelen kvinnor är lika stor som tidigare år, knappt 60 procent (tabell 10). Under den senaste femårsperioden har totalt 563 nya doktorander antagits till utbildningen och 440 har examinerats.

Studiefinansiering

Antalet doktorander med stipendieförsörjning (16 personer under 2021) har minskat kraftigt under den redovisade femårsperioden och doktorand-

anställning är den dominerande försörjningsformen. Minskningen beror på en ändring i högskoleförordningen 2018 som innebär att lärosätena måste anställa stipendiefinansierade doktorander efter det tredje årets forskarstudier. På SLU är 81 procent anställda som doktorander, att jämföra med 69 procent på nationell nivå (Källa: Årsrapport 2021, Universitetskanslersämbetet). Övriga doktorander vid SLU har andra former av anställning. Antalet företagsdoktorander (44 personer) ligger kvar på ungefär samma nivå som tidigare under den redovisade femårsperioden (tabell 10).

Tabell 10. Utbildning på forskarnivå 2017–2021, totalt samt andel kvinnor och män (procent).

	2017		2018		2019		2020		2021	
	Antal	kv/män	Antal	kv/män	Antal	kv/män	Antal	kv/män	Antal	kv/män
Doktorander										
Nyantagna	113	63/37	136	51/49	115	60/40	107	56/44	92	60/40
Aktiva	570	58/42	559	56/44	567	58/42	578	57/43	535	59/41
Studiefinansiering*										
Doktorandanställning	400	58/42	401	57/43	428	57/43	447	58/42	431	61/39
Utbildningsbidrag	1									
Annan SLU-anställning	50	52/48	50	54/46	45	60/40	45	47/53	35	43/57
Annan anställning utanför högskolan	37	59/41	27	67/33	26	65/35	22	50/50	19	53/47
Annan universitetstjänst			1							
Forskningsassistenttjänst			1							
Stipendium	42	55/45	38	47/53	28	57/43	19	47/53	16	56/44
Företagsdoktorand	42	69/31	47	60/40	47	62/38	48	58/42	44	59/41
Yrkesverksamhet utan anknytning till utbildning på forskarnivå	48	60/40	20	55/45	19	68/32	18	67/33	10	90/10
Examina										
Doktorsexamina	101	59/41	73	52/48	89	64/36	65	44/56	90	59/41
varav doktorsexamen som föregåtts av tidigare Lic	6		5		2		0		0	
Licentiatexamen	6		1		5		6		4	
Beräknade examina**	101		71		90,5		68		92	
Nettostudietid, år										
Nettostudietid, medel per dr-examen	4,2	4,2/4,2	4,3	4,4/4,2	4,3	4,3/4,1	4,2	4,1/4,3	4,3	4,3/4,2
Nettostudietid, medel per lic-examen	2		***		2,2		3		2,9	

Källa: Lins (Ladok)

Anm. Kontinuerlig registrering, även i efterhand, innebär att värden uppdaterats för tidigare år. Könsfördelningen redovisas inte där antalet understiger 10.

* En forskarstudent kan under ett år ha flera olika försörjningsformer. Det innebär att samma person kan finnas med i sammanställningen under flera olika försörjningsformer.

** En licentiatexamen ger en halv poäng och en doktorsexamen utan licentiatexamen på vägen ger en poäng. Följaktligen ger en doktorsexamen som föregåtts av en licentiatexamen en halv poäng.

*** Endast en lic-examen varför nettostudietiden ej redovisas

3.3 Genomströmning och examinerade

Under 2021 beräknades antalet doktorsexamina till 92 (tabell 10). Detta kan anses vara en rimlig nivå i relation till antal antagna doktorander under perioden 2012-2016. Under denna period antogs i genomsnitt 93 nya doktorander per år.

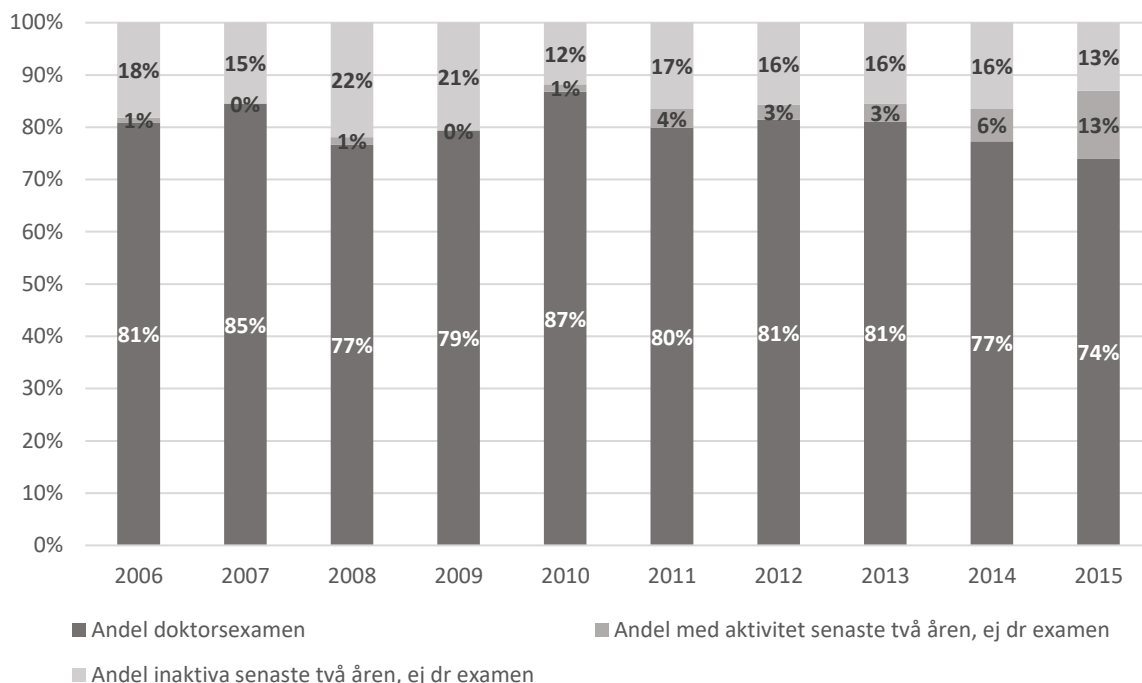
Några av de doktorander som antas till en utbildning med licentiatexamen som mål överförs till en forskarutbildning med doktorsexamen som mål redan innan de avlagt licentiatexamen. Detta gör att det är färre som avlägger licentiatexamen än som antas till den nivån. Det är ovanligt att en doktorand först avlägger en licentiatexamen och därefter en doktorsexamen, och trenden är att en allt mindre andel avlägger en licentiatexamen.

Den genomsnittliga nettostudietiden för doktors-examen var 4,3 år 2021, det vill säga något längre än de anvisade fyra åren (tabell 10). Resultatet är tillfredsställande med tanke på utbildningens individuella karaktär och de risker

som finns vad gäller oförutsedda hinder i forskningen.

En kohortanalys av dem som antogs till forskarutbildning under perioden 2006-2015 ger en översiktlig bild av genomströmningen inom utbildningen på forskarnivå (diagram 2). Varje grupp som antogs under samma år har följts upp och i tabellen redovisas hur många av respektive årsgrupp som avlagt examen och hur många som fortfarande är aktiva eller inaktiva. Av de 1 139 doktorander som antogs under tioårsperioden har 80 procent avlagt en doktorsexamen. Uppföljningen visar att det finns aktiva doktorander även i de äldre kohorterna och att det kontinuerligt är ytterligare några från de äldre kohorterna som examineras. Inaktivitet i två år indikerar att doktoranden inte kommer att avsluta utbildningen med examen. Andelen inaktiva är lägre i de yngre kohorterna.

Diagram 2. Antagna forskarstudenter 2006-2015, kohortanalys (andel utfärdade doktorsexamina och andel inaktiva (>2år), per antagningsår)

Källa: Lins (Ladok) Anm. Uppgifter hämtade ur register t.o.m. januari 2022. Den genomsnittliga nettostudietiden är beräknad genom att dividera den sammanlagda nettostudietiden med antalet examinerade under året. Ett fåtal individer som har haft en exceptionellt kort nettostudietid har lämnats utanför beräkningen. I gruppen inaktiva ingår de som inte tagit ut en doktorsexamen och som inte har rapporterat någon aktivitet under 2020 och 2021, vilket inkluderar några som har tagit ut en licentiatexamen, men aldrig har haft för avsikt att ta ut en doktorsexamen.

3.4 Jämställdhet och mångfald

Återrapportering: SLU ska särskilt redovisa hur universitetet beaktar jämställdhet i utbildningen och vid fördelning av forskningsmedel.

Bland doktoranderna var 83 procent av kvinnorna och 77 procent av männen anställda som doktorander. Bland övriga försörjningsformer finns vissa skillnader mellan könen, men eftersom det rör sig om små grupper där ett flertal av individerna kan ha en kombination av försörjningsformer är det svårt att dra slutsatser av skillnaderna (tabell 10).

Målet med jämställdhets- och lika villkorsarbetet vid SLU är att alla anställda och studenter ska ges lika möjligheter och att allas lika rättigheter ska respekteras. Under 2021 har samtliga anställda, det vill säga också doktorander, erbjudits att delta i en kurs i formatet nano-learning med titeln *En arbetsplats fri från diskriminering*. Alla doktorander erbjuds även en digital introduktionskurs i samband med utbildningsstarten, vilken bland annat innefattar information om SLU:s arbete med jämställdhet och lika villkor.

Doktoranderna erbjuds även workshops och seminarier om lika villkor och jämställdhet som organiseras på olika nivåer inom SLU. Ämnen som har behandlats under 2021 är härskartekniker och hur man kan uppmärksamma och motverka dessa, diskrimineringslagen och SLU:s förebyggande arbete mot diskriminering, samt hur normen för hur en forskare ”ska vara” ser ut. Dessutom anordnar SLU seminarier för forskarhandledare som behandlar olika aspekter av jämställdhet och lika villkor.

En hög andel utländska doktorander bidrar till ökad mångfald och ger utbildningen en stark internationell prägel. Enligt nationell statistik från SCB var 47 procent av de nyantagna doktoranderna vid SLU utländska år 2020. (Källa: *Årsrapport 2021, Universitetskanslersämbetet*). Andelen varierar kraftigt mellan åren, men den har ökat stadigt från runt 35 procent i början av decenniet. Ungefär 44 procent av de aktiva doktoranderna är utländska.

3.5 Kvalitets- och utvecklingsarbete

Det systematiska kvalitetssäkringsarbetet för utbildningar på forskarnivå har under året innefattat en genomgång av redan beslutade kvalitetsåtgärder under 2017-2020. Fakulteterna har analyserat vilka åtgärder som kan anses vara avslutade, resultatet av dessa samt vilka ytterligare utvecklingsbehov som finns. Analyserna har sammanställts i rapporter som använts som underlag i fakultetsvisa kvalitetsdialoger med SLU:s ledning. Det systematiska arbetssättet syftar till att strukturera kvalitetsarbetet samt synliggöra och åtgärda eventuella brister.

Kvalitetssäkringen under 2021 resulterade i att SLU bedömde att forskarutbildningen fungerar väl vid alla fakulteter, men att det finns behov av vissa utvecklingsåtgärder, till exempel fortsatt översyn av administrativa rutiner och processer inom forskarutbildningen, där målet är förenkling och effektivisering.

Digital utveckling

Ett digitalt system för hantering av doktorandernas individuella studieplaner (ISP) har skapats och lanserats under året. Syftet är att förenkla hanteringen av ISP och åstadkomma bättre förutsättningar för uppföljning och överblick på olika nivåer inom universitetet. En inledande bedömning är att systemet fungerar väl och används av samtliga fakulteter. Efter ett halvår finns ungefär 250 individuella studieplaner inlagda i systemet, det vill säga nära hälften av de aktiva doktorandernas studieplaner. Kontinuerlig utveckling sker i dialog med verksamheten.

Universitetsgemensamma kurser

Utbildning på forskarnivå innebär att den blivande forskaren ska förvärva djupa ämneskunskaper och bli specialist inom sitt område, men också ha generella kunskaper och färdigheter. Enligt SLU:s strategi ska doktorander som examineras ha med sig kunskap och verktyg som de kan använda, både

i sitt framtida arbetsliv och som samhällsmedborgare, för att aktivt bidra till omställning för ett hållbart samhälle.

Varje år ger SLU ett tjugotal universitetsgemensamma baskurser för doktorander i bland annat ledarskap, statistik, informationssökning, vetenskapligt skrivande, presentationsteknik, pedagogik, vetenskapsfilosofi och forskningsetik. Förutom utökade kunskaper och färdigheter inom de respektive ämnena, leder dessa kurser även till att doktorander från olika vetenskapsområden och traditioner träffas, lär känna varandra och diskuterar ämnen som det kanske inte alltid finns utrymme för i det dagliga arbetet.

Forskarskolor

Vid SLU finns för närvarande 15 aktiva forskarskolor. Forskarskolornas uppdrag är att skapa ett tvärinstitutionellt utbildningssammanhang med ett stort och varierat utbud av utbildningsaktiviteter, vilket kan vara svårt att prioritera eller finansiera för en enskild institution eller forskargrupp. Forskarskolorna är tematiska, ofta tvärvetenskapliga, och aktivitetsutbudet skapas i samverkan med doktorander och handledare.

Ett strategiskt mål är att forskarskolorna ska skapa förutsättningar för att utbildningen bedrivs i samverkan med näringsliv, offentlig sektor och internationella partners. Forskarskolorna är öppna för alla SLU:s doktorander; det krävs inget formellt medlemskap eller motsvarande.

3.6 Internationellt utbildningsarbete

Enligt SLU:s strategi ska doktoranders avhandlingar bidra till global kunskapsutveckling inom SLU:s områden. Doktorander med grundutbildning och erfarenhet från andra länder är en viktig del i detta arbete och i SLU:s internationalisering, och bidrar till att ge utbildningen en stark internationell dimension (avsnitt 3.4).

Enligt statistik från SCB och UKÄ avseende 2020 hade ungefär 50 procent av dem som avlade examen på forskarnivå genomfört en del av forskarutbildningen utomlands. För att räknas in i statistiken ska doktoranden ha haft en studie- eller

praktikperiod utomlands som varat i minst tre månader under någon del av den totala studietiden.

Vanligen ingår internationella forskningssamarbeten i doktorandernas avhandlingsarbeten. Vid SLU finns dessutom formella internationella utbildningssamarbeten med universitet i Europa, Afrika, Sydamerika och Asien. SLU deltar aktivt i Sida:s *Research Training Partnership Programme* och flera universitetsnätverk som erbjuder bland annat forskarutbildningskurser och goda möjligheter för utbyten.

4 Forskning

SLU arbetar kontinuerligt med att utveckla förutsättningarna för nydanande, excellent forskning. Fokus ligger på områden av strategisk betydelse för SLU:s verksamhetsidé och utbildningsuppdrag, och SLU strävar efter att vara internationellt framstående inom dessa områden.

SLU använder vetenskaplig publicering och extern finansiering som kvalitetsindikatorer för fördelning av delar av statsanslaget till forskning och forskarutbildning.

Coronapandemin har fortsatt haft en betydande påverkan på forskningsverksamheten. Kompetensförsörjningen har blivit lidande genom svårigheter att rekrytera i och med restriktioner kring resor och fysisk distansering. Samma faktorer har även påverkat befintliga internationella doktorander och postdoktorer som inte kunnat genomföra sina projekt enligt plan. I vissa fall har anställda avslutat sin anställning för att kunna återvända till sina hemländer.

Forskningsverksamhet har även försenats som en följd av att laborativt arbete har begränsats på grund av kravet på social distansering i lokalerna. Fältarbeten, verksamhet vid forskningsinfrastrukturer och planerade gästforskarbesök har också fått skjutas på framtiden vilket skapat förseningar i forskningsverksamheten.

De utmaningar som pandemin inneburit för forskningsverksamheten har dock även haft positiv effekt i att mer tid har kunnat ägnas åt vetenskaplig publicering. Dock vittnar chefer om arbetsmiljöproblem på grund av hemarbete i form av känsla av isolering och svårigheter att upprätthålla socialt och intellektuellt utbyte inom forskargrupperna. Den ekonomiska konsekvensen av pandemin på kort sikt inom forskningsverksamheten är framförallt minskade kostnader till följd av utebliven verksamhet.

4.1 Vetenskaplig publicering

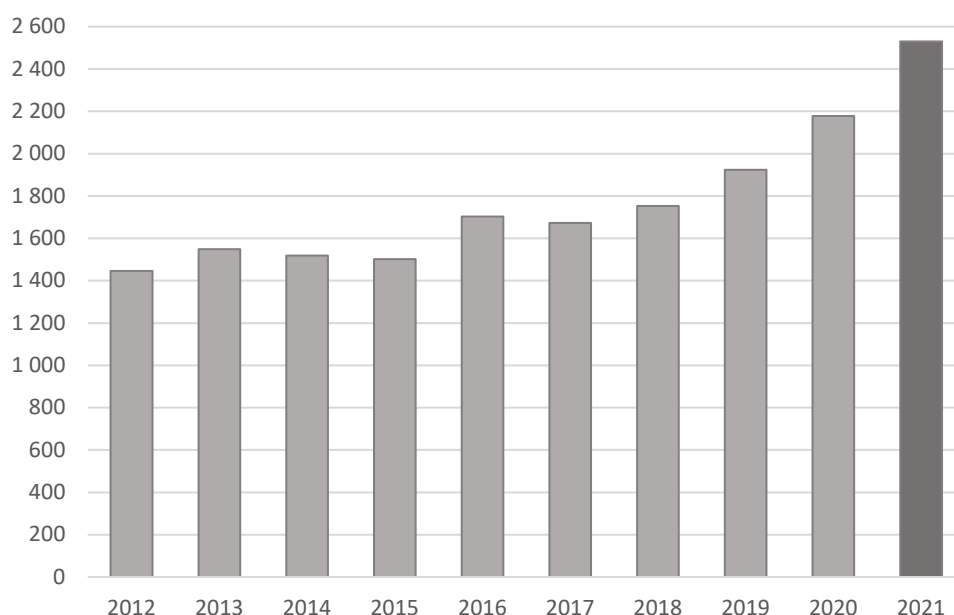
Forskare vid SLU publicerade under 2021 drygt 2 500 artiklar och reviews, vilket är en ökning med ca 15 procent jämfört med 2020.

Antalet utgör en uppskattning baserat på uttag i citeringsdatabasen Web of Science i januari 2022. Beroende på eftersläpning i registreringen uppräknas värdet för 2021 med 10 procent, vilket är ett genomsnitt för de senaste fem åren. Nationellt har antalet publicerade artiklar ökat med ca 10 procent, vilket gör att andelen artiklar i Sverige med minst en SLU-författare har ökat något mellan 2020 och 2021. År 2021 var andelen 5,4 procent att jämföra med 5,1 procent 2020.

SLU:s publikationsvolym har under åren varierat med personalvolymen inom kategorierna

professorer, lektorer, meriteringsanställda, forskande- och undervisande personal samt doktorander. Ökningar eller minskningar i dessa kategorier syns med något års eftersläpning i publikationsvolymen. Tidigare års minskning av antalet publicerade artiklar vid SLU har i viss mån förklarats av att personalvolymen har sjunkit i motsvarande, om inte högre grad, under samma period. De fyra senaste åren har SLU:s publiceringsvolym ökat kraftigt. En delförklaring är ökningar av personalvolymen samtidigt som det genomsnittliga antalet artiklar per författare succesivt har ökat den senaste tioårsperioden. De senaste årens ökningar i personalvolym har till stor del skett inom gruppen meriteringsanställda, vilket sannolikt har bidragit till den positiva utvecklingen av publikationsvolymen.

Diagram 3. Antal artiklar med minst en SLU-adress 2012-2021*

Källa: Web of Science, Clarivate Analytics

*) 2021 års värde är en uppskattning baserad på uttag i Web of Science i januari 2022 och uppräknad med 10 procent.

En analys av 2021 års publicering visar att det vid SLU har publicerats flest artiklar inom områdena miljövetenskap och ekologi följt av växtvetenskap, veterinärmedicin och skogsvetenskap. SLU:s största område sett till antal publicerade artiklar är miljövetenskap. Cirka 19 procent av alla artiklar som publiceras vid SLU görs inom det området.

I syfte att identifiera de mest framgångsrika ämnesområdena har andelen artiklar som tillhör de 10 procent mest citerade använts. På SLU-nivå tillhör drygt 17 procent av de vetenskapliga artiklarna de 10 procent mest citerade inom sina respektive ämnesområden. Beträffande de olika ämnesområdena tillhör växtvetenskap och ekologi de mer framgångsrika med avseende på såväl antalet publicerade artiklar (2021) som andelen topp 10-procent-citerade (baserat på artiklar publicerade 2017-2020). Ett annat område där SLU är framgångsrikt och samtidigt står för en relativt stor andel av den totala publiceringen i riket är biologisk mångfald. Observera att indelningen i forskningsområden sker i enlighet med *Web of Science* och att dessa inte alltid följer de

institutions- och fakultetsindelningar som finns vid SLU. Ett exempel är det framgångsrika området växtvetenskap som bedrivs vid tre av SLU:s fakulteter.

Vid en granskning av hur de enskilda forskningsområdena har utvecklats över tid (med avseende på andel topp-10-procent-citerade) bör områdena växtvetenskap och ekologi framhållas. Båda dessa områden har haft en stabil hög nivå de fem senaste mätperioderna, 2013-2016 till och med 2017-2020.

Området veterinärmedicin uppvisar de fem senaste mätperioderna en stabil relativt hög nivå, strax under SLU:s totalnivå. Vidare bör nämnas att området biologisk mångfald trots en hög andel topp-10-procent-citerade faktiskt succesivt har minskat den andelen de fem senaste mätperioderna. Tabell 11 nedan visar de tio forskningsområden vid SLU som publicerade flest artiklar 2021, andelen topp-10-procent-citerade artiklar inom respektive område samt SLU:s andel av Sveriges samlade publicering inom respektive område.

Tabell 11. Antal publicerade artiklar för de tio forskningsområden med högst publicering 2021, andelen artiklar som tillhör de 10 procent mest citerade samt SLU:s andel av rikets publicering inom området 2021.

Forskningsområde ¹⁾	Antal artiklar ²⁾	Andel topp 10% mest citerade ³⁾	SLU:s andel av rikets publicering inom området ⁴⁾
Environmental Sciences	368	13,8%	17%
Ecology	285	20,5%	35%
Plant Sciences	160	21,1%	43%
Veterinary Sciences	154	15,4%	66%
Forestry	149	15,4%	60%
Agriculture, Dairy & Animal Science	111	12,7%	79%
Environmental Studies	111	14,8%	15%
Food Science & Technology	88	9,4%	23%
Biodiversity Conservation	76	17,6%	38%
Agronomy	75	14,0%	67%

Källa: InCites, Clarivate Analytics

1) Indelning enligt Web of Science

2) Avser uttag i Web of Science (InCites) t o m 2021-11-30

3) Andelen av artiklarna som internationellt tillhör de 10 procent mest citerade inom sina respektive ämnesområden. Andelen baseras på artiklar publicerade åren 2017-2020.

4) Andel av alla artiklar vid svenska lärosäten (inom området) år 2020 som har minst en SLU-författare.

Sampublicering är ett mått på graden av samarbete med andra lärosäten och organisationer. Nedanstående lista (tabell 12) visar de universitet, forskningsinstitut eller motsvarande som SLU har mest sampublicering med. Listan begränsas till de lärosäten och organisationer som SLU har minst 200 sampubliceringar med under den senaste femårsperioden. Listan innehåller fem svenska universitet, fem europeiska universitet samt några framstående forskningsinstitut. Med de mest frekventa samarbetspartnerna finns en tydlig geografisk koppling till SLU:s huvudorter. Den senaste femårsperioden har det skett relativt små förändringar i listan, men jämfört med föregående femårsperiod (2012-2016) kan noteras att det skett ett utökat samarbete med exempelvis Wageningen University & Research och Centre National de la

Recherche Scientifique (CNRS) samtidigt som de danska universiteten i Århus och Köpenhamn hamnar något längre ned i listan.

År 2021 hade cirka 74 procent av publikationerna vid SLU internationella medförfattare. Det var en liten minskning jämfört med föregående år (76 procent 2020), efter 10 år av succesiv ökning. Motsvarande andel för tio år sedan var 56 procent. En analys av sampubliceringen i ett internationellt perspektiv visar att de två enskilda länder som SLU:s forskare i störst utsträckning samarbetar med är Tyskland och USA följt av Storbritannien och Frankrike. Under 2021 hade 16 procent av SLU-författarnas artiklar minst en medförfattare från Tyskland.

Tabell 12. De mest frekventa (>200 artiklar) samarbetsparterna utifrån sampublicering 2017-2021

	Antal artiklar
Umeå universitet	789
Uppsala universitet	732
Institut National de la Recherche Agronomique (INRAE)	526
Stockholms universitet	451
Lunds universitet	424
Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS)	405
Wageningen University & Research	326
Helsingfors universitet	322
Århus universitet	303
Köpenhamns universitet	301
Natural Resources Institute Finland (Luke)	275
Göteborgs universitet	260
Norwegian University of Life Sciences	247
Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC)	245
CGIAR	212
Helmholtz Association	205

Källa: InCites, Clarivate Analytics

4.2 Extern finansiering

År 2021 utgjorde extern finansiering 51 procent av de totala intäkterna till forskning och forskarutbildning. En ökning av inbetalningarna från externa finansiärer har skett under 2021 med 140 mnkr jämfört med föregående år (diagram 4).

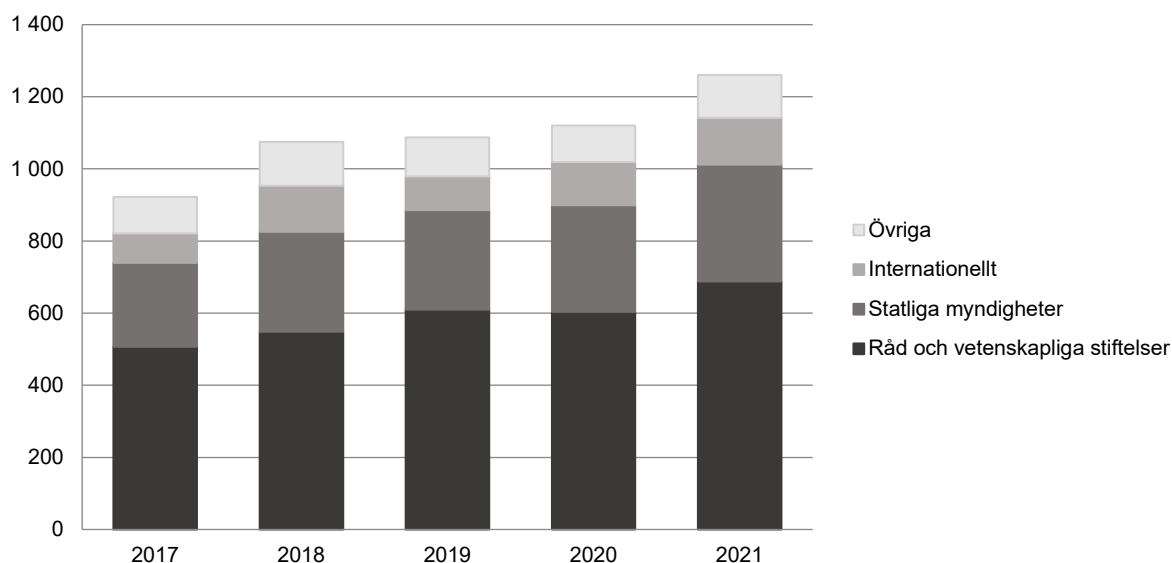
Den externa finansieringen kommer till största delen från forskningsråd och vetenskapliga stiftelser, det vill säga finansiering som erhålls i konkurrens efter bedömning av sakkunniga. Under de senaste fem åren har denna finansiering ökat med 36 procent. Framför allt är det bidrag från forskningsrådet Formas som har ökat. Formas är SLU:s enskilt största finansiär (avsnitt 9.5), och bidrag från Formas utgjorde 28 procent av universitetets externa forskningsfinansiering 2021. Vetenskapsrådet (VR), vilket vanligtvis är den största externa forskningsfinansiären vid andra universitet, står däremot för en relativt liten del, 8 procent, av SLU:s externfinansiering. SLU:s bidrag från VR minskade under några år, men sedan 2017 noteras en tydlig ökning. Inbetalningarna från Wallenbergstiftelser har ökat från 27 mnkr år 2017 till 78 mnkr

år 2021 och uppvisar också den största ökningen inom kategorin forskningsråd och vetenskapliga stiftelser sedan föregående år, 43 mnkr.

Den näst största kategorin bland externa forskningsfinansiärer är statliga myndigheter, vars finansiering till SLU har ökat med 39 procent mellan 2017 och 2021. Naturvårdsverket är den största finansiären inom denna kategori 2021. Störst ökning sedan föregående år uppvisar inbetalningar från Vinnova, från 29 till 38 mnkr.

Den internationella finansieringen har ökat med 60 procent under perioden 2017-2021. Ökningen har dock skett från en låg nivå. År 2021 är ökningen jämfört med föregående år 10 mnkr, varav EU:s ramprogram står för en fjärdedel av ökningen. I övrigt utgörs ökningen av annan internationell finansiering, främst annan EU-finansiering. Under 2021 startades vid SLU 20 projekt inom EU:s ramprogram jämfört med 19 året innan. Tre av dessa är SLU-koordinerade ERC-projekt.

Diagram 4: Inbetalningar av externa bidrag och uppdrag, forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr) 2017–2021

Källa: Lins (UBW)

Under 2021 har 121 ansökningar med SLU-deltagande skickats in till EU:s ramprogram vilket är en ökning jämfört med året innan och den tredje högsta siffran under de senaste 15 åren. Av dessa är 40 koordinerade av SLU vilket är den näst högsta siffran under samma tid. Av de 121 ansökningarna

var 43 stycken till Horisont 2020:s sista utlysning och 78 till EU:s nya ramprogram, Horisont Europa, som startade under året. En majoritet av ansökningarna, 83 stycken, har gått till delområdet *Global Challenges*, vilket är den högsta noteringen hittills.

4.3 Större bidrag och utmärkelser till SLU:s forskare

SLU har under 2021 bland annat tilldelats nedanstående större bidrag och utmärkelser.

I forskningsrådet FORMAS utlysning – *Den Svenska skogens roll inom klimatomställningen* – gick sex av nio beviljade projekt till SLU med ett totalt bidrag på 94 miljoner kronor för perioden 2022-2025. Utlysningen genomfördes som en del av det nationella forskningsprogrammet om klimat.

Umeå Plant Science Center (UPSC) som drivs i samarbete mellan SLU och Umeå universitet har erhållit tre av fyra beviljade projekt i Stiftelsen för strategisk forsknings utlysning - Bioteknik och växtförädling – mat, foder och skogsprodukter. Huvudsökande för projekten är dr Rosario García-Gil (SLU), prof. Ove Nilsson (SLU), samt prof. Stefan Jansson (UmU) som har beviljats totalt 91 mnkr för den kommande femårsperioden.

Genom Knut och Alice Wallenbergs stiftelses forskningsprogram för unga forskare blev i år två av SLU:s nominerade kandidater utnämnda till Wallenberg Academy Fellows. Dr Derek Lundberg

från Max Planck-Institutet för utvecklingsbiologi i Tyskland och dr Simon Stael från VIB-UGent Center for Plant Systems Biology i Belgien får därigenom möjlighet att bedriva forskning vid SLU under de kommande fem åren.

Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse har beslutat att stödja ett program för Datadriven Life Science under ledning av Science for Life Laboratory (SciLifeLab). Medel till 39 rekryteringspaket har avsatts för att nationellt säkra kompetensbehov inom området, varav två har gått till SLU i ämnet evolution och biodiversitet.

Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien har i årets utlysning av internationella gästprofessorer – Wallenbergprofessorerna - utnämnt två professorer som SLU kommer att vara värd för. Professor Irena Creed från University of Saskatchewan, Saskatoon, Kanada, som kommer att arbeta på institutionen för vatten och miljö, samt prof. Andrea Doeschl-Wilson från University of Edinburgh, Skottland, som kommer att arbeta vid institutionen för husdjursgenetik.

Kungliga Skogs- och Lantbruksakademiens Bertebospris har 2021 tilldelats prof. Rodomiro Ortiz Ríos med motiveringen att han genom sin användning av nya molekylära vetenskapliga metoder har varit drivande i förädling av grödor av stor betydelse för livsmedelsförsörjningen i Amerika, Afrika och Europa. Detta är första gången en person verksam i Sverige erhåller detta internationella vetenskapliga pris.

Konung Carl XVI Gustafs professur i miljövetenskap har i år tilldelats prof. Keith H Paustian, Colorado State University, USA. Nomineringen kommer från institutionen för ekologi, där prof. Paustian under kommande år blir verksam som gästprofessor med fokus på klimatrelaterade frågor inom jord- och skogsbruk.

Universitetslektor Elin Rööf, som forskar om hållbara livsmedelssystem, har fått utmärkelsen Suffrage Science Award, som uppmärksammar kvinnor inom vetenskapen, deras prestationer och förmåga att inspirera. Elin Rööf är den första forskare verksam vid ett svenskt universitet att erhålla denna utmärkelse. Priset delas ut av MRC London Institute of Medical Sciences.

Två forskare vid SLU, dr Paul Egan och dr Aida Bargués Tobella, har utsetts till SIGHT Fellows av Kungliga Vetenskapsakademien. De kommer att delta i ett karriärutvecklingsprogram i global hälsa 2021-2023. Genom det tvååriga programmet ska de bidra till att stärka tvärvetenskaplig forskning och utveckla samarbeten mellan universiteten för att

bidra till implementering av FN:s globala mål enligt Agenda 2030.

Botanisten Mora Aronsson har tilldelats Marie-Claire Cronstedts Pris 2021 för att på ett föredömligt sätt visat att man kan kombinera ett professionellt utvecklingsarbete inom naturvård, på vetenskaplig grund, med ett djup ideellt engagemang och folkbildande insatser på gräsrotsnivå. Det belönas han för med priset som delas ut av kung Carl XVI Gustaf på WWF:s höstmöte.

Fyra SLU-projekt lyfts fram i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademiens (IVA) 100-lista som "forskning med potential att förändra världen" inom kategorierna cirkulär ekonomi och gröna näringar. Forskningsfälten omfattar flexibla bevattningssystem för vertikala trädgårdar, effektiva autonoma inomhusodlingar, hållbar svampodling som kombinerar produktion av livsmedel och bioetanol, samt urinbaserad gödselframställning genom slutna kretslopp för avloppets växtnäring.

SLU:s film *Guld och gröna skogar?* vann guld vid den internationella miljöfilmsfestivalen Deauville Green Awards. Filmen som handlar om naturturism vann nyligen även ett silver vid en internationell filmfestival i Hamburg tidigare i år. Sammanlagt har SLU:s skogsfilmer tilldelats 9 priser de senaste fyra åren. SLU:s uppmärksammade filmer om skogens värden och utmaningar är inte bara rikligt belönade i Sverige och internationellt. Filmerna används även ofta i rådgivning och undervisning.

4.4 Strategiska satsningar

Nedan redovisas större strategiska forsknings-satsningar som under 2021 initierats eller utvecklats av en eller flera av SLU:s fakulteter.

SLU skogsskadecentrum

I regleringsbrevet för 2021 tilldelades SLU 30 miljoner kronor för att utveckla och långsiktigt driva ett skogsskadecentrum. 2 miljoner kronor av anslaget avser befintlig verksamhet inom riskvärdering av växtskadegörare. SLU inlämnade i april en plan för SLU Skogsskadecentrum: ett virtuellt centrum med komponenterna kunskapsuppbyggnad via forskningsprojekt, kompetensutveckling genom en industriforskarskola, långsiktig övervakning av skador och skadegörare, samt

en analysfunktion där risker för olika typer av skador analyseras och råd om åtgärder kommuniceras. Efter att planen godkändes av regeringen under sensvåren inleddes en stegvis uppbyggnad av verksamheten. De viktigaste projekten under 2021 har handlat om multiskadad ungskog i norra Sverige, expertstöd kopplat till barkborreangreppen i södra Sverige, samt ett pilotprojekt om balanserad älgstam. Arbetet har bedrivits i nära samarbete främst med Skogsstyrelsen och Jordbruksverket, samt även med företrädare för skogsindustrin. Den centrala skogsskyddskommitté som är knuten till Skogsstyrelsen är en viktig referensgrupp för arbetet.

SLU Nätverk för biobaserade material och bränslen

För att fortsätta kraftsamla inom forskning och undervisning på områden som har kompletterande verksamheter vid SLU:s olika fakulteter ombildades det tidsbegränsade fakultetsgemensamma initiativet för biobaserade material och bränslen till ett permanent nätverk. Detta är ett av tre fakultetsgemensamma nätverk. De två övriga inrättades under 2020 och omfattar växtskydd respektive växtförädling och avel.

Karriärbidrag

Under 2021 fördelades SLU:s karriärbidrag till fem forskare, tre kvinnor och två män. Syftet med denna strategiska satsning är att uppmärksamma

och stödja unga forskare med potential att utvecklas till framstående forskningsledare. Bidragen ska underlätta för mottagarna att utveckla självständig forskning och att meritera sig för högre tjänster. Det ska också stimulera till ökat risktagande i forskningen. Bidragen fördelas till juniora forskare (4-10 år efter doktorsexamen.). Urvalet görs av rektor efter förslag från fakulteterna samt genom en extern sakkunnigbedömning av de nominerade kandidaterna. Bidraget uppgår till 1 miljon kronor per år under tre år. Fr.o.m. 2021 erbjuds mottagarna även ett skräddarsytt program för strategisk kompetensutveckling. Sedan satsningen infördes 2017 har totalt 13 karriärbidrag fördelats.

4.5 Forskningsinfrastruktur

SLU har en välutvecklad och i vissa delar unik forskningsinfrastruktur, till exempel försöksladugårdar, universitetsdjursjukhus, odlingsfaciliteter i fält och under kontrollerade former, specialiserade laboratorier, långliggande fältförsök, forskningsstationer och försöksparker, forskningsfartyg samt miljöövervakning kopplad till dessa infrastrukturer.

Under 2021 har SLU:s råd för forskningsinfrastruktur påbörjat arbetet med nya interna riktlinjer för forskningsinfrastruktur för att tydliggöra principer kring finansiering, öppen tillgänglighet, ansvarsförhållanden och processer för prioritering av forskningsinfrastruktur.

SLU medverkar i ett antal nationella forskningsinfrastrukturer tillsammans med andra lärosäten. Under 2021 har SLU deltagit i och medfinansierat verksamheterna inom de nationella infrastrukturerna SITES (Swedish Infrastructure for Ecosystem Science), där SLU är huvudman, samt som part i MAX IV-laboratoriet, NBIS (National Bioinformatics Infrastructure Sweden), ICOS (Integrated Carbon Observation System), SNIC (Swedish National Infrastructure for Computing), SBDI (Swedish Biodiversity Data Infrastructure) och SND (Svensk Nationell Datatjänst). Under 2021 har även de nya nationella infrastrukturerna Swedish NMR Centre och ACTRIS (Aerosols, Clouds and Trace Gases Research Infrastructure), där SLU ingår, beviljats medel från Vetenskapsrådet. SLU har också gått in som huvudsökande i

en behovsanmälan till Vetenskapsrådet om ny svensk infrastruktur för forskning om miljöns och människans exposomik (SIRENE) och som medsökande i en behovsanmälan om en nationell infrastruktur för forskningsfartyg.

Att kunna tillgängliggöra forskningsinfrastruktur för aktörer utanför SLU blir allt viktigare. SLU deltar, ihop med flera andra lärosäten och RISE, i projektet SvEnsk SAMverkan för tillgång till laboratorieinfrastruktur som under året beviljats medel från Vinnova.

Forsknings- och undersökningsfartyget Svea

SLU:s oceangående forsknings- och undersökningsfartyg R/V Svea har trots pågående pandemi kunnat genomföra samtliga planerade expeditioner under 2021. Flera viktiga utbildningar av såväl forskare som sjömän har dock inte kunnat genomföras på grund av restriktioner till följd av pandemin.

Under hösten 2021 genomfördes tre forskningsprojekt i syfte att testa fartygets forskningskapacitet, baserat på en öppen utlysning om forskningstid på fartyget. Projektutvärderingarna var mycket positiva till Sveas kapacitet.

Forskningsverksamhet har en tradition av att samverka och havsforskningsområdet är inget undantag. Under 2021 har Svea genomfört ett

flertal expeditioner med forskare från flera olika universitet och forskande myndigheter.

Under 2021 har det initierats ett flertal nätverksaktiviteter mellan ägare av forskningsfartyg i syfte att samverka om personal, utrustning, utbildning och expeditonsverksamhet. SLU har samlat i princip alla universitet och forskande myndigheter som direkt eller indirekt ansvarar för ett forskningsfartyg. Resultat från denna verksamhet är bland annat att SLU och Polarforskningssektariatet genomför gemensam anställning av fartygstekniker. Gemensamma utbildningar mellan SLU, SMHI, Stockholms universitet, Göteborgs universitet, SGU och Umeå universitet har skjutits till 2022 på grund av pandemin. En gemensam ansökan till vetenskapsrådet har också genomförts

under 2021 avseende samordning av fartygskoordinering, datahantering av marindata och tillgängliggörande av fartygstid.

Under året har kostnaderna kopplade till forskningsutrustning, IT och digitalisering ökat. Svea har avancerad teknik som kräver hög kompetens för att användas. Under 2021 har därför fler fartygstekniker anställts för att underlätta för forskare att använda Sveas olika resurser.

SLU disponerar för fartygsverksamheten ett statsanslag på 35 mnkr och därtill kommer verksamhetsintäkter på 44 mnkr. Resultatet för 2021 slutar på ett överskott på 1 mnkr och ett utgående kapital på 6,1 mnkr. Fartygets ekonomi ingår i redovisningen av fortlöpande miljöanalys (avsnitt 5.6).

4.6 Regeringens strategiska forskningsområden

Återrapportering: För det strategiska forskningsområdet, som SLU har erhållit medel inom, ska SLU redovisa hur mycket medel som har förbrukats samt om och i så fall hur bidraget har fördelats till andra lärosäten. SLU ska även redovisa extern finansiering och annan samverkan från forskningsfinansiärer, näringsliv och det övriga samhället i denna satsning.

SLU ansvarar för ett strategiskt forskningsområde inom ramen för regeringens satsning som initierades 2010. Det är *Trees and Crops for the Future (TC4F)*, som bedrivs av SLU som ett sammanhållet program i samarbete med Umeå universitet och forskningsinstitutet Skogforsk. TC4F utvecklar kunskap om hållbar växtproduktion och produktutveckling från växter med det övergripande syftet att stödja utvecklingen av Sveriges cirkulära bioekonomi. TC4F inbegriper agrara såväl som skogliga odlingssystem och länkar samman

grundforskning om växtmolekylärbiologi, växtfysiologi och genetik med tillämpbar forskning om skogsskötsel och växtbaserade produkter. Forskningen är unik i sin starka koppling mellan grundforskning och tillämpad forskning och sker i samarbete med industri och andra externa aktörer.

Denna satsning erhöll 28,6 mnkr under 2021, varav 21,1 mnkr har förbrukats. Av de erhållna medlen har 5,1 mnkr fördelats till Umeå universitet och 1,1 mnkr till Skogforsk. Den externa finansieringen uppgick till 0 mnkr.

4.7 Institutsuppgifter

Återrapportering: SLU ska redovisa arbetet med verksamhet som kan betraktas som institutsuppgifter samt hur stor del av anslaget som har använts för dessa områden.

Med institutsuppgifter avses sådan verksamhet som inte direkt kan jämföras med uppdrag inom forskning, utbildning och miljöanalys utan utgör ett gränssnitt för kunskapsförmedling, stöd och tillämpning i samverkan med omgivande samhälle. Denna del av statsanslaget omfattas inte av den prestationsbaserade omfördelningen av anslag från regeringen till landets lärosäten. Anledningen är att institutsuppgifterna inte bedöms ha förutsättningar att generera externa medel och vetenskapliga

publikationer på samma sätt som mer renodlad forskningsverksamhet. Vid SLU är institutsuppgifterna generellt integrerade i annan verksamhet som faller inom något av nedanstående områden. Anslagen till de olika institutsuppgifterna baseras på en uppskattning eftersom kostnaderna inte går att hämta från den ekonomiska redovisningen.

Försöksverksamhet omfattar olika former av tillämpad verksamhet med syfte att skapa förut-

sättningar för vetenskapligt baserad praktik inom areella näringar och akvatiska produktionssystem. En viktig del av denna verksamhet är *långliggande försök* på försöksparker och fältstationer som bedrivs under så lång tid att det är möjligt att följa vad som händer i marken, skogen eller produktionssystemet på lång sikt. Ett exempel på långliggande försök är skogliga försöksytor som kontinuerligt studerats i mer än 100 år. Denna verksamhet avkastar få kortsiktiga resultat, men ger en kunskapsbas för forskning och utbildning av stor betydelse för den långsiktiga användningen av naturresurserna. Uppskattad anslagstilldelning 2021: 58 mnkr.

Forskning och utveckling i samverkan med näringsliv och samhälle avser forskning som finansieras, planeras och genomförs i samverkan mellan SLU och näringsliv och samhälle. För att definieras som institutsverksamhet krävs att verksamheten sker i samverkan med intressenter från näringsliv eller samhälle. Uppskattad anslagstilldelning 2021: 53 mnkr.

Samverkansuppdrag. SLU har fördelat 24 samverkansuppdrag brett över universitetet. Samverkansuppdragen utförs huvudsakligen av universitetslektorer (så kallade samverkanslektorer). De har ett särskilt ansvar för att samverka med det omgivande samhället och är naturliga kontaktpersoner mot omvärlden för expertis inom sina respektive ämnesområden. Universitetslektorer med samverkansuppdrag ska kombinera sin forskning, alternativt sin kliniska verksamhet, med sitt centralfinansierade uppdrag att samverka med det omgivande samhället. Uppskattad anslagstilldelning 2021: 24 mnkr

Planerad informationsverksamhet till näringsliv och samhälle avser regelbunden verksamhet för att informera näring och övrigt samhälle om resultat från aktuell forskning vid SLU. Återkommande informationsinsatser såsom trycksaker, konferenser, webbinformation och frågelådor har sedan länge betraktats som en central verksamhet för SLU. Uppskattad anslagstilldelning 2021: 32 mnkr.

Stöd till andra myndigheter avser uppgifter som utförs för att stödja andra myndigheter såsom utredningar, undersökningar samt verksamhet av förvaltande karaktär såsom fiskförvaltning, viltinventering och skogsskadeinventering. Det kan

också avse deltagande i styrgrupper, kommittéer och andra organ. Stödet kan avse såväl svenska som europeiska myndigheter. Uppskattad anslagstilldelning 2021: 13 mnkr.

Riskvärdering av växtskadegörare. Enheten bildades för att förse Jordbruksverket med oberoende, vetenskapligt baserade underlag för att understödja riskhanteringen av nya växtskadegörare. Genom vetenskapligt grundad analys bidrar enheten till en effektiv nationell och internationell riskhantering av växtskadegörare med målet att minska skador på växter och växtmiljöer. Krav på nationell förmåga att utföra riskvärderingar ställs i växtskyddskonventionen (IPPC) och i den gällande EU-lagstiftningen på området. Arbetet bedrivs huvudsakligen av två heltidsanställda analytiker som rekryterades till enheten 2016. Dessa analytiker var tidigare verksamma som seniora forskare med specialisering inom skador på växter orsakade av mikroorganismer respektive insekter. Uppskattad anslagstilldelning 2021: 3 mnkr.

Klinisk verksamhet avser verksamhet som bedrivs som ett underlag för forskning och utbildning inom universitetsdjursjukhuset och fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap. Uppskattad anslagstilldelning 2021: 6 mnkr.

Djurlokaler avser nödvändig infrastruktur för att universitetets uppdrag inom djurrelaterad utbildning och forskning ska kunna fullgöras. Lagstiftningen om djurhållning och arbetsmiljö ställer stora krav på verksamheter med levande djur, vilket medför stora kostnader för Lövsta forskningscentrum och Veterinärmedicinskt- och husdjursvetenskapligt centrum. De merkostnader det innebär räknar SLU som institutsuppgifter; de finansieras inom befintlig anslagsram och har ingen direkt koppling till utbildningens och forskningens behov utan kan betraktas som en basresurs. Det kan jämföras med humanmedicinen, där lärosäten med medicinsk utbildning och forskning får särskild ersättning från staten (så kallade ALF-medel) för användningen av landstingen i den kliniskt inriktade medicinska forskningen. Uppskattad anslagstilldelning 2021: 56 mnkr.

Sammantaget innebär det att de skattade kostnaderna för institutsuppgifterna uppgår till 245 mnkr för 2021.

4.8 Antibiotikaresistens

Aterrapportering: SLU ska redovisa hur verksamheten har bidragit till att bekämpa antibiotikaresistens.

SLU har under året bidragit till att uppfylla målet att bekämpa antibiotikaresistens genom ett flertal insatser inom universitetets olika verksamhetsområden. SLU har inbjudits att delta i den nationella samverkansfunktionen mot antibiotikaresistens, där myndigheter och andra aktörer arbetat fram en reviderad tvärssektoriell handlingsplan mot antibiotikaresistens.

Inom forskningsområdet har ett flertal pågående projekt fortgått och några nya projekt initierats inom förebyggande av infektioner och minskad antibiotikaanvändning inom djurproduktion, i såväl Sverige, som inom EU, Asien och Afrika. Denna forskning finansieras av såväl svenska forskningsfinansiärer, EU som andra internationella finansiärer. SLU bedriver också forskning som rör antibiotika i miljön, en aspekt som blir allt viktigare i den övergripande strategin för att möta antibiotikaresistenshotet. Bland annat studeras effekter av antibiotikarester i olika miljöer såsom vatten, avloppsslam och rötresten från biogas. Andra studier som pågått är risken för smittspridning inklusive antibiotikaresistens i samband med anläggande av tätortsnära våtmarker, samt projekt som rör resistens mot antiparasitära och antivirala medel. Inom forskningen om antiparasitär resistens är SLU att betrakta som internationellt ledande. SLU-forskningen inom detta område täcker alltså hela det så kallade *One Health*-området från mikro- till makronivå för att belysa hälsoeffekter och möjliga åtgärder för såväl djur som människor och miljö. SLU har genom interna aktiviteter identifierat forskare med intresse för området och de behov som finns av samverkan och stöd till dessa, samt lyft SLU:s kompetens och relevans inom forskningsområdet genom extern kommunikation i form av publikationer, seminarier och webbplatsinlägg. SLU:s forskningsprojekt och vetenskapliga publikationer har lyfts fram på webbsidan för den tvärvetenskapliga plattformen *SLU Future One Health*.

Inom utbildningarna är bekämpning av antibiotikaresistens ett genomgående inslag i undervisning på veterinär- och djursjukskötarpprogrammet, inom mikrobiologi, farmakologi, klinisk undervisning samt veterinär folkhälsa. Ämnet tas även upp inom undervisningen i djurskydd. Den nätbaserade internationella utbildningsaktiviteten (*MOOC* –

Massive Open Online Course) om hur användningen av antibiotika kan reduceras inom animalieproduktionen i låg- och medelinkomstländer har till dags dato lockat mer än 4 000 deltagare från mer än 160 länder. Inom ramen för det stora internationella *CGIAR research program on Livestock* har SLU tillsammans med kollegor i Uganda utvecklat ett interaktivt kurskoncept om effektiv och ansvarsfull antibiotikaanvändning inom djurhållningen. Kursen har givits tre gånger under året i Uganda och finns nu fritt tillgänglig på webben.

SLU:s höga internationella kompetens inom området har lett till att universitetet fått i uppdrag att fungera som sekretariat och koordinator för arbete mot antibiotikaresistens inom *Global Agenda for Sustainable Livestock*. Det internationella kapacitetsbyggande arbetet på uppdrag av Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) har fortsatt under året och resulterat i manualer för effektiv och ansvarsfull antibiotikaanvändning för gris, fjäderfä och mjölkproducenter i medelinkomstländer som finns tillgängliga på såväl engelska som ryska. SLU:s engagemang inom antibiotikaresistens utanför EU lyfts regelbundet fram på SLU Globals hemsida.

Forskare vid SLU stöder den svenska representationen i FN:s *Multi-Partner Trust Fund* genom att ge expertutlåtanden om ansökningar till fonden. Vidare bidrar forskare vid SLU med expertis i den statliga utredningen *En effektivisering och utveckling av Sveriges arbete för ansvarsfull och minskad antibiotikaanvändning i djurhållningen globalt (N 2021:03)*. Forskare vid SLU deltar även i att ta fram ett policydokument om antibiotikaresistens hos människor och djur för Sida.

SLU har lett det nystartade nordiska nätverket *Nordic Vets Against AMR* som hade sin första digitala konferens under hösten 2021.

Inom miljöanalysområdet har förekomsten av antibiotikaresistenta bakterier i vattendrag, reningsverk och vattenlevande organismer övervakats.

Utvecklingen av programmet för vårens *Uppsala health summit*, som handlade om antibiotikaresistens, leddes av forskare vid SLU. Mötet sträckte sig över fyra dagar och samlade den

världsledande kompetensen kring antibiotikaresistens hos människor och djur från internationella organisationer som WHO, FAO, World Organisation for Animal Health och Världsbanken samt från akademi med fler än 600 deltagare från 72 länder.

Under årets digitala Almedalsseminarium lyftes antibiotikaresistensfrågan med fokus på trenden att marknadsföra s.k. antibiotikafritt kött. Detta ledde också till en uppföljande debattartikel och en kommunikationsinsats i SLU:s kanaler på sociala media under *Antibiotic Awareness Week*.

4.9 Livsmedelsstrategin

Aterrapportering: SLU ska redogöra för och bedöma hur verksamheten har bidragit till att, inom universitetets ansvarsområde, uppfylla de av riksdagen fastlagda målen för livsmedelsstrategin. Rapporteringen ska baseras på indikatorer eller andra bedömningsgrunder.

I den nationella livsmedelsstrategin presenteras en vision, ett övergripande mål samt mål för strategins tre tematiska områden som gäller fram till år 2030. Nedan beskrivs SLU:s ansatser till målbeskrivningarna samt hur SLU:s verksamhet bidragit till detta under 2021.

Övergripande mål

Det övergripande målet för livsmedelsstrategin ska vara en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet.

SLU har en stark och bred kompetens inom livsmedelsområdet med forskning främst inom livsmedelsproduktion, men även andra delar av livsmedelssystemet. Kontinuerliga satsningar görs inom livsmedelsområdet genom tillsättande av professorer och andra högre anställningar, vilka tillsammans utför cirka hälften av SLU:s forskning. SLU bidrar till konkurrenskraft och kunskapsutveckling inom livsmedelsområdet genom utbildningar som producerar studenter och disputerade forskare som är mycket eftertraktade av näringslivet.

Tema 1: Regler och villkor

Ansats: SLU:s forskning inom livsmedelsområdet bidrar till relevantare regler och villkor genom kontinuerlig förmedling av kunskapsunderlag till beslutsfattare.

SLU driver tillsammans med Lunds universitet *Agrifood Economics Centre* som bidrar med kunskapsunderlag till beslutsfattare om regler och villkor. På samma sätt producerar SLU:s *Vetenskapliga råd för djurskydd* kunskapsunderlag

till stöd för beslutsfattare i frågor som rör djurskydd och djurvälstånd. Inom myndighetsuppdraget fortlöpande miljöanalys (se även kap. 5) bidrar SLU med kunskaps- och beslutsunderlag till berörda myndigheter och beslutsfattare för utvärdering och utveckling av rådande regelsystem och villkor. SLU förmedlar även kunskap till beslutsfattare i form av policydokument som relaterar till samhällsaktuella frågeställningar.

Tema 2: Konsument och marknad

Ansats: SLU:s livsmedelsrelaterade forskning går ut på att bygga ett hållbart nationellt livsmedelssystem som konsumenterna kan känna ett högt förtroende för.

SLU:s forskning inom ekonomi och produktkvalitet inbegriper livsmedelsområdet och livsmedelsmarknaden ur både producentens och konsumentens perspektiv. Genom kompetensförstärkning i ämnet *Food Studies* med samhällsvetenskapligt och humanistiskt perspektiv, har SLU breddat forskningen inom livsmedelsområdet. SLU Ekologisk produktion och konsumtion (EPOK) har gjort en särskild satsning *ekofakta.se*, en webbportal om ekologisk produktion och ekologisk mat som vänder sig till konsumenterna.

Tema 3: Kunskap och innovation

Ansats: SLU bidrar med kunskapsutveckling inom hela livsmedelssystemet, från jord till bord.

SLU har ett stort antal funktioner inom livsmedelsområdet som stöttar forskning, utbildning, fortlöpande miljöanalys, samverkan och informationsspridning. SLU satsar årligen stora resurser på infrastrukturer som fungerar som testbäddar för forskning och undervisning kopplat till livsmedels-

systemet. Detta innefattar fyra fältforskningsstationer för jordbruksförsök, tre forskningsstationer för husdjursforskning, ett djursjukhus, biotroner och annan utrustning för forskning. En särskild satsning har gjorts för att utveckla SLU Lövsta fältforskningsstation och en ny infrastruktursatsning inom digitaliseringsområdet, *GigaCow* i samarbete med kommersiella mjölkbesättningar. Exempel på andra stora satsningar är:

- SLU Future Food
- SLU Future One Health
- SLU Urban Futures
- SLU Fältforsk
- SLU Ekologisk produktion och konsumtion (EPOK)
- SLU Kompetenscentrum Företagsledning (KCF)
- Nationellt kompetenscentrum för vattenbruk
- SLU Partnerskap Alnarp
- SLU RådNu.

Två stora forskningsprogram *Mistra Food Futures* och *SustAnimal* bidrar till utvecklingen av nya hållbara livsmedelssystem och det europeiska forskningsprogrammet *EJP soil* bygger kunskap och kompetens om odlingsjord för hållbar produktion. SLU har 2021 fått koordinatorskapet för ett stort EU-finansierat forskningsprogram, *Pathways*, som precis som de två andra forskningsprogrammen ovan, ska bidra till att utveckla nya hållbara livsmedelssystem.

Satsningar vid SLU finansierade via den nationella livsmedelsstrategin är *SLU Grogrund - Centrum för växtförädling* av livsmedelsgrödor med 20 pågående projekt, *Industridoktorandprogrammet*

inom livsmedelsområdet (LivsID) med elva doktorander som beräknas disputer 2022 och det nationella avelsarbetet på regnbåge.

SLU har regional samverkan med utvecklingsprojekt för att stötta livsmedelssatsningar i Skåne, Västra Götaland, Uppsala, Umeå och på Gotland. Resurspersoner från SLU deltar i flera regionala livsmedelsstrategigrupper, exempelvis vid framtagning av en innovationsagenda för hållbara livsmedel i Region Skånes regi. SLU ingår i Jordbruksverkets råd för hållbar produktion och konsumtion av livsmedel. SLU driver tillsammans med andra aktörer *Food Science Sweden* som har en forskarskola inom livsmedelsområdet och samarbetar med *Sweden Food Arena*.

SLU genomgår sedan några år en omfattande utveckling av sitt samlade programutbud inom grundutbildningen för att möta samhällets behov och utöka antalet studenter, vilket medför utvecklad kunskap och innovation inom livsmedelsområdet. Förutom de utbildningsprogram som fokuserar på primärproduktion ges inom grundutbildningen flera program som helt fokuserar på livsmedel, t.ex. masterprogrammet *Sustainable Food Systems* och *Food and Landscape*.

Genom *SLU Holding* bidrar SLU till att stödja innovationssystemet för att bidra till ökad produktivitet och innovation i livsmedelskedjan. *SLU Holdings* företagspark *Green Innovation Park* kopplar samman SLU:s forskare med näringslivet och hyser ett femtiotal innovativa företag inom livsmedelsområdet, ofta med lokal produktion i fokus.

4.10 Kvalitets- och utvecklingsarbete

Återrapportering: Sveriges lantbruksuniversitet ska fortsätta att utveckla arbetet med öppen vetenskap i syfte att verksamheten ska bidra till att nå den nationella inriktningen för ett öppet vetenskapssystem (prop.2020/21:60). I arbetet ingår att bidra med underlag till Vetenskapsrådets och Kungl. bibliotekets respektive uppdrag om samordning av arbete för öppen tillgång.

Öppen vetenskap

Öppen vetenskap är ett viktigt verktyg för ökad kvalitet i forskning och miljöanalys. SLU har som generell målbild i sin strategi att verka för att vetenskapliga resultat och data blir kända och nyttjas i samhället. I strategin framhålls vidare att SLU ska använda digitaliseringens möjligheter fullt

ut och därigenom bidra till öppen vetenskap genom tillgängliggörande av forskningsresultat. SLU har under 2021 på olika sätt arbetat för en ytterligare förflyttning av verksamheten mot öppen vetenskap. Utarbetande av en policy för hantering och tillgängliggörande av forsknings- och miljöanalysdata pågår. SLU har sedan tidigare en policy för vetenskaplig publicering. Medel har avsatts för ett

utvecklingsprogram i syfte att skapa fysiska, organisatoriska och kulturella förutsättningar för att SLU:s forsknings- och miljödata i högre utsträckning ska tillgängliggöras enligt FAIR-principerna. FAIR-principerna innebär att forskningsdata ska gå att hitta, det ska finnas information om hur man får tillgång till dem, de ska vara kompatibla med andra data, och de ska vara möjliga att återanvända. Medel har även avsatts för översyn och modernisering av SLU:s IT-infrastruktur, som är en grundläggande förutsättning för att kunna bedriva öppen vetenskap. SLU fortsätter sitt engagemang inom den nationella infrastrukturen *Svensk nationell datatjänst* och avser ansöka om medlemskap i *European Open Science Cloud*.

Kvalitetssäkring

Universitetet har initierat utveckling av ett system för kvalitetssäkring inom forskning och fortlöpande miljöanalys. Målet är att länka ihop och integrera befintliga aktiviteter och processer i ett sammanhållet system som gör att SLU kan arbeta mer systematiskt med uppföljning och kvalitetsutveckling. Fokus kommer att ligga på att säkerställa att SLU kan erbjuda förutsättningar för hög kvalitet. Utvärderingen av SLU:s forskning 2018 *Kvalitet och Nytt (KoN)* kommer att ingå som en viktig beståndsdel. Målsättningen är att ta kvalitets-säkringssystemet i bruk 2023 och det kommer då att komplettera det system som sedan några år tillbaka finns för SLU:s utbildningar.

4.11 Ekonomisk redovisning av forskning och utbildning på forskarnivå

Aterrapportering: SLU ska redovisa kostnader och intäkter fördelade på områdena utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskning och utbildning på forskarnivå samt fortlöpande miljöanalys. Intäkterna ska fördelas på anslag, avgifter respektive externa bidrag. Kostnader och totala intäkter för uppdragsutbildning, uppdragsforskning samt uppdrag inom fortlöpande miljöanalys ska särredovisas.

Av tabell 13 framgår intäkter, kostnader samt finansiering för redovisningsområdet forskning och utbildning på forskarnivå.

Det ekonomiska resultatet för forskning och utbildning på forskarnivå uppgår till 169 mnkr för 2021. Forskning och utbildning på forskarnivå redovisar ett utgående kapital på 522 mnkr. Det positiva resultatet för året beror till stor del på anslagen för forskningsinfrastruktur (70 mnkr) och tilldelningen från forskningspropositionen (24 mnkr) som ännu inte tagits i anspråk. I likhet med 2020 har coronapandemin gjort att viss forskningsverksamhet behövt ställas in eller skjutas upp vilket även bidragit till lägre driftkostnader än 2019, som var det sista året som inte påverkades av pandemin. Anslaget för att inrätta skogsskadecentrum (30 mnkr) har delvis bidragit till årets överskott.

Avgiftsintäkterna från djursjukvård uppgick totalt till 190 mnkr för 2021 (2020: 185 mnkr), varav 103 mnkr (2020: 106 mnkr) ingår i tabell 14 som forskning och utbildning på forskarnivå.

Av intäkterna till redovisningsområdet exklusive avgifter i djursjukvården utgör statsanslaget 50 procent (2020: 48 procent).

Prestationsmått – forskning och utbildning på forskarnivå

I tabell 15 redovisas kostnad per publikation. I beräkningen av kostnaden är institutsuppgiften, förvaltning av SLU:s egna fastigheter (den del som hyrs ut till externa hyresgäster), lantbruksdrift och djursjukvård exkluderade.

Uppgifter om antalet vetenskapliga publikationer har hämtats från Web of Science och inkluderar artiklar och reviews. Eftersom det förekommer en viss eftersläpning av registreringen av Web of Science är 2021 års värde en uppskattning som är baserad på ett uttag i januari 2022 och som har räknats upp med 10 procent. Måttet bör dock användas med stor försiktighet eftersom forskningsintäkter även kan användas till vetenskaplig verksamhet som inte per definition genererar publikationer.

I den ekonomiska redovisningen skiljer man inte på utbildning på forskarnivå och forskning, varför kostnaden för att utbilda en forskarstudent bara kan uppskattas. Lönekostnaden för anställda forskarstudenter finns i ekonomisystemet, och med antagandet att lönen är cirka 60 procent av kostnadsmassan kan kostnad per anställd forskarstudent

schablonmässigt beräknas (tabell 16). Observeras bör att forskarstudenter som inte har anställning vid SLU inte är med i beräkningen.

Utöver lönekostnader ingår även kostnader för handledning i den totala kostnaden för att utbilda en forskarstudent. Handledningen är ofta integrerad i forskningsprocessen – handledare och forskarstudent utför forskningen tillsammans och bidrar

gemensamt till att ny kunskap skapas. Endast delar av handledningen utförs vid formella möten som handledaren eller forskarstudenten har kallat till.

Det finns idag inga uppgifter hur mycket tid en handledare lägger per forskarstudent, varför SLU valt att inte redovisa den delen av kostnaden.

Tabell 13. Intäkter, kostnader och finansiering för redovisningsområdet forskning och forskarutbildning (mnkr) 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Balanserad kapitalförändring **	585	511	413	327	361
Justering av kapital	0	0	-29	0	-8
Intäkter*	2 308	2 425	2 597	2 658	2 840
varav forskning	2 213	2 324	2 471	2 518	2 688
varav uppdragsforskning	95	101	125	140	152
Kostnader	-2 384	-2 525	-2 654	-2 624	-2 672
varav forskning	-2 286	-2 424	-2 529	-2 485	-2 519
varav uppdragsforskning	-97	-101	-124	-139	-152
Res. från andelar i dotterföretag	0	3	0	0	0
Transfereringar saldo	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-76	-97	-57	34	169
S:a kapital **	509	413	327	361	522

*I intäkter ingår även finansiella intäkter.

**Differensen mellan s:a kapital ett år och balanserad kapitalförändring följande år beror på resultatdispositioner.

***Gemensam verksamhet fördelas i årsredovisningen på de tre redovisningsområdena på övergripande nivå. Fördelningen görs med löneutgifter som bas. Under 2019 bokfördes, med samma fördelningsmetod, delar av gemensamt kapital på en mer detaljerad redovisningsnivå, vilket återspeglas i posten justering av kapital.

Tabell 14. Finansiering av redovisningsområdet forskning och forskarutbildning (mnkr) 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Intäkter av anslag	1 115	1 150	1 169	1 237	1 357
Intäkter av bidrag	758	837	929	973	1 007
Intäkter av avgifter	429	432	494	448	474

Tabell 15. Kostnad (tkr) per vetenskaplig publikation 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Kostnad	1 947 384	2 054 065	2 181 626	2 140 541	2 187 782
Antal vetenskapliga publikationer*	1 671	1 738	1 869	1 964	2 530
Kostnad per vetenskaplig publikation	1 165	1 182	1 167	1 090	865

*2021 års värde är en uppskattning baserad på uttag i Web of Science i januari 2022, uppräknad med 10 procent. Värden för tidigare år har uppdaterats.

Tabell 16. Kostnad (tkr) per anställd forskarstudent 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Medellön per doktorand	349	371	404	413	416
Uppskattad driftkostnad*	233	247	269	275	277
Kostnad per anställd doktorand	582	618	673	689	694

*Schablonmässig beräkning av lokal- och driftkostnad.

5 Fortlöpande miljöanalys

Fortlöpande miljöanalys ingår sedan 1997 i SLU:s uppdrag och ger SLU en unik roll bland landets lärosäten. Utgångspunkten för verksamheten är samhällets behov av beslutsunderlag och miljödata såsom de uttrycks i de nationella miljömålen, internationella åtaganden och den övergripande målsättningen om hållbar utveckling enligt FN:s Agenda 2030. Att SLU bedriver fortlöpande miljöanalys motiveras främst av synergier med utbildning och forskning om naturresurserna och miljön.

Basen för att SLU kan leverera väl grundade beslutsunderlag är den omfattande verksamheten baserad på långa, väl förvaltade, tidsserier med naturresurs- och miljödata i kombination med kompetenta medarbetare.

Fortlöpande miljöanalys ingår precis som forskning och utbildning i universitetets linjeorganisation. För att samla hela SLU:s kompetens inom olika områden kompletteras linjeorganisationen med en matris av miljöanalysprogram som relaterar till Sveriges miljömål och som även speglar SLU:s styrkeområden inom fortlöpande miljöanalys.

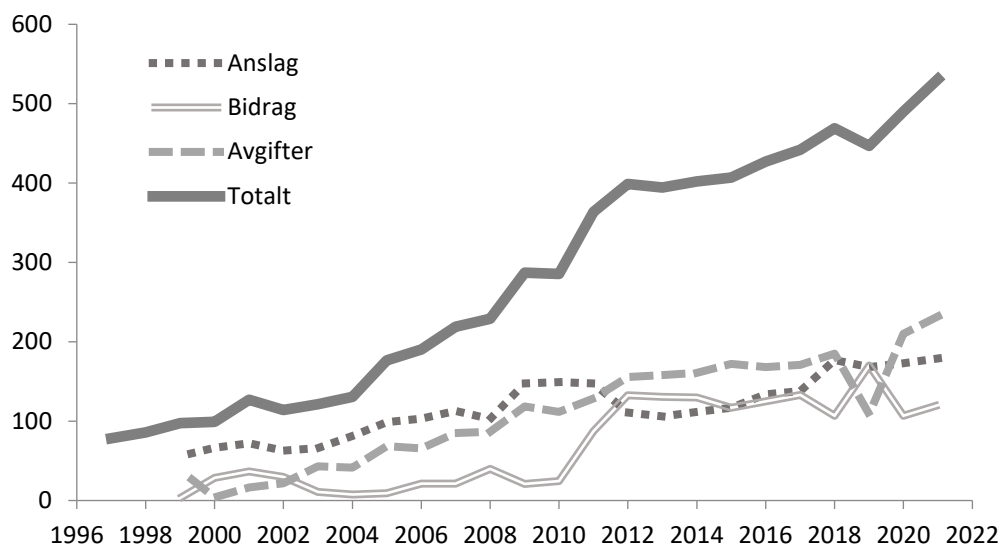
Som en följd av coronapandemin har SLU arbetat med ökad digitalisering av möten och event. Som exempel kan nämnas de första öppna föreläsningarna med seniora miljöanalysspecialister som direktsändes på SLU:s webb under våren samt Flora- och faunavårdskonferensen, som för första gången år 2021 hölls som ett helt digitalt möte med möjlighet att möta utställare och interagera med andra på konferensen.

5.1 Anslag och externa uppdrag

SLU:s verksamhet inom fortlöpande miljöanalys finansieras genom anslag och externa uppdrag. Den

långsiktiga trenden är framför allt en ökning av den externa finansieringen (se diagram 5).

Diagram 5. Ekonomisk utveckling av fortlöpande miljöanalys 1996-2021, mnkr.

Källa: Lins (UBW) och SLU:s årsredovisningar 1996-2021

Huvuddelen av statsanslaget till miljöanalys 2021 har använts till formella åtaganden och högt prioriterade verksamheter, samt till stöd för kommunikation, så att data och kunskap når ut brett, samt universitetsövergripande stöd för kvalitetssäkring av data. En liten del av anslaget

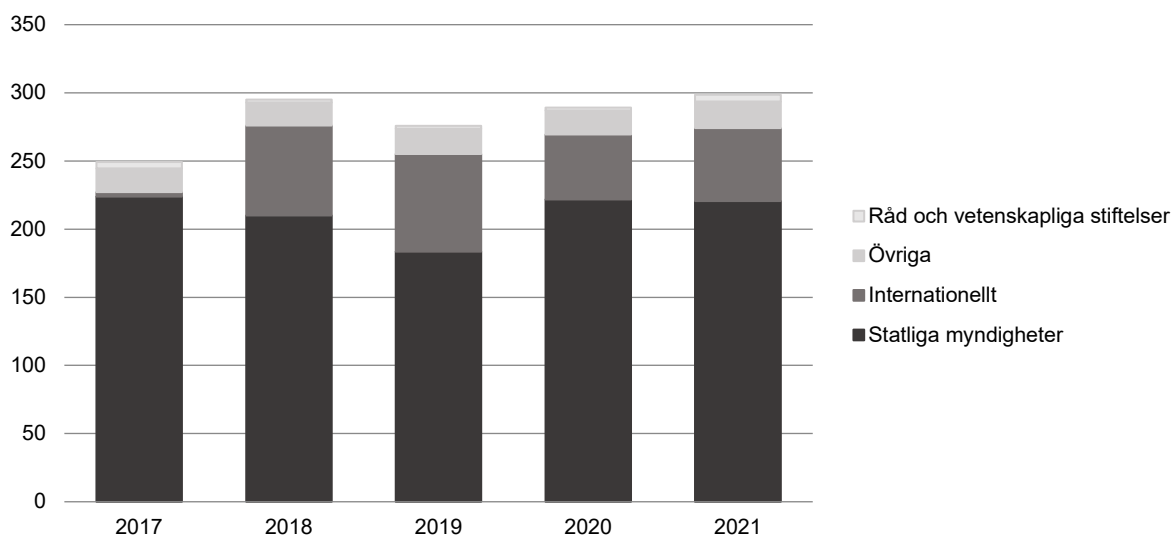
har använts för att utveckla miljöanalysen i stort genom så kallade såddpengar, där pilotprojekt formuleras och utvärderas tillsammans med relevanta myndigheter och fördelas inom ramen för de befintliga miljöanalysprogrammen. Anslag används också för övergripande frågor med

identifierade behov av utveckling. En sådan satsning, som slutförts under året, gjordes i samverkan med Havs- och vattenmyndigheten och har resulterat i en rapport som föreslår ett system för uppföljning av åtgärders effekter i jordbruket.

SLU:s externa finansiering inom fortlöpande miljöanalys ökade mellan 2020 och 2021 med 9,4 mnkr (se diagram 6). Den externa finansieringen kommer framför allt från statliga myndigheter.

Under 2021 var de största finansiärerna Havs- och vattenmyndigheten (HaV) och Naturvårdsverket som stod för 115 mnkr respektive 93 mnkr av externa uppdrag och bidrag. Trots att inbetalningarna från dessa två finansiärer ökade med sammanlagt 23 mnkr jämfört med 2020 är kategorien statliga myndigheter som helhet oförändrad. Det beror på att SLU år 2020 fick en engångsinbetalning avseende verksamhet under tidigare år.

Diagram 6. Inbetalningar av externa bidrag och uppdrag för fortlöpande miljöanalys (mnkr).

Källa: Lins (UBW)

5.2 Strategisk utveckling

Fokusområdena i SLU:s strategi för 2021-2025 stämmer väl överens med de mål som miljöanalysområdet arbetat med under lång tid och innebär därmed att miljöanalysens bidrag till helheten blir tydligare. Detta gällde även under den föregående strategiperioden.

Nedan redogörs för kopplingen mellan strategins tre fokusområden och befintlig verksamhet inom miljöanalys.

Nästa steg för hållbar utveckling

Koordinatorerna för SLU:s miljöanalysprogram har med stöd av verktyget *SDG Impact Assessment Tool* utvärderat hur respektive program påverkar målen för hållbar utveckling. Det blir utgångspunkt

för en analys av programmens styrkor och svagheter utifrån målen och underlag för eventuella utvecklingsbehov. Vidare utvecklas utlysningarna av den del av anslaget till miljöanalys som reserveras som såddmedel successivt mot att göras gemensam för alla miljöanalysprogram med gemensamma fokusområden i enlighet med strategin.

SLU i det digitala samhället

Ett nytt sekretariat har inrättats vid biblioteket genom en sammanslagning av miljöanalysens miljödatastöd med sekretariatet för arkivering och publicering av forskningsdata. Det ska arbeta långsiktigt för att SLU:s forsknings- och miljödata är väl beskrivna, kvalitetssäkrade och tillgängliga för vidare användning. Genom sammanslagningen

samordnas viktiga kompetenser och förutsättningarna för ett enhetligt och starkt stöd till både universitetets miljöanalys- och forskningsverksamhet ökar väsentligt. I sekretariatet ingår också en av *Svensk nationell datatjänst*s domänspecialister, vilket innebär en unik möjlighet för SLU att fungera som länk i utveckling av metadatastrukturer kompatibla mellan myndighetsdata på miljöområdet och forskning. Under året har SLU deltagit aktivt i såväl *Hack for Sweden* som i *Smart miljöinformation*.

Ett SLU

Under året har en förändring genomförts som innebär att medarbetare med rektors samverkans-

uppdrag och koordinatorena för miljöanalysprogrammen regelbundet träffas i gemensamma temamöten. Syftet med förändringen är vidgade kontaktytor internt i kombination med erfarenhetsutbyte till stöd för bättre samverkan med SLU:s externa parter.

Efter en intern utredning om miljöövervakningen i jordbrukslandskapet har en projektledare utsetts som ska samordna och bidra, tillsammans med berörda myndigheter, till vidareutveckling av området som idag uppfattas som fragmenterat.

5.3 Samverkan med myndigheter

Mycket av SLU:s miljöanalys utförs på uppdrag av framför allt Naturvårdsverket och HaV, som står för huvuddelen av den externa finansieringen av SLU:s miljöanalys, (se också 5.2 ovan). Under året har en översyn gjorts av ramöverenskommelsen med HaV inför ny avtalsperiod 2022-2024. Med Naturvårdsverket tecknas nytt avtal om klimatrapporteringen kopplat till klimatrapporteringsförordningen och dialog har löpande förts om utformningen av viltövervakningen framgent, i och med att delar av det befintliga systemet läggs ut på upphandling. Vidare deltar SLU i initiativet med dialog på chefsnivå om framtidens miljöövervakning i jordbrukslandskapet som Naturvårdsverket håller i. I dialogerna deltar även Jordbruksverket och Länsstyrelserna

Artskyddsutredningen konstaterar i sitt betänkande om långsiktigt skydd av arter att de kunskapsunderlag och IT-system som SLU Artdatabanken tillhandahåller har en avgörande roll för många myndigheters dagliga verksamhet och ärendehanläggning och efterlyser en långsiktighet i finansieringen. SLU har under ett antal år tillsammans med Naturvårdsverket uppvaktat Regeringskansliet i denna fråga. Under året har SLU Artdatabanken vidareutvecklat IT-systemen, bland annat med fokus på anpassning till de behov hos myndigheter, kommuner och andra aktörer som invasiva främmande arter för med sig.

Annan samverkan inom ramen för fortlöpande miljöanalys är SLU:s undersöknings- och forskningsfartyg Svea (se 4.5) samt Skogsskadecentrum (se 4.4).

5.4 Växelverkan med forskning

Rektor beslutade i december 2016 om specifika titlar för de medarbetare som i huvudsak arbetar med miljöanalys, nämligen miljöanalytiker, miljöanalytisspecialist och miljöanalysassistent. Ny personal har rekryterats in i de nya titlarna medan de som anställdes före beslutet placerades in i början av år 2020.

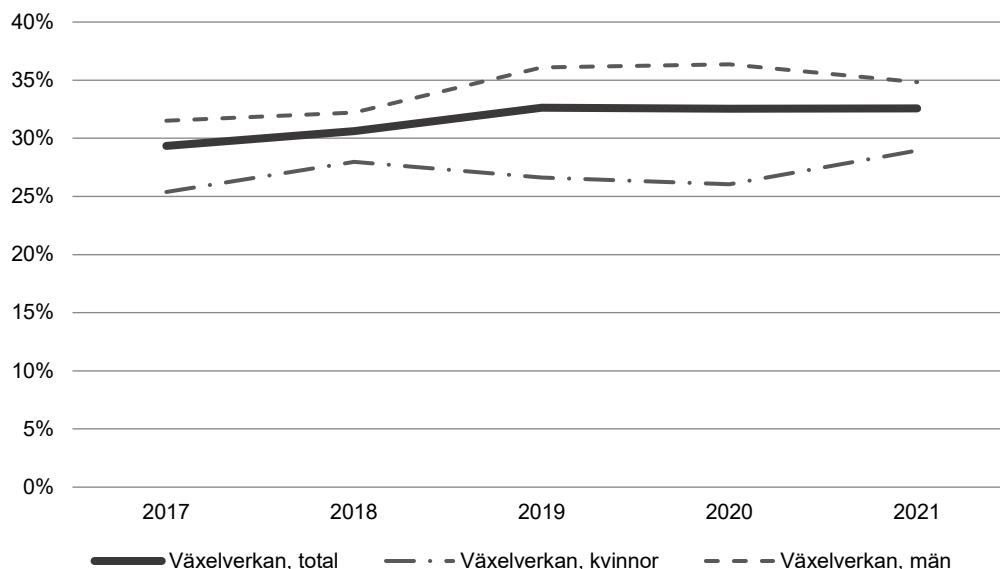
Den nära samverkan med forskningen, som är grunden för att fortlöpande miljöanalys finns vid SLU, följs upp genom indikatorn andel individer verksamma inom fortlöpande miljöanalys som även är verksamma inom utbildning och/eller forskning, så kallad växelverkan (diagram 7).

Antalet individer som är verksamma inom miljöanalys (till minst 10 procent av sin tid) har varierat

mellan 368 (2017) och 396 (2021) de senaste fem åren. Andelen som även är verksam inom utbildning och/eller forskning är oförändrad jämfört med

2020, 33 procent. För universitetet är det positivt om växelverkan mellan verksamheterna ökar.

Diagram 7. Andel individer verksamma inom fortlöpande miljöanalys som även är verksamma inom utbildning och/eller forskning (växelverkan).

Källa: Lins (UBW)

Anm: I beräkningen ingår anställda som arbetat minst 10 procent av sin tid inom miljöanalys, har en lönekostnad (inklusive lönekostnadspåslag) som i genomsnitt motsvarar minst en halv årslön och som är verksamma minst 20 procent inom utbildning och/eller forskning

5.5 Kommunikation

Som en följd av pandemin har SLU arbetat med ökad digitalisering av möten och event. De första öppna föreläsningarna med seniora miljöanalys-specialister direktsändes på SLU:s webb under våren. De seniora miljöanalysspecialisterna utses av rektor och de öppna föreläsningarna är en del av en nyinstiftad akademisk tradition vid SLU. Även ett av SLU:s största event inom miljöanalysen, *Flora- och faunavårdskonferensen*, hölls för första gången år 2021 som ett helt digitalt möte med möjlighet att möta utställare och interagera med andra på konferensen.

Skogen har debatterats flitigt under året. Ett flertal miljöanalysverksamheter har bidragit med underlag till en rad olika inslag i tidningar, radio och TV. Vid ett webinarium i början av sommaren gavs media möjlighet att få fördjupad kunskap om Riksskogstaxeringens officiella och öppettillgängliga statistik. Målet med webinariet var bland annat att berätta om vad den officiella statistiken om skog grundar sig på och förklara skillnaden mellan officiell statistik och forskningsresultat.

5.6 Ekonomisk redovisning av fortlöpande miljöanalys

Aterrapportering: SLU ska redovisa kostnader och intäkter fördelade på områdena utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskning och utbildning på forskarnivå samt fortlöpande miljöanalys. Intäkterna ska fördelas på anslag, avgifter respektive externa bidrag. Kostnader och totala intäkter för uppdragsutbildning, uppdragsforskning samt uppdrag inom fortlöpande miljöanalys ska särredovisas.

Av tabell 17 framgår intäkter, kostnader samt finansiering för redovisningsområdet fortlöpande miljöanalys.

Det ekonomiska resultatet för fortlöpande miljöanalys uppgår till 16 mnkr för 2021. Av resultatet för 2021 utgör undersöknings- och forskningsfartyget 1 mnkr, vilket innebär att den övriga miljöanalysverksamheten redovisar ett resultat på 15 mnkr. Fortløpande miljöanalys redovisar ett utgående kapital på 66 mnkr, varav fartygets kapital utgör 6 mnkr.

Ökningen i statsanslagsfinansiering mellan år 2017 och 2018 har sin förklaring i regeringens satsning på projekteringen undersöknings- och forskningsfartyget.

Av intäkterna till redovisningsområdet utgör statsanslaget 34 procent (2020: 35 procent). Sedan 2010 har statsanslagets andel av finansieringen minskat kraftigt från dåvarande 52 procent.

I diagram 5 redovisas intäktsutvecklingen för fortlöpande miljöanalys över tid.

Tabell 17. Intäkter, kostnader och finansiering för redovisningsområdet fortlöpande miljöanalys (mnkr) 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Balanserad kapitalförändring	29	29	58	56	57
Justering av kapital	0	0	11	-2	-8
Intäkter	442	469	447	490	532
varav uppdrag	157	169	163	177	197
Kostnader	-441	-440	-460	-487	-516
varav uppdrag	-159	-168	-164	-174	-199
Årets kapitalförändring	0	29	-13	3	16
S:a kapital	29	58	56	57	66

Gemensam verksamhet fördelas i årsredovisningen på de tre redovisningsområdena på övergripande nivå. Fördelningen görs med löneutgifter som bas. Under 2019 bokfördes, med samma fördelningsmetod, delar av gemensamt kapital på en mer detaljerad redovisningsnivå, vilket återspeglas i posten justering av kapital.

Tabell 18. Finansiering av redovisningsområdet fortlöpande miljöanalys (mnkr) 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Intäkter av anslag	138	177	168	173	179
Intäkter av bidrag	133	107	170	107	120
Intäkter av avgifter	171	185	109	210	232

6 Samverkan och innovation

I SLU:s verksamhetsidé framgår att kärnverksamheten – utbildning, forskning och fortlöpande miljöanalys – ska bedrivas i samverkan med det omgivande samhället. Målet för SLU:s samverkan är att den ska bidra till att vår kärnverksamhet skapar samhällsnytta och uppskattas av intressenterna, samtidigt som kvaliteten på SLU:s utbildning, forskning och fortlöpande miljöanalys höjs.

Några av vår tids ödesfrågor är hur vi ska kunna försörja världens växande befolkning med livsmedel, foder, energi, fibrer och byggnadsmaterial på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt, samtidigt som vi återställer och återskapar förlorade naturvärden. SLU har under lång tid arbetat med dessa frågor, såväl på nationell som på internationell nivå i nära samarbete med partners i låginkomstländer.

SLU:s samverkansarbete har under stor del av 2021 påverkats av restriktioner i samband med coronapandemin. Arenor för samverkan, från stora mässor till mindre möten, har ställts in eller skjutits på framtiden, och resor har försvårats. Digitala möten och samverkansplattformar har varit ett viktigt verktyg för samverkan under den här tiden. SLU har dock sedan tidigare en vana att arbeta med stöd av digitala system då universitetet har verksamhet på mer än trettio platser i landet vilket har underlättat.

Coronapandemin har raserat många framsteg som gjorts för minskad fattigdom under de senaste decennierna och behovet av samverkan för global utveckling är stort. I många låginkomstländer har effekterna av pandemin varit omfattande, och den digitala klyftan mellan olika länder har blivit tydlig. SLU har anpassat planer och arbetssätt efter rådande förutsättningar. Anpassningar har även gjorts för att möjliggöra studier av pandemin och dess effekter på samhällsutvecklingen. Utmaningarna är stora men förändringarna medför också möjligheter att bygga bättre för framtiden.

6.1 Nationell samverkan

SLU har en lång tradition av samverkan och samarbetar idag med flera hundra olika intressenter såsom myndigheter, organisationer, företag, skolor och allmänheten. Universitetets geografiska spridning gör att SLU även finns fysiskt på plats för att bidra till utvecklingen av det gröna näringslivet lokalt över hela landet.

Under 2021 har SLU:s samverkansråd

- särskilt sett över hur samverkansaktiviteter bidrar till att uppfylla strategin för 2021-2025.
- gjort en översyn av fördelningen av de 24 samverkansuppdragen, vilka huvudsakligen utförs av universitetslektorer och är fördelade brett över universitetets ämnesinriktningar.
- fortsatt se över förutsättningarna för implementering av en meritportfölj för samverkan.
- delat ut mindre bidrag, så kallad såddfinansiering, till innovativa samverkanssatsningar inom universitetet.

SLU har under 2021 haft regelbundna ledningsmöten med sina samverkanspartners och bland annat har ett nytt samverkansavtal ingåtts med

Lantmännen. SLU har vidare förnyat sitt samverkansavtal med Västra Götalandsregionen om en tredje gemensam satsning på forskning, utveckling och kompetensförsörjning inom de gröna näringarna, samt även förnyat sitt avtal med Stiftelsen Skansen och Stockholms universitet om att bedriva verksamhet vid Baltic Sea Science Center på Skansen.

För att förstärka bidraget till den nationella livsmedelsstrategin har under året inrättats en Samverkansgrupp inom livsmedelsområdet (Sil) som bland annat ska bidra i SLU:s sektorsråd inom livsmedelsområdet med externa ledamöter och fokus på en starkt rådgivningsbransch. SLU driver med egen motfinansiering det industridoktorandprogram inom livsmedelsområdet (LivsID) som ursprungligen var ett regeringsuppdrag (se avsnitt 4.9).

SLU har under 2021 avrapporterat fem Vinnova-finansierade samverkansprojekt:

- IMP om kunskapstillgångar och immateriella rättigheter,
- ARCS om medborgarforskning,

- AGERA om Agenda 2030 som ramverk för konsekvensbeskrivning av samverkan,
- OMAR om omvärldsarenan samt
- MerSam om samverkansmeritering.

Under 2021 har SLU deltagit i ett nystartat Vinnova-finansierat samverkansprojekt, *Innovationsarbete i samverkan - INSAM*.

6.2 Samverkan för global utveckling

SLU bidrar till de globala hållbarhetsmålen internationellt genom samarbeten och partnerskap med forskare, universitet och andra aktörer, bland annat i låginkomstländer. Det resulterar i ny kunskap, ökad kapacitet och samverkan mellan forskning, politik och praktik. En stor del av SLU:s forskare har ett engagemang för global utveckling och 2021 var nästan en tredjedel av SLU:s vetenskapliga artiklar sampublicerade med forskare baserade i låg- eller medelinkomstländer. Vetenskapsrådet delade 2021 ut 42 miljoner kronor till forskare vid SLU, som därmed var det lärosäte som tog emot högst belopp. SLU:s forskning omnämns under året i många internationella policydokument, bland annat från FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) och Världsbanken.

SLU medverkar i Sidas bilaterala program för ökad nationell forskningskapacitet i Bolivia, Etiopien, Kambodja, Moçambique, Rwanda, Tanzania och Uganda. Inom programmen bedriver ca 70 doktorander forskarstudier med stöd av SLU. Utöver doktorandutbildning bidrar SLU även till stärkt institutionell kapacitet. Ett exempel är stödet inom kvalitetssäkring till förbättrad handledar- och ledarskapsutbildning på Universidade Eduardo Mondlane i Moçambique.

I september hölls FN:s toppmöte om livsmedelssystem, UN Food Systems Summit (FSS). Inför FSS bidrog SLU till Sveriges nationella, regionala och globala dialogmöten genom inspirationsföreläsningar, mötesrapporter och i två fall som medarrangör. Dialogerna utgjorde underlag till utvecklingen av Sveriges färdplan för hållbara livsmedelssystem. SLU bidrog även till FSS genom en rapport om livsmedelsförluster, som Jordbruksverket publicerade i samband med toppmötet. SLU organiserar vartannat år konferensen *Agriculture for Development* (Agri4D) för forskare, beslutsfattare och praktiker. 2021 genomfördes konferensen helt digitalt under tre dagar, med över 500 deltagare från mer än 80 länder. Temat var *Food*

SLU deltog i Almedalsveckan 2021 med två digitala seminarier om skogspolitik respektive antibiotikaresistens, samt i vetenskapsfestivalen SciFest som skedde i digital form 2021.

Systems for New Realities och utgjorde en plattform för att vidareutveckla diskussionen från FSS.

Under 2021 slutfördes samarbetet *National Forest Inventory Capacity Building* i Albanien. SLU har tillsammans med Skogsstyrelsen stöttat landet i utvecklingen av ett nationellt skogligt miljöövervakningsprogram med finansiering från Sida och Globala miljöfonden. Programmet genererar underlag för strategisk planering av skog och skogsråvara och bidrar till landets rapportering till FAO, Klimatkonventionen, Konventionen för biologisk mångfald och Agenda 2030. SLU:s deltagande i projektet bygger på den expertis som finns inom universitetet avseende nationella program inom fortlöpande miljöanalys.

Under 2021 avslutades *CGIAR Research program on Livestock* där SLU lett djurhälsodelen med en budget på 180 miljoner kronor. Drygt 100 personer har deltagit i de tre kurser i hybridformat som SLU har hållit i Uganda i samarbete med landets statliga veterinärorganisation och Makerere University. Alla tre kurserna, inklusive en om ansvarsfull antibiotikaanvändning, görs nu fritt tillgängliga på internet. SLU:s starka globala engagemang kring antibiotikaresistens reflekteras även i att SLU på uppdrag från FAO producerat tre handböcker om ansvarfull antibiotikaanvändning inom fjäderfä-, gris- respektive nötkreaturssektorn.

SLU har drivit en utveckling av *Global Challenges University Alliance 2030* (GCUA 2030) som nu består av 16 universitet över hela världen. Universiteten ökar genom GCUA 2030 sin kapacitet att bidra till Agenda 2030. Med bidrag från *Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning* (STINT) stärks alliansens roll som ett globalt forum för doktoranders lärande för hållbar utveckling, med bland annat ett paket av kurser i generiska kunskaper, ett unikt globalt mentorsprogram och arbete med fallstudier.

Under läsåret 2020–2021 genomfördes en första omgång av *SLU Youth Institute* i samarbete med

World Food Prize Foundation. Syftet är att skapa intresse hos gymnasieungdomar i Sverige för de globala utmaningarna med fokus på livsmedelstrygghet. Av de drygt 300 elever som deltog

diskuterade 44 sina uppsatser tillsammans med experter vid rundabordssamtal. Två av eleverna representerade därefter *SLU Youth Institute* vid *Global Youth Institute*.

6.3 Innovation – SLU Holding

Återrapportering: Universiteten ska i sin årsredovisning redovisa hur de medel som har tilldelats har använts för att bedriva verksamheten vid innovationskontoret.

Redovisningen ska beskriva inriktningen på innovationsverksamheten och målen för denna samt om, och i så fall vilken, expert- eller specialistkompetens som har byggts upp. De universitet som har fått medel för att stödja högskolor bör ange vilka högskolor som stöds och med vilka tjänster. Om ett universitet inte har fått medel för att stödja högskolor men har påbörjat ett sådant samarbete, bör detta framgå av redovisningen.

I årsredovisningen ska också följande flödestal rapporteras:

1. antal idéer som har kommit in för prövning eller rådgivning från forskare respektive studenter och hur en idé definieras och avgränsas,
2. antal idéer som går vidare till verifiering från forskare respektive studenter och hur verifiering definieras och avgränsas, och
3. antal idéer som har gått vidare till företagsinkubatorer. (SFS 2015:139 §7).

SLU Holding AB:s uppdrag är att skapa hållbar ekonomisk tillväxt och bidra till en förbättrad samhällsutveckling. Detta genom att initiera, stödja, utveckla, investera i, eller på andra sätt nyttiggöra kunskapsintensiva innovationer från SLU och andra lärosäten inom den gröna sektorn. Verksamheten bedrivs på kommersiella grunder och utgörs av innovationssupport, investeringsverksamhet och innovationsplattformen Green Innovation Park. SLU Holding AB förvaltas av SLU och har en egen bolagsstyrelse.

Innovationssupport

Sedan 2012 tilldelar regeringen SLU medel för att driva ett innovationskontor. Denna verksamhet har sedan starten varit fullt integrerad i SLU Holdings övriga verksamhet inom området innovationssupport.

Inom innovationssupporten erbjuds olika tjänster för att förbättra möjligheten att nyttiggöra kunskap och innovationer från universitetet i samhället. Tjänsteutbudet består bl.a. av immateriella rättigheter (IPR), affärsjuridik, projektledning, affärsutveckling och finansiering. SLU Holding erbjuder dessutom stöd i samband med ansökningar av forskningsmedel samt innovationsstödjande insatser i planering och genomförande av olika forskningsprojekt.

SLU Holdings innovationsstödjande verksamhet har utvecklats positivt under året. I samarbete med Sparbanksstiftelser har tre regionala innovationspriser etablerats och tilldelats forskare med ambitioner att kommersialisera sina forskningsresultat. SLU Holding har initierat, marknadsfört och administrerat projektet.

SLU Holding samarbetar systematiskt med olika enheter inom SLU för att innovation och nyttiggörande ska genomsyra både utbildning och forskning.

Samverkan bedrivs kontinuerligt med andra lärosätens innovationsstöd samt med flertalet privata och offentliga aktörer inom innovationsområdet. Primärt på de orter där SLU Holding har egen representation (Alnarp, Skara, Umeå och Uppsala), men även inom angränsande områden såväl nationellt som internationellt.

Växtproteinfabriken som drivits i samarbete med SLU i Alnarp och aktörer från näringslivet har slutförts och avrapporterats till finansörerna Vinnova och Region Skåne.

För att undersöka potentialen till kommersialisering eller annat nyttiggörande har SLU Holding tilldelat så kallade *VFT-medel* (Validering För Tillämpning) från Vinnova till forskare och studenter som velat verifiera sina forskningsresultat eller idéer. VFT-

medlen har använts för att nyhetsgranska och verifiera immateriella rättigheter samt till olika marknadsanalyser och tekniska verifieringar. Genom VFT-medlen kan processen för att kommersialisera/nyttiggöra innovationsprojekt effektiviseras och fler innovationsprojekt snabbare komma igång och få en kvalitetsmässigt god utveckling. Detta har sammantaget inneburit att mer kunskap från SLU kommit till nytta.

SLU Holding arbetar för att stimulera innovationsintresset och utveckla en entreprenöriell kultur hos SLU:s studenter. Studenterna erbjuds även innovationssupport och möjlighet att arbeta som s.k. studentkonsulter inom olika innovationsprojekt. Under 2021 har 11 studentkonsulter genomfört 14 olika uppdrag.

Det framgångsrika projektet VentureLab@SLU i Alnarp har fortsatt med syfte att skapa inspiration och öka intresset för innovationer och entreprenörskap bland studenterna. Ambitionen är att göra verksamheten i Alnarp permanent och sprida konceptet till fler campus.

Med stöd från SLU Holding har den studentdrivna ekonomiska föreningen Alnarps Agro Ecology Farm etablerats på campus i Alnarp i samarbete med SLU:s fastighetsavdelning.

Investeringsverksamheten

SLU Holding har investerat i 51 forskningsbaserade projekt/såddbolag med tillväxtpotential sedan bolaget bildades 1995. Under 2021 genomfördes nyinvesteringar i bolagen *BioCell Analytica AB*, *Strike Pharma AB* och *Videquus AB*.

- *BioCell Analytica AB* utför effektbaserade bioanalyser för att upptäcka hälso- och miljöfarliga föroreningar i vatten.
- *Strike Pharma AB* utvecklar en ny, effektivare individbaserad metod för cancerbehandling.
- *Videquus AB* utvecklar och säljer kameratjänster med avancerad AI, där ägare kan följa sin häst i stallet.

6.4 Prestationsmått innovation

Som en indikator på omfattningen av innovationsverksamheten inom SLU rapporteras antalet nystartade innovationsprojekt SLU Holding

Aktierna i bolagen *Umeå Biotech Incubator AB* och NAHC (Nature Assisted Healthcare) har avyttrats under året. Övriga portföljbolag har haft en stabil utveckling.

Green innovation park

Green Innovation Park (GIP) är en innovationshub och samverkansplattform där studenter, forskare, hållbara företag och olika externa aktörer interagerar för att stötta och utveckla varandras verksamheter. Den gemensamma agendan är att skapa en hållbar framtid. GIP erbjuder medlemskap av olika nivåer till entreprenörer, startups och större företag, allt ifrån skrivbordsplatser och kontorsrum till ett mer övergripande medlemskap där man stöttar GIP i en form av partnerskap.

Intresset för GIP:s erbjudande har ökat under året. Ytterligare kontorsytor har skapats i Uppsala för att möta efterfrågan från entreprenörer och företag som vill samverka inom GIP-sfären. Under året invigdes GIP:s senaste innovationshub vid SLU:s campus i Alnarp. Framskridna diskussioner pågår med aktörer i Umeå om att även etablera GIP:s innovationsstödjande verksamhet där.

GIP verkar för att vara en stimulerande innovationsmiljö. Utifrån medlemmarnas behov skapas olika aktiviteter och events som *Greenspiration hour* där framträdande forskare, innovatörer och representanter från näringslivet bjuds in för att inspirera och dela med sig av sina erfarenheter. Inom GIP:s verksamhet drivs och processleds även olika samverkansprojekt samt anordnas workshops och kurser i innovationsmetoden *Design Thinking*.

För att aktörerna inom GIP och mellan de olika verksamhetsorterna ska kunna interagera och samverka med varandra har man utvecklat mötesplattformar som snabbt kan anpassas mellan fysiskt, digitalt eller hybridformat.

hanterat under ett år. 2021 uppgick antalet påbörjade innovationsprojekt till 103 (tabell 19).

Antalet idéer som inlämnades av studenter 2021 var 76 stycken och 14 forskningsrelaterade affärsprojekt gick vidare till företagsinkubatorer för fortsatt affärsutveckling.

Utöver antalet startade innovationsprojekt följs även andra nyckeltal för att kvantifiera hur verksamheten utvecklas och bidrar till att öka

tillväxt och samhällsnytta. Ett sådant nyckeltal benämns för *output* och är uppdelat i två kategorier, dels output i form av investering i och försäljning av portföljbolag, licenser och patent, dels output i form av beviljade patent, olika former av kunskaps-paketering och nyttiggörande. Under 2021 skapades sex outputs av den första kategorin och sex av den andra.

Tabell 19. Flödestal innovationskontor 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Antalet idéer som inlämnades för prövning/rådgivning från forskare	103	104	103	105	103
Antal idéer som vidarebefordrats till lärosätets Holdingbolag	103	104	103	105	103
Antal idéer som inlämnades för prövning/rådgivning studenter	31	51	46	78	76
Antal idéer som gått vidare till inkubatorer	9	11	11	14	14

Källa: SLU Holdings CRM-system Salesforce

6.5 Movium

Aterrapportering: SLU ska redovisa hur verksamheten vid Movium bedrivits. Redovisningen ska omfatta det nationella samordningsansvaret för kunskapsutveckling och kunskapsspridning om barns och ungas utemiljöer.

SLU Tankesmedjan Movium arbetar med vetenskaplig kunskapsutveckling och -spridning i gränssnittet mellan akademi och bransch för att överbrygga kunskapsglapp kring klimatanpassning av urbana landskap och nästa steg för hållbarhet med särskilt fokus på stadens utemiljö. Movium har även uppdrag att nationellt samordna kunskapsutveckling och -spridning kring barns och ungas utemiljö. Movium är en akronym för *Mark Och Vegetation I Urban Miljö*.

Verksamheten fokuserar ämnesmässigt på stadens ekologi och ekosystemtjänster, relationen mellan stadsbyggande och hälsa, barns och ungas utemiljöer samt urban transformation och klimatomställning av samhället – ämnen som också är starka forskningsområden inom SLU. Verksamheten bedrivs idag utifrån 6,5 helårstjänster med kompetenser inom landskapsarkitektur, landskaps-teknik, arkitektur, fysisk planering, vetenskaps-journalistik och kommunikation. Hållningen är tvärvetenskaplig och transdisciplinär med etablerade samarbeten inom SLU:s forsknings- och utbildningsverksamhet samt med andra lärosäten, myndigheter och branschen i stort.

Movium har etablerade strukturer för samfinansierade och praktisknära forskningsprojekt, för ett åttiototal medlemmar inom *Movium Partnerskap*, främst myndigheter, kommuner, konsulter och bygg- och fastighetsförvaltande aktörer samt SLU:s forskare. Sedan 2006 har drygt 200 projekt och aktiviteter initierats. Under 2021 har projekt beviljats som speglar fältets bredd och djup, bland annat odlingserfarenheter för ett nordligt klimat, gröna multisensoriska inomhusmiljöer för ökat välbefinnande, planeringssystem för behovsstyrd utemiljöskötsel genom sensorer. Inom ramen för miljöanalysprogrammet för byggd miljö har under 2021 två projekt beviljats medel, en förstudie för att utveckla metoder avseende hälsopromoverande grönstruktur i bebyggd miljö och ett projekt för att finna kvaliteter i fysisk utemiljö som främjar hälsa för äldre personer på särskilt boende.

Rådgivningsverksamheten erbjuder branschens aktörer att ställa frågor till forskare och experter samt ta del av vetenskapligt beslutsunderlag i växtdatabasen *Plantarum* och rådgivningens nyhetsbrev med 4 nummer per år. Under 2021 har frågor om stadsträd och växtbäddar varit återkommande liksom frågor kring skadeangrepp.

Movium bedriver nationell samordning kring barns och ungas utemiljö via deltagande i nationella och internationella nätverk och sammanhang riktade till akademi, bransch och politik samt aktivt deltagande i forskningsprojekt och kommunikationsinsatser med inriktning mot barns demokratiska rättigheter till delaktighet i skapandet av den egna livsmiljön. Under 2021 har en skrift med titeln *Barn Plats Lek Stad* givits ut där budskapet är att det är dags för en kraftfull ”barnpolitik” som tar avstamp i en vision om ett hållbart samhälle där barns och ungas perspektiv är avgörande för framtiden.

Forsningskommunikation med faktaförmedling och omvärldsbevakning sker via periodiska och journalistiska serier av faktabladet *Movium Fakta* som ges ut med 6 nummer per år och *Tidskriften STAD* med 4 nummer per år samt en förlagsverksamhet *Stad & Land* med 190 böcker utgivna till dags datum. Movium har även en stor närvaro i sociala media med bland annat en filmserie som diskuterar värdet av urban grönska under 2021.

Kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte med samhällsbyggnadsbranschen sker via kurser, konferenser, uppdragsutbildning, seminarier, studieresor och tankesmedjor. Under 2021 kan särskilt nämnas samarbetet med Statens centrum för arkitektur och design (ArkDes) och Arkitekturakademin kring genomförandet av mötesplatsen *Gestaltad livsmiljö som möjliggörare* vilken lockade 1 000 deltagare och där Moviums framtidsspaning från jubileumsåret 2020 presenterades.

Under 2021 har ett utvecklingsprojekt startat för att komplettera verksamheten med format för samskapad och framtidsinriktad syntesverksamhet i frågor om urban omställning. Detta utvecklingsarbete sker med utgångspunkt i Agenda 2030, Politiken för gestaltad livsmiljö och New European Bauhaus, och i nära samverkan med SLU:s framtidsplattform SLU Urban Futures och förväntas bidra till att bland annat dessa agendor kan omsättas i både praktik och akademi.

7 Personal

SLU har nära 4 000 medarbetare på flera orter i Sverige. Orten med flest medarbetare har fler än 2 000 medarbetare och de minsta så få som 1-5 medarbetare. Oavsett var i landet medarbetarna finns är de SLU:s viktigaste resurs. SLU är helt beroende av en kompetent personal som lever upp till värdeorden vetenskaplighet, kreativitet, öppenhet och ansvarstagande.

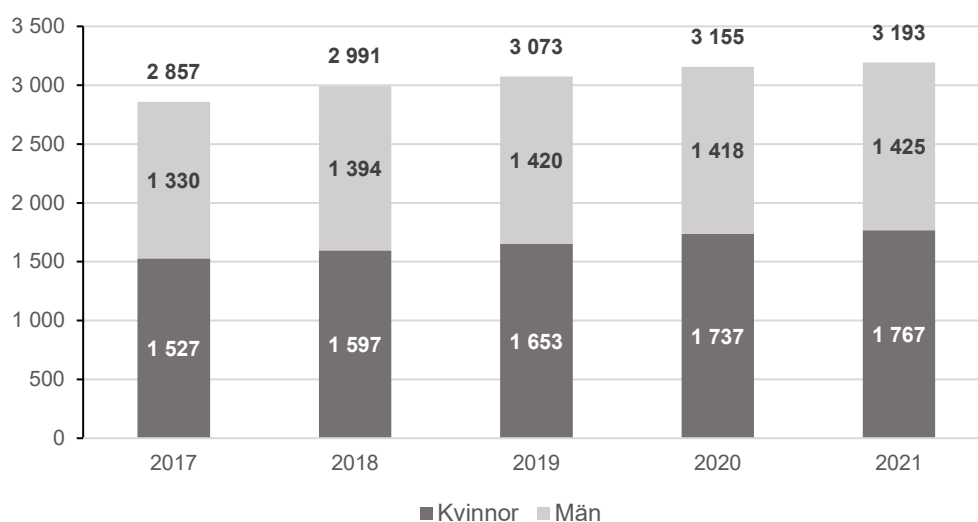
Coronapandemin har påverkat medarbetare och chefer i hela organisationen. En stor del av SLU:s medarbetare har fortsatt arbetat hemma med de utmaningar som det medför. Att ställa om undervisningen till digital form och att hantera undervisningssituationer med praktiska moment har varit en utmaning. En ledningsgrupp för Coronafrågor har återkommande samlats för att föra en dialog gällande de eventuella konsekvenser restriktioner och rekommendationer från andra myndigheter får. Utifrån det har gruppen initierat att erforderliga beslut tas för att stödja verksamhetens behov och för att medarbetare ska känna tydlighet. Nya krav har ställts på chefer och ledare att säkerställa en god arbetsmiljö i en pandemisituation. För att stödja SLU:s chefer har regelbundna chefsmöten genomförts inom organisationen med möjlighet att ställa frågor och utbyta erfarenheter. Samverkan har också skett med övriga universitet och högskolor för att samordna och dela med sig av goda erfarenheter. Ett arbete har påbörjats för att dra lärdomar av de nya arbetssätt och digitala arbetsformer som vi har lärt oss under pandemin, för att i framtiden också vara en attraktiv arbetsgivare.

7.1 Personalstruktur

SLU:s personalvolym har under perioden 2017–2021 ökat med 335 årsarbetare (12 procent). Efter en successiv nedgång fram till 2016 vände trenden 2017, och personalvolymen har sedan fortsatt öka. Ökningen i antal årsarbetare sedan 2017 utgörs av 240 kvinnor och 95 män.

Medelantalet anställda uppgick 2021 till 3 965 personer, vilket är en ökning med 25 personer, eller 1 procent, jämfört med 2020. Omräknat till årsarbetare uppgick medelantalet till 3 193 år 2021, jämfört med 3 155 för år 2020. Det innebär en ökning med 37 årsarbetare, vilket motsvarar 1 procent (diagram 8).

Diagram 8. Medeltal årsarbetare 2017–2021

Källa: Lins (Primula)

En förklaring till att personalvolymen har ökat under femårsperioden är att universitetsledningen gett verksamheten incitament att öka personalvolymen med användande av befintligt kapital.

Ökningen har under 2021 avstannat något, vilket kan ha påverkats av coronapandemin.

Den forskande och undervisande personalen (professorer, universitetslektorer, meriterings-

anställda, adjunkter, annan forskande och undervisande personal samt doktorander) har år 2021 ökat med 40 årsarbetare jämfört med 2020, vilket motsvarar 2 procent (tabell 20). Andelen forskande och undervisande personal av den totala personalen har ökat sedan 2017-2019, från 52-53 procent till 56 procent år 2021.

Under den senaste femårsperioden har antalet professorer minskat med 16 helårsarbetare, vilket motsvarar 8 procent. En stor del av förklaringen till minskningen är att SLU efter 2013, när den lagstadgade rätten till prövning för befordran till professor togs bort, infört en mycket restriktiv hållning till anställning och befordran till professor utifrån de givna ekonomiska ramarna. Bedömningen är att denna minskning kommer att avta då nyrekrytering kommer att ske även om pensionsavgångar av tidigare befordrade kommer att fortgå de närmaste åren. I riket som helhet har det däremot skett en liten ökning (2,5 procent) av antalet professorer under femårsperioden 2016-2020 (*Källa: UKÄ, Högskolan i siffror*).

Antalet rekryterade professorer har däremot varit stabilt under femårsperioden och andelen rekryterade professorer har därigenom ökat från 56 procent 2017 till 62 procent 2021.

Även SLU uppvisar en tydlig ökning av antalet universitetslektorer de senaste två åren, något som också varit en trend i riket i övrigt de senaste tio åren (*UKÄ Årsrapport 2021*).

Kategorin meriteringsanställning har minskat något under 2020. Minskningen ses mest i färre nyanställda biträdande universitetslektorer än antalet som under året avslutat denna fyraåriga anställningsform. Antalet helårsarbetande postdoktorer, som också ingår i kategorin meriteringsanställningar, har ökat jämfört med 2020.

Kategorin annan forskande och undervisande personal, närmare bestämt anställningsformen forskare, har ökat med 17 helårsarbetare jämfört med 2020. Mellan 2020 och 2019 var ökningen stor vilket berodde på en omklassificering från teknisk och administrativ personal av ett sjuttiootal individer.

Anställda doktorander har fortsatt öka sedan två år tillbaka. Jämför vidare avsnitt 3.2 för en beskrivning av hela gruppen forskarstuderande, där de anställda doktoranderna utgör en del.

I anställningskategorierna administrativ och teknisk personal, som totalt utgjorde 1 318 årsarbetare år 2021, tillhörde drygt en tredjedel universitetsadministrationen och ytterligare 15 procent andra stödverksamheter (till exempel universitetsdjursjukhuset och fastighetsavdelningen). Av de 1 318 årsarbetare som år 2021 utgjordes av teknisk och administrativ personal var 34 procent verksamma inom kärnverksamheterna, som exempelvis forskningsingenjörer och försökstekniker.

Tabell 20. Årsarbetare per anställningskategori 2017–2021

Anställningskategori	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2020-2021
Professor	205	205	198	191	189	-1%
Universitetslektor	124	119	123	142	163	14%
Meriteringsanställning	180	228	221	219	214	-2%
Adjunkt	77	89	101	109	111	2%
Annan forskande och undervisande personal	654	652	661	749	766	2%
Doktorand	265	287	330	343	349	2%
Summa forskande och undervisande personal	1 505	1 580	1 632	1 753	1 792	2%
Administrativ personal*	562	594	617	589	584	-1%
Bibliotekspersonal	37	37	36	36	35	-2%
Teknisk personal*	708	732	739	733	735	0%
Arvodist	44	48	49	45	47	5%
TOTALT	2 857	2 991	3 073	3 155	3 193	1%

Källa: Lins (Primula)

Anm. alla värden i tabellen är avrundade till heltal.

* Administrativ och teknisk personal innefattar även verksamma inom utbildning, forskning och miljöanalys. Av totalt 1 318 årsarbetare i dessa kategorier 2021 var 449 årsarbetare verksamma inom utbildning, forskning och miljöanalys.

7.2 Kompetensförsörjning och ledarskap

Aterrapportering: Myndigheten ska redovisa de åtgärder som vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. I redovisningen ska det ingå en analys och bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till att nå verksamhetens mål (SFS 2000:605).

Strategisk kompetensförsörjning är ett långsiktigt arbete, där effekten av enskilda aktiviteter på sikt kan ses genom vetenskaplig rankning, benchmarking och hur attraktiv SLU är som arbetsgivare.

Kompetensförsörjning

För verksamhetens utveckling är det viktigt att säkerställa att rätt kompetens finns för att möta såväl universitetets behov som omvärldens förväntningar. Förutsättningarna för forskning och utbildning ändras i snabb takt och för att inte bara följa med i utvecklingen utan också kunna gå i bräsch krävs ett strategiskt arbete med verksamhet och kompetensförsörjning. På fakulteterna pågår ett kompetensförsörjningsarbete med stöd av planer där kartläggning och analys av kompetensbehoven inom de olika forskningsområdena ingår. Analysen utgår från SLU:s strategi och de mål som satts upp där.

Anställningsordningen beskriver SLU:s grundläggande arbete med rekrytering och befordran av lärare och är ett verktyg för att attrahera, rekrytera och behålla lärarkompetens i så hög grad som

möjligt. Sedan anställningsordningen trädde i kraft 2018 har ett arbete pågått med att harmonisera de olika fakulteternas handläggning av rekryteringsärenden i lärarförslagsnämnderna. I det arbetet har det tydliggjorts att en översyn av anställningsordningen är nödvändig och en sådan pågår och beräknas vara klar under 2022.

Utbildning i kompetensbaserad rekrytering av samtliga lärarförslagsnämnder har genomförts. Nämnderna har på så sätt blivit mer uppmärksamma på vikten av ett samordnat arbete vad gäller verksamhetens behov för att formulera kravprofilen och på så sätt rekrytera rätt kompetens.

Rektor beslutade 2020 att SLU ska ansluta sig till den *Europeiska stadgan för forskare och Riktlinjer för rekrytering av forskare (EU Charter & Code)*. En komplett ansökan inlämnades i november 2021. Under 2022 förväntas ett godkännande från EU-kommissionen gällande implementering av Charter & Code och utmärkelsen *HR Excellence in Research Award*. Denna certifiering visar att ett lärosäte är en arbetsgivare som tillämpar rättvisa

och transparenta rekryterings- och bedömningsförfaranden för forskares anställningar och vidare karriärutveckling, har en god arbetsmiljö samt löpande strävar efter att utveckla dessa.

Utvecklingen av åldersstrukturen är viktig för den långsiktiga kompetensförsörjningen och följs därför

kontinuerligt. Störst andel som är 61 år eller äldre finns bland professorerna, vilket är naturligt med tanke på att den som utses till professor vanligtvis har en lång akademisk karriär bakom sig. Den förändrade pensionsåldern gör att medarbetare väljer att stanna kvar olika länge i förvärvsarbete, och detta påverkar på olika sätt kompetensväxlingen.

Tabell 21. Åldersstruktur per anställningskategori 2021, andel per åldersgrupp inom varje anställningskategori. Gråmarkerad ruta indikerar den största åldersgruppen i varje kategori.

Anställningskategori	-30	31-40	41-50	51-60	61-67	68-	Summa	Års- arbetare
Professor	0%	1%	17%	36%	46%	0%	100%	189
Universitetslektor	0%	5%	42%	36%	16%	1%	100%	163
Meriteringsanställning	12%	77%	11%	0%	0%	0%	100%	214
Adjunkt	6%	27%	32%	21%	14%	1%	100%	111
Annan forskande och undervisande personal	7%	27%	34%	23%	8%	1%	100%	766
Doktorand	50%	43%	6%	1%	0%	0%	100%	349
Administrativ personal	4%	19%	30%	34%	12%	1%	100%	584
Bibliotekspersonal	0%	35%	26%	24%	15%	0%	100%	35
Teknisk personal	16%	25%	24%	23%	11%	0%	100%	735
TOTALT	13%	28%	25%	22%	9%	2%	100%	

Källa: Lins (Primula)

Anm. Alla värden i tabellen är avrundade till heltal

Ledarskap

I medarbetarundersökningen visar indexområde ledarskap en markant ökning vilket är ett kvitto på att den omställning av ledarskapet som krävts med anledningen av pandemin har fungerat bra. Om det också är ett resultat av vårt systematiska arbete med ledar- och chefsutbildningar är svårt att bedöma.

Under året har arbetet med chefs- och ledarutveckling fortsatt med ordinarie utbud av utbildningar, individuellt chefsstöd, stöd i planering och genomförande av utvecklingsarbete, seminarier samt stöd till grupputveckling med fokus på ledningsgrupper. I samarbete med Uppsala universitet har även två ledarskapsseminarier genomförts. Efterfrågan är fortsatt stor när det gäller processtöd inom strategiarbete, verksamhetsplanering och organisationsfrågor. Satsningen som gjordes under 2019 på utbildning i processledning har förstärkts med regelbundna erfarenhetsutbyten mellan

medarbetare som aktivt planerar och processleder möten och workshops på SLU. Intresset för stöd i arbete med verksamhetsutveckling är stort.

Utbildningarna *SLU Ledarskap* och *SLU Chefskap* har omarbetats men i huvudsak genomförts digitalt på grund av pandemin. Satsningen på större tonvikt på färdighetsträning, införandet av handledningsgrupper samt minskat antal inhyrda konsulter har fallit väl ut och kommer att vara kvar. Den ursprungliga planen var att genomföra tre utbildningstillfällen i internatform på SLU:s tre campus. På grund av pandemin var bara ett internat möjligt att genomföra. Syftet med att kombinera digitala träffar med internat var att göra utbildningarna mindre centrerade till Ultuna för att stimulera en ökad känsla av *Ett SLU* samt minska på resandet. Under hösten har även arbetet med vårens kommande utbildning i samverkansledning påbörjats samt planering av ett karriärutvecklingsprogram för mottagarna av karriärbidrag.

7.3 Arbetsmiljö, jämställdhet och lika villkor

Återrapportering: SLU ska fortsätta arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen (skr.2016/17:10), t.ex. i fråga om lika möjligheter till karriärvägar, könsbundna studieval och genomströmning. Varje universitet och högskola ska fortsätta arbeta utifrån en lärosätesspecifik plan med utvecklingsbehov, mål och aktiviteter som lärosätet avser att vidta samt beskriva på vilket sätt jämställdhet ska integreras och bli en del av lärosätets ordinarie verksamhet, exempelvis i lärosätets styrprocesser. Jämställdhetsintegreringsuppdraget kan med fördel samordnas med andra uppdrag. Lärosätet har möjlighet att få stöd av Jämställdhetsmyndigheten i t.ex. framtagandet av planen och i samband med att jämställdhetsintegreringsarbetet utvärderas. Åtgärder och resultat utifrån planen ska redovisas och tillgängliggöras. SLU ska särskilt redovisa hur universitetet beaktar jämställdhet i utbildningen och vid fördelning av forskningsmedel.

Återrapportering: SLU ska redovisa hur man verkar för en jämställd könsfördelning vid rekrytering av professorer. Under 2021-2023 har lärosätet ett mål för könsfördelningen bland nyrekryterade professorer om 52 procent kvinnor.

Under året har SLU:s jämställdhets- och lika villkorsarbete (JLV) bedrivits på samtliga nivåer inom universitetet. En stor del av arbetet har fokuserat på att stötta upp det systematiska arbetet med lika villkor, särskilt på institutions- och avdelningsnivå.

Arbetsmiljö

SLU har medarbetare geografiskt spridda i landet. Förutom utmaningen med en geografiskt spridd organisation finns det inom universitetet arbetsmiljöer som är utmanande. Djurhållning, undervisning, laboratorier och arbete i skog och vatten för att ta några exempel.

Under 2019 inrättades en central arbetsmiljökommitté med syfte att utveckla samarbetet med skyddsorganisationen, öka samordningen inom arbetsmiljöområdet och skapa en gemensam strategi för arbetsmiljöarbetet. Arbetsmiljökommittén har under 2021 fokuserat på att tydliggöra ansvar och befogenheter samt att höja kunskapsnivån i arbetsmiljöfrågor.

Arbetet med att se över hur det systematiska arbetsmiljöarbetet organiseras pågår samtidigt som stödet inom arbetsmiljöarbetet utvecklas. Under året har arbetet med att utveckla stöd och information på webben fortsatt haft stort fokus. Implementering av de rutiner för uppgiftsfördelning inom systematiskt arbetsmiljöarbete som har tagits fram har pågått under året. För att möta behovet av kunskap inom arbetsmiljöområdet såväl som för att öka samarbetet mellan arbetsgivare och skyddsorganisation har en gemensam arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud genomförts med högt deltagande.

En medarbetarundersökning i form av en totalundersökning genomfördes i början av året.

Resultatet visade på en ökad nöjdhet med arbetsmiljön jämfört med föregående mätningar och verksamheten har under året arbetat med handlingsplaner kopplade till sina resultat.

Jämställdhet

I enlighet med den framtagna planen för jämställdhetsintegrering har arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i besluts- och arbetsprocesser pågått under året. Arbetet har utgått från fokusområdena *jämställda karriärvägar* och *jämställd utbildning*.

I syfte att belysa vilka konsekvenser den ekonomiska styrningen får för ojämställda villkor i verksamheten, har SLU integrerat ett jämställdhetsperspektiv i ordinarie budgetprocess. Som en del i budgetföresättningsarna ingår en instruktion kopplat till särskilda jämställdhetsdata vad gäller fördelning mellan kvinnor och män på institutionen. Förutom att institutionerna kommenterat och analyserat siffrorna ur ett jämställdhetsperspektiv noterar flertalet av dem också tänkbara förbättringsåtgärder för att öka jämställd representation och könsfördelning, vilket är positivt. På övergripande nivå ingår en diskussion om fördelning av anslag utifrån ett jämställdhetsperspektiv i universitetsledningens beredning av ekonomisk fördelning nästkommande år. Den jämställdhetsintegrerade budgetprocessen förväntas lägga grunden för informerade beslut ur jämställdhetsperspektiv.

Under året har en stor satsning inom kompetensbaserad rekrytering upphandlats, bland annat som en del i arbetet med jämställdhetsintegrering och jämställd rekrytering. Satsningen består av utbildningsinsatser gentemot funktioner som är

involverade i rekryteringsprocessen, såsom lärarförslagsnämnder och chefer.

Under året har SLU varit initiativtagare till en avsiktsförklaring för en attraktiv, jämställd och jämlik arbets- och studiemiljö inom den gröna sektorn.

Inom ramen för jämställd utbildning har också insatser gjorts på fakultetsnivå för att öka förutsättningarna för lärare att integrera jämställdhet i undervisning och utbildning, se avsnitt 2.6.

Lika villkor

Lika villkorsarbetet syftar till att alla anställda, studenter och sökande ska kunna arbeta och studera på lika villkor oavsett kön, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning och ålder. Förutom att det vid SLU råder nolltolerans mot diskriminering, trakasserier eller övrig kränkande särbehandling arbetar chefer och utsedda handläggare proaktivt för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för att lika rättigheter och möjligheter råder för alla inom universitetet.

Samordningsgruppen för jämställdhet och lika villkor har, i samarbete med JLV-handläggarna (se avsnitt 2.6), tagit fram utbildningskoncept för samtliga anställda vid SLU, som del i en bred utbildningssatsning för olika målgrupper inom universitetet. Utbildningen till medarbetare är webbaserad och fokuserar på riktlinjer vid trakasserier och förebyggande lika villkorsarbete. Under året har särskilda utbildningar getts till lokala samverkansgrupper på institutionsnivå i syfte att stärka upp det fortlöpande arbetet enligt diskrimineringslagen. Utbildningen tar fasta på ett samordnat arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet och aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen. Stödmaterial i form av mallar och föreslagna arbetssätt har samlats i en ny webbportal för jämställdhet och lika villkor vid universitetet.

Under året har resultat kopplade till JLV-frågor från medarbetarundersökningen presenterats och diskuterats på alla nivåer inom JLV-organisationen och med ansvariga funktioner inom universitetet. Resultatet visar att de flesta upplever SLU som en arbetsplats fri från diskriminering. De flesta tycker också att det är lätt att förena föräldraskap och arbete. Av de som upplever diskriminering svarar de flesta att det beror på kön följt av etnisk tillhörighet och ålder. Åtgärderna har så långt som möjligt integrerats i strategi- och verksamhetsplaner.

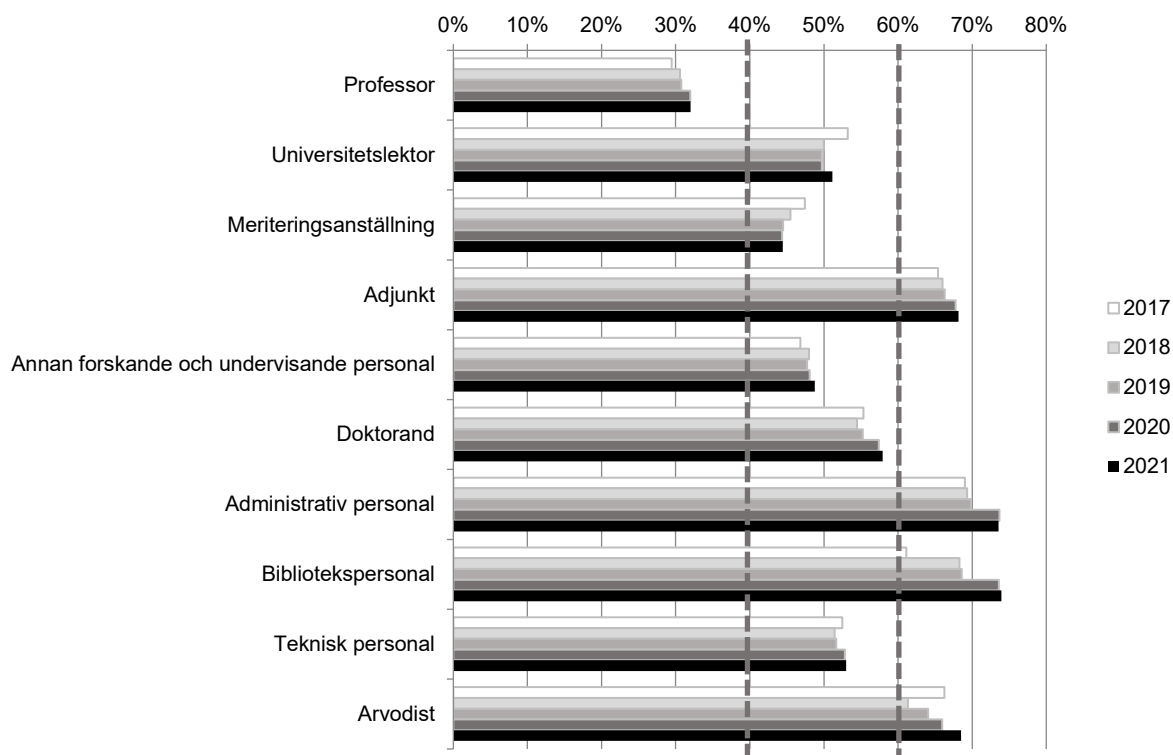
Det kontinuerliga lika villkorsarbetet bedrivs av olika funktioner på olika nivåer inom universitetet, men en särskilt viktig roll har fakulteternas JLV-kommittéer. Kommittéerna har under året utgjort forum för diskussion och information gällande jämställdhet och lika villkor. De har även aktivt arbetat med fortbildning av medarbetare och chefer genom samordning och arrangemang av föreläsningar, workshopar och temadagar. Arbetet har bland annat fokuserat på att stödja det systematiska arbetet, genom till exempel regelbundna träffar med kontaktpersoner för JLV och genom särskilt processtöd för det fortlöpande lika villkorsarbetet.

Inom universitetsadministrationens och bibliotekets rådgivande kommitté för jämställdhet och lika villkor har fokus legat på att stötta det systematiska lika villkorsarbetet, bland annat genom framtagande av särskilt stödmaterial till chefer.

Könsfördelning bland anställda

Av SLU:s 3 193 årsarbetare 2021 utgjordes 55 procent av kvinnor och 45 procent av män, vilket är oförändrat jämfört med 2020. Bland den forskande och undervisande personalen (inklusive anställda doktorander) var könsfördelningen totalt sett jämn; 50 procent kvinnor och 50 procent män. Könsfördelningen varierar mellan olika anställningskategorier, men ligger genomgående inom det etablerade jämställdhetsintervallet 40–60 procent. Undantagen är professorer och adjunkter.

Diagram 9. Andel kvinnor (%) per anställningskategori 2017-2021, årsarbetare

Källa: Lins (Primula)

Bland professorer var könsfördelningen 32 procent kvinnor och 68 procent män – bland adjunkter var könsfördelningen det omvända; 68 procent kvinnor och 32 procent män. Dessa mönster återfinns också i den nationella statistiken för hela riket som Universitetskanslersämbetet publicerar.

Under 2021 har 13 nya professorer anställts vid SLU, varav två är kvinnor. Rekryteringsmålet för perioden 2021-2023 om 52 procent kvinnor ligger långt borta efter det första året. Inom det pågående projektet för jämställda karriärvägar ingår bland annat en översyn av rekryteringsprocessen ur ett jämställdhetsperspektiv. Ett antal satsningar inom jämställd rekrytering har gjorts under detta år och förväntas leda till en jämnare könsfördelning vad gäller professorsanställningarna. Ett exempel är att mallen för kompetensförsörjningsplanen reviderats samt att den inkluderats i budgetdialogerna. Som framgår i diagram 9 har könsfördelningen under den senaste femårsperioden varit jämn – dvs. inom intervallet 40-60 procent – i anställningskategorierna universitetslektor, meriteringsanställning, annan forskande och undervisande

personal, doktorand samt teknisk personal. Därmed är könsfördelningen bland adjunkter, administrativ personal, bibliotekspersonal, arvodister och professorer ojämslidd. Den enda anställningskategorin där män är överrepresenterade är professor.

Andelen kvinnor i kategorierna professorer och universitetslektorer är dock högre vid SLU än i riket i övrigt enligt UKÄ:s årsrapport 2021. På SLU är 32 procent bland professorerna kvinnor jämfört med 31 procent för hela riket och 51 procent bland lektorer, jämfört med 47 procent för hela riket.

Andelen kvinnliga chefer (dekaner, prefekter och rektorer) med akademisk anställning inom SLU är 39 procent (tabell 22). Detta innebär att andelen närmar sig det jämställda intervallet 40-60 procent. Bland chefer inom stödverksamheterna har SLU fler kvinnor än män, men gruppen är relativt liten och andelarna påverkas vid små förändringar, som att en man slutar och ersätts av en kvinna.

Tabell 22. Chefer inom akademi* och stödverksamheter 2017–2021, årsarbetare.

	2017	2018	2019	2020	2021
Akademi	41	40	40	39	40
<i>kvinnor</i>	31%	30%	34%	39%	39%
<i>män</i>	69%	70%	66%	61%	61%
Stödverksamheter	18	18	18	18	19
<i>kvinnor</i>	44%	52%	59%	61%	63%
<i>män</i>	56%	48%	41%	39%	37%
Totalt	59	58	58	57	59
<i>kvinnor</i>	35%	37%	42%	46%	47%
<i>män</i>	65%	63%	58%	54%	53%

Källa: Lins (Primula)

* Dekaner, prefekter och rektorer.

7.4 Sjukfrånvaro

Ättersrapportering: Uppgift skall lämnas om de anställdas frånvaro p.g.a. sjukdom under räkenskapsåret. Den totala sjukfrånvaron ska anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid. Uppgift ska också lämnas om 1) den sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer, 2) sjukfrånvaron för kvinnor respektive män, samt, 3) sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30–49 år och 50 år eller äldre. (SFS 2000:605)

Den genomsnittliga sjukfrånvaron för 2021 ligger något lägre än 2020, men på samma nivå som 2019. Sjukfrånvaron har ökat i den yngre åldersgruppen. Bedömningen är att det kan bero på att de yngre i större utsträckning arbetar i verksamheter som kräver fysisk närvaro på arbetsplatsen, exempelvis universitetsdjursjukhuset. Detta kan ses som en konsekvens av pandemin då denna grupps medarbetare inte kan jobba hemma vid förkylningssymtom som många andra grupper kan.

Fortfarande är skillnaden i sjukfrånvaro mellan kvinnor och män relativt stor vilket skulle kunna relateras till att män och kvinnor arbetar inom olika arbetsområden. Universitetsdjursjukhuset och service är kvinnodominerade arbetsområden inom SLU.

Inom SLU pågår ett arbete med att stärka ledarskapet och kunskapen i arbetsmiljöfrågor där rehabilitering ingår som en del och där ovanstående trender tas upp.

Tabell 23. Sjukfrånvaro, procent 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Genomsnitt	3,3%	3,2%	3,1%	3,3%	3,1%
Man	1,9%	2,0%	1,6%	2,0%	1,8%
Kvinna	4,6%	4,2%	4,2%	4,3%	4,1%
<i>Ålder -29</i>	2,9%	2,8%	3,0%	3,4%	4,2%
<i>Ålder 30-49</i>	3,5%	3,2%	3,1%	3,5%	3,4%
<i>Ålder 50--</i>	3,2%	3,2%	3,0%	2,9%	2,3%
Andel långtidssjuka*	47%	45%	44%	41%	44%

Källa: LINS (Primula)

*(60 dagar eller mer) i förhållande till total sjukfrånvaro (%)

8 Gemensamma verksamheter och övrig återrapportering

8.1 Lokalförsörjning

För att universitetet ska stå bättre rustat för framtiden har SLU under det senaste decenniet satsat på förnyelse av campusmiljöerna. Syftet har varit att skapa funktionella lokaler för forskning och undervisning för att kunna erbjuda en attraktiv arbetsmiljö för personal och studenter i en ökande konkurrens.

I Alnarp har det sedan några år utförts ett omfattande visions- och planarbete för att se hur campus kan utvecklas och lokalerna förbättras. En visionsplan som underlag för fortsatt planering är klar och en kompletterande landskapsanalys av området ska tas fram under våren 2022. Det pågår också flera parallella utredningar för att definiera behov och utformning av framtidens undervisnings-, laboratorie- och kontorslokaler. Innan beslut om genomförande ska kostnadsberäkningar av olika alternativ för ny- respektive ombyggnad tas fram. Vidare ska det göras en analys av verksamheternas ekonomiska bärkraft för att säkerställa att man kan hantera framtida hyreskostnader.

I Ultuna pågår en renovering och uppgradering av Ekologisentrum så att byggnaden och omgivande mark når samma standard som övriga byggnader på området. Fastighetsägaren Akademiska hus ansvarar för byggnadsarbetena som beräknas vara slutförda till årsskiftet 2022-23. Som ett sidoprojekt har SLU handlat upp nya klimatkammare som ska inrymmas i tidigare växthus som byggs om för ändamålet. Detta innebär att de gamla och uttjänta klimatutrymmena i källaren ersätts med nya i markplanet vilket medför en klar förbättring för verksamheten.

Regeringens beslut om att utöka veterinär- och djursjukvårdprogrammen kommer troligen innebära en del om- och nybyggnationer i VHC - Veterinärmedicinskt och husdjursvetenskapligt centrum. Behovet är ännu inte definierat men

verksamheterna i VHC arbetar sedan hösten 2021 intensivt med att se över de olika utbildningsprogrammets lokalbehov för de kommande åren i nära samarbete med SLU:s lokalplanering.

SLU:s universitetsbibliotek har genomgått stora förändringar bl.a. för att forskarna gått över till digitala bibliotek. Behovet av bokhyllor i biblioteket i Ultuna har minskat och den fysiska miljön inriktas i stället på studenternas behov av bra lärmiljöer. Arbetet med att anpassa bibliotekets lokaler för framtiden har inletts och en förstudie är i det närmaste färdigställd. Parallellt pågår också en utredning av möjligheten till att inrymma studentkårs-, utbildnings- och tentamenslokaler i ytor som biblioteket lämnar.

Den fastighetsaffär som görs med Uppsala kommun där universitetet och Akademiska Hus säljer mark i anslutning till Ultunas campus innebär behov av en uppdaterad campusplan. Ett arbete har under året inletts tillsammans med Akademiska hus för att ta fram en ny plan. På grund av den pågående coronapandemin har arbetet försenats, men beräknas vara klart under 2022.

I Umeå har ett projekt genomförts som inneburit en förtätning av lokalerna i Skogishuset där verksamheter som tidigare suttit utspridda har kunnat samlokaliseras. Nya forskningsrelaterade lokalprojekt, bl.a. för akvatisk forskning med behov av akvarier och ett nytt ”svamplabb”, har genomförts.

Institutionen för akvatiska resurser har växt kraftigt under senare år. Av den anledningen pågår utredningsprojekt för utökad lokalyta för verksamheterna på alla de tre verksamhetsorterna Lysekil, Öregrund och Drottningholm. Vidare har institutionen beslutat om att etablera sig på Ultuna genom att hyra friställda lokaler i Biocentrum.

Tabell 24. Kostnad för lokaler 2017–2021 (mnkr)

	2017	2018	2019	2020	2021
Summa lokalkostnader	451,4	481,3	527,5	502,3	511,1
Area, kvm LOA vid årets utgång*	255 011	250 422	253 167	254 262	255 322
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)	1 770	1 922	2 083	1 975	2 002

Källa: Lins (UBW), Landlord

Anm. Kostnaderna är beräknade enligt SUHF:s rekommendationer om lokalkostnadsredovisning (REK 2014:1).

*Exklusive student- och gästforskarbostäder.

8.2 Fastighetsförvaltning samt skogs- och jordbruksdrift

Många av de fastigheter som SLU behöver för sin forskning och utbildning är specialiserade både till sin karaktär och till sin geografiska belägenhet. För att på bästa möjliga sätt tillgodose dessa behov äger och förvaltar SLU vissa egna fastigheter. Sammantaget äger och förvaltar SLU 420 byggnader med en total yta om cirka 173 000 m². Av detta används för närvarande cirka 71 500 m² till forsknings- och utbildningsändamål. Härtill kommer cirka 6 800 hektar mark av vilka 3 100 hektar avser åkermark. Resterande mark utgörs i huvudsak av skog.

SLU:s egen forsknings- och utbildningsverksamhet är den i särklass största hyresgästen. Verksamheten har även cirka 300 externa hyresgäster – 55 600 m² hyrs ut till externa kunder. Till detta ska läggas att en del av åkermarken har arrenderats ut.

Vid *Nationellt forskningscentrum för lantbrukets djur* i Lövsta utanför Uppsala bedrivs forskning och undervisning på mjölkkor, svin och fågel. Där kan hela kedjan inom animalieproduktion följas, från foderproduktion till färdiga styckdetaljer. För att uppnå energineutralitet i Lövsta har en biogas-anläggning uppförts där gödsel från djuren och gräs från vallarna rötas och blir till biogas. Efter att SLU tog över anläggningen från leverantören har

anläggningen trimmats till att uppnå en produktion av biogas som innebär att forskningscentret nu är självförsörjande på el och värme. Tidigare år visade anläggningen ett ekonomiskt underskott eftersom priset på el har legat lågt och anläggningen har haft återkommande driftstopp. SLU fick efter ett omfattande åtgärdsprogram anläggningens resultat i näst intill ekonomisk balans under 2018. Perioden 2019-2021 har präglats av större underhållsåtgärder och sämre prisutveckling hos tilldelade elcertifikat, vilket har belastat biogasanläggningen negativt. Dock har elpriserna stigit under 2021, vilket kan förbättra möjligheterna till ett bättre resultat under 2022.

SLU har tidigare fått regeringens tillstånd att avyttra mark för att för att stödja samhällsutvecklingen i Uppsala kommun avseende både spårväg, dubbelspår och delar av det så kallade Sverige-paketet. Försäljningslikviden ska, efter det att försäljningsomkostnaderna är täckta, levereras in till staten.

SLU:s fastighetsförvaltning omsätter 118 mnkr och redovisar ett nollresultat för 2021. SLU:s lantbruksdrift omsätter 42 mnkr och redovisar sammantaget ett resultat på -1,6 mnkr för 2021.

8.3 Miljöarbete

Enligt SLU:s miljöpolicy ska universitetet medverka till en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. SLU arbetar aktivt med förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter och hela universitetet är certifierat

enligt miljöstandarden ISO 14001:2015, samt även registrerat vid EU:s miljöstyrnings- och miljörevisionsordning (EMAS). SLU är också certifierat enligt Principles for Responsible Management Education (PRME), ett initiativ inom FN för att

skapa en plattform för utbildning av framtida företagsledare som kan och vill arbeta med hållbar utveckling inom ämnet företagsekonomi.

SLU har en klimatfond ur vilken anställda vid universitetet kan söka ekonomiska medel för att genomföra klimatfrämjande projekt inom SLU:s verksamhetsområden. Klimatfonden finansieras genom att tjänsteresor med flyg belastas med en avgift. Under hösten 2021 ställdes utdelningen från klimatfonden in på grund av rådande coronapandemi, eftersom flygresorna minskat markant.

SLU:s miljöpåverkan ska reduceras genom minskad energianvändning, minskade koldioxidutsläpp från t.ex. tjänsteresor samt upphandling med miljökrav. Universitetet har satt upp specifika mål kring detta.

SLU har också övergripande miljömål för kärnverksamheten såsom att ge utbildning inom hållbar utveckling till programstudierektorer och kursansvariga lärare.

Under året har SLU engagerat sig i Umeå klimatfärdplan och fortsatt arbetet med Uppsala

läns åtgärdsprogram för klimatpåverkan och biologisk mångfald. Under året har SLU fortsatt att arbeta aktivt med ramverk som syftar till att agera i klimatarbetet i enlighet med Parisavtalet till exempel *Klimatramverk för universitet och högskolor*.

SLU har som vision att vara klimatneutralt innan 2027 och för att nå dit är sex fokusområden identifierade:

- All elektricitet som SLU köper eller konsumerar ska vara av fossilfritt ursprung
- All fjärrvärme/fjärrkyla som SLU köper eller konsumerar ska vara av fossilfritt ursprung
- Alla SLU:s egna fordon, maskiner och verktyg ska drivas icke-fossilt bränsle
- Upphandling av varor och tjänster ska göras med en tydlig klimatmedvetenhet
- SLU:s personresor ska minska enligt beslutad målformulering och handlingsplan
- Möjligheten till klimatkompensation ska utredas.

8.4 SLU Universitetsdjursjukhuset (UDS)

SLU:s djursjukhusbyggnad invigdes 2014 och är idag ett av Sveriges största djursjukhus. UDS har sedan dess utvecklats från ett renodlat undervisningsdjursjukhus till en verksamhet som har samma utbud och kundunderlag som övriga regiondjursjukhus. UDS består av fem kliniker: hästkliniken, smådjurskliniken, bildiagnostik, klinisk kemi och den ambulatoriska kliniken. Lokalerna omfattar 18 500 kvadratmeter utrustade med moderna vård- och operationssalar och har ett stort fokus på smittskydd. Det innefattar bland annat Sveriges största isoleringsavdelningar, vilket ger goda förutsättningar att ta hand om hästar, hundar, katter och andra sällskapsdjur på ett säkert sätt.

Avgiften för djursjukvård på UDS är i enlighet med statsstöds- och konkurrenslagstiftning marknadsanpassad och bygger på omvärldsbevakning och jämförelse med liknande djursjukhus. Bedömningen har över tid varit att prisnivån för UDS ska befinna sig i det övre mellanskiktet med tanke på den specialistkompetens och det breda utbudet som tillhandahålls. Den ambulatoriska kliniken sätter sina priser i linje med Distriktsveterinärerna och

Jordbruksverket. En översyn av avgifterna sker årligen, prisjusteringar som beror på ändrade inköpspriser, t.ex. för läkemedel och förbrukningsmaterial, görs löpande. Enskilda avtal med särskilt överenskommet pris finns med myndigheter som Jordbruksverket och Försvarsmakten, mängdrabatt kan förekomma vid uppdrag mot djurbesättningar eller ridskolor. Utöver detta har UDS en studentdriven klinik i utbildningssyfte där enklare undersökningar utförs av studenterna. Mottagningen pågår under terminstid. Prisnivån för undersökning på den mottagningen är rabatterad medan eventuella behandlingar, analyser eller prover debiteras utifrån ordinarie prislista.

Vid ingången av 2021 var arbetsmiljön, till följd av coronapandemin, ansträngd vid smådjurskliniken vilket resulterade i beslutet att stänga akutmottagningen nattetid. Liknande förhållanden har förekommit på andra djursjukhus som fattat motsvarande beslut. För smådjurskliniken har svårigheterna bestått och under hösten har även andra begränsningar i verksamheten behövt göras. En öppen akutmottagning nattetid ger merintäkter

dagtid för t ex operation, intensivvård och inläggning på vårdavdelning. De senaste 22 månaderna har UDS därmed varit i en krissituation med tillhörande svårigheter att driva utveckling.

Verksamheten inom UDS genomgår en omfattande strukturomvandling. Under 2019 inleddes ett projekt med syfte att förtydliga och utveckla samarbetet mellan forskning, utbildning och djursjukvård och samtidigt främja en innovativ kunskapsutveckling som gagnar alla dessa områden. För kärnverksamheten djursjukvård startades 2020 arbete med att effektivisera patientflöden och införa ett nytt arbetssätt med ständiga förbättringar, ett löpande utvecklingsarbete som kommer att pågå under flera år framöver. Under 2021 genomfördes ett byte av journalsystem för att kunna följa och styra verksamheten bättre. Ytterligare en viktig del i strukturomvandlingen är att stärka det verksamhetsnära stödet för den kliniska verksamheten.

Områden som arbetsgivarvarumärke, rekrytering och lönebildning är andra delar där arbete med

modernisering och anpassning till den omgivande marknaden också görs.

UDS har sedan starten 2007 redovisat underskott, med undantag för år 2016. Underskottet för 2021 var -19 miljoner kronor. Under 2021 hade UDS ca 20 300 smådjurspatienter (jämfört med 2020 ca 23 300) och ca 5 300 hästpatienter (2020 ca 5 400). Omsättningen var 243 miljoner kronor varav 52 mnkr utgjordes av statsanslag (21 procent). Under 2020 var motsvarande siffra 233 miljoner kronor varav statsanslag utgjorde 48 miljoner kronor (21 procent).

SLU har fått medel för att öka antalet studenter till veterinär- och djursjukskötarprogrammen. Den rådande bristen på dessa yrkesgrupper syns nu allt tydligare även för SLU i ökade svårigheter att ersättningsrekrytera. Under de senaste två åren har antalet privata sällskapsdjur ökat kraftigt vilket i sin tur ökat efterfrågan på djursjukvård, något som ytterligare förstärkt den brist på veterinärer och djursjukskötare som Sverige haft under lång tid. Svårigheter för UDS att ersättningsrekrytera kommer att bestå under många år framöver.

8.5 Stöd till kärnverksamheterna

Universitetsadministrationen har som gemensam uppgift att skapa goda förutsättningar för utbildning, forskning och fortlöpande miljöanalys. Den ska ge verksamheten vid fakulteter och institutioner administrativt stöd och service samtidigt som den tar ansvar för att universitetet följer lagar och förordningar. Universitetsadministrationen ska genom sin verksamhet göra det möjligt för dem som arbetar vid fakulteter och institutioner att fokusera på sin huvuduppgift. Universitetsadministrationen ska också utgöra ett strategiskt och administrativt stöd för universitetets och fakulteternas ledningar. Under 2021 har universitetsadministrationen för

dess ändamål tilldelats 339 mnkr internt samt 28 mnkr i statsanslag.

Under 2021 har i genomsnitt 439 årsarbetskrafter arbetat inom universitetsadministrationen, vilket motsvarar 13,8 procent av det totala genomsnittliga antalet årsarbetskrafter på SLU. Jämfört med föregående år har bemanningen inom universitetsadministrationen minskat med 11 årsarbetskrafter, dels som en följd av tillfälliga satsningar som avslutats, dels som en följd av neddragningar i syfte att komma i ekonomisk balans.

Tabell 25. Årsarbetskrafter vid universitetsadministrationen 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Årsarbetskrafter SLU	2 857	2 991	3 073	3 155	3 192
Årsarbetskrafter vid universitetsadministrationen*)	409	435	443	450	439
Andel årsarbetskrafter vid universitetsadministrationen	14,3%	14,6%	14,4%	14,3%	13,8%

Källa: Lins (Primula)

* För att få jämförbarhet är utfallet 2017-2018 justerat för verksamheter som organisatoriskt har flyttats ut från universitetsadministrationen (avser Akademikonferens och SLU Lokaler).

8.6 Möjlighet för vissa lärosäten att upplåta lägenheter för bostadsändamål

Återrapportering: SLU ska redovisa uthyrningen av bostäder till studenter och gästforskare i årsredovisningen. Intäkter och kostnader ska särredovisas från övrig verksamhet. Av redovisningarna ska det framgå antal lägenheter som hyrs av lärosätet, belägningsgraden, intäkter fördelade på avgifter respektive anslag samt prognos för kommande år. (Regeringsbeslut U2020/04021/UH)

SLU tillhör de universitet som enligt regeringsbeslut under en provotid får upplåta lägenheter i andra hand för bostadsändamål till studenter och gästforskare. Provotiden är förlängd till utgången av 2021. Av tabell 26 framgår utfall och prognos för uthyrningen.

SLU hyr bostäder via så kallade blockavtal i Alnarp och Uppsala. Blockavtal ger möjlighet till vissa undantag från hyreslagen, och innebär att SLU kan hyra ut lägenheter i andra hand. I Umeå finns en överenskommelse med det kommunala bostadsbolaget som säkerställer att SLU kan få förstahandskontrakt att erbjuda studenter. Dessa hyr rummen i andra hand av SLU, som också täcker eventuella underskott. I Skinnskatteberg förmedlar SLU bostäder till studenter genom att blockförhyra lokaler som ägs av SLU:s fastighetsförvaltning.

Omsättningen på rum är överlag stor jämfört med ett studentbostadsföretags övriga hyresgäster eftersom utbytesstudenter sällan stannar mer än en eller två terminer. Denna omsättning skapar kostnader som är svåra att få täckning för. Det råder bostadsbrist under terminerna och därmed konkurrens om studentbostäder, men rum kan stå tomma under

omsättningsperioden om det inte går att hitta en student som vill flytta in samma datum som tidigare hyresgäst flyttar ut. Under sommarmånaderna står flertalet av rummen tomma, vilket också genererar ett intäktsbortfall.

Det är värdefullt för SLU att på detta sätt kunna erbjuda bostäder till inresande studenter och gästforskare, inte minst för att främja en ökad internationalisering. Ingenting tyder på att bostadssituationen på campusorterna eller behovet av studentbostäder vid terminsstart är på väg att förändras. Under pandemin har dock efterfrågan hållits uppe genom att tillstånd erhållits från regeringen om att uthyrning kan ske även till inhemska studenter. Detta görs för att väga upp den minskade efterfrågan från internationella studenter.

Att ingå blockhyresavtal och skapa en organisation kring studentbostäder är långsiktiga åtaganden som försvåras av tidsbegränsningen. Ett permanent tillstånd skulle göra det möjligt att mer aktivt verka för ökad tillgång på bostäder, och därmed underlätta för studenter och gästforskare att komma till SLU.

Tabell 26. Uthyrning av inhyrda bostäder till studenter och gästforskare

	Utfall 2021	Prognos 2022
Antal rum	420	420
Belägningsgrad	ca 87 %	ca 90 %
Intäkter	12 490 tkr	12 917 tkr
Kostnader	-15 437 tkr	-14 582 tkr
Underskott (anslag)	-3 027 tkr	- 1 665 tkr

Källa: Lins (UBW), Landlord

8.7 Engagemang i organisationsbildningar

Återrapportering: SLU ska redovisa ekonomiska eller andra för SLU:s verksamhet viktiga konsekvenser som uppstått eller väntas uppstå exempelvis på grund av att SLU förvaltar aktier eller andelar i intresseföretag och dotterföretag samt stiftelser.

SLU:s engagemang i aktiebolag inskränker sig huvudsakligen till det helägda dotterbolaget SLU Holding AB (avsnitt 6.3–6.4). Härutöver har SLU

intressen i ett antal stiftelser och ett ännu större antal föreningar, konsortier och andra organisa-

tioner. SLU finansierar forsknings- och utbildningsverksamhet som universitetet driver tillsammans med andra universitet och organisationer, exempelvis i olika centrumbildningar. SLU:s engagemang i organisationer föransleds av universitetets och samhällets behov av utbyte av kunskap och erfarenhet.

SLU förvaltar 87 stiftelser med ett kapital på 421,5 mnkr. Stiftelsernas kapital placeras enligt riktlinjer beslutade av SLU:s styrelse som innebär att placeringar ej görs i företag som producerar eller

distribuerar alkoholdrycker, fossil energi, krigsmateriel, pornografi eller tobak. Stiftelserna har under 2021 lämnat bidrag till SLU-anknuten verksamhet med cirka 7,4 mnkr samt till studerandestipendier med cirka 1,4 mnkr kronor.

De största bidragen kommer från *Stiftelsen August T Larssons fond* med 4,9 mnkr samt *Stiftelsen Nils och Johanna Anderssons donation för lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* med 0,5 mnkr. SLU erhöll 2021 ersättning med 1,1 mnkr för att täcka kostnaderna för förvaltningsuppdraget inklusive revision.

8.8 Agenda 2030

Återrapportering: SLU ska redovisa hur myndigheten, i sin kärnverksamhet, arbetar med att använda Agenda 2030 som verktyg i omställningen till ett hållbart samhälle där det balanserade och integrerade förhållningssättet till hållbarhetens tre dimensioner står centralt i metodutvecklingen.

Samtliga SLU:s verksamhetsområden, forskning, utbildning och miljöanalys, bidrar till FN:s globala hållbarhetsmål. SLU har sedan 2019 en policy för sitt globala bidrag till Agenda 2030, som beskrivs i avsnitt 6.2.

I SLU:s strategi 2021-2025 lyfts hållbar utveckling fram i såväl verksamhetsidé som vision och ges ytterligare tyngd genom fokusområdet *SLU:s nästa steg för hållbar utveckling*, vilket innefattar såväl miljömässig som social och ekonomisk hållbarhet.

Den interna samordningsgruppen för Agenda 2030-frågor, som bildades 2020, har utvidgats för att spegla bredden i SLU:s hållbarhetsarbete. Fokus för gruppens arbete har under året varit att utveckla former för intern och extern kommunikation avseende SLU:s bidrag till Agenda 2030. En central del i kommunikationen är det verktyg som tagits fram av biblioteket och som presenterar SLU:s publikationer av relevans för de 17 hållbarhetsmålen. Verktyget lanserades på externwebben 2020 och under 2021 utvecklades det till att innefatta alla 17 målen samt en självrapporteringsfunktion, som gör det möjligt för forskarna att själva föreslå vilka mål en publikation är relevant för. Syftet är att engagera och stimulera SLU:s forskare att i ännu

större utsträckning relatera sin forskning till, och tillgängliggöra resultat av relevans för, de globala hållbarhetsmålen.

Under 2021 beslutades att SLU skulle ansluta sig till THE-Impact Ranking, ett internationellt rankingsystem som mäter i vilken grad deltagande lärosätets verksamheter bidrar till de globala hållbarhetsmålen. Belägg för aktiviteter inom forskning (publikationsdata), utbildning och det egna miljöarbetet bedöms. Utöver mål 17 *Genomförande och globalt partnerskap*, som är obligatoriskt för alla, har SLU valt att rapportera inom mål 2 *Ingen hunger*, 13 *Bekämpa klimatförändringarna* och 15 *Ekosystem och biologisk mångfald*. Resultatet av rankingen presenteras i april 2022.

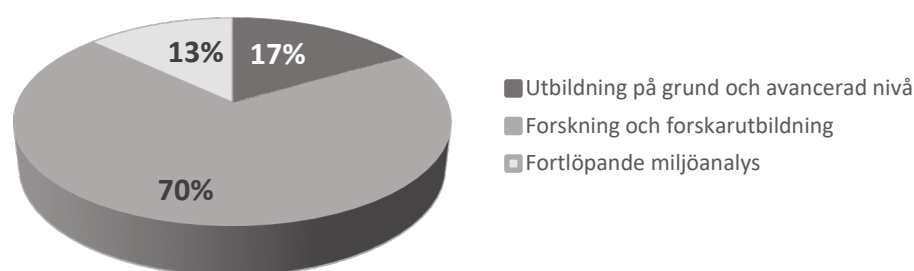
I början av året genomfördes en virtuell *kick-off* för ett projekt finansierat av Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning (STINT) som genomförs inom ramen för *Global Challenges University Alliance 2030* (GCUA 2030). Projektet löper under perioden 2021-2023 och syftet är att ge doktorander och unga forskare från de 20 partneruniversiteten kunskap, verktyg och nätverk för att i sina framtida karriärer på olika sätt kunna bidra till Agenda 2030 och hållbar utveckling.

9 Ekonomisk analys

SLU omsätter 4,1 miljarder kronor och verksamheten bedrivs inom tre redovisningsområden: utbildning på grund- och avancerad nivå, forskning och forskarutbildning samt fortlöpande miljöanalys. SLU är det enda lärosätet som har verksamhet inom redovisningsområdet fortlöpande

miljöanalys. SLU:s verksamhetsvolym är störst inom forskning och forskarutbildning, 70 procent av omsättningen. Fortlöpande miljöanalys och utbildning på grundnivå och avancerad nivå ligger på 13 respektive 17 procent av omsättningen (diagram 10).

Diagram 10. SLU:s omsättning fördelad på redovisningsområden 2021

Källa: Lins (UBW)

Forskningspropositionerna finansieringsförslag har starkt bidragit till de svenska universitetens tillväxt den senaste tio åren. Vid SLU märks detta under senare år i form av ökade anställningar.

Universitetet är ett av de tio största i landet, har en stor geografisk spridning och finns representerat på cirka 30 orter. SLU har därtill stora infrastruktur-anläggningar och är det universitet som har störst låneram av universiteten i Sverige. Riksgäldens ränteförändringar kan därför ha stor betydelse men

under 2021 har räntan haft liten påverkan eftersom räntan legat på 0 procent.

Under 2020 och 2021 har SLU liksom andra verksamheter påverkats av coronapandemin. För SLU har verksamhet skjutits fram i tiden och främst inom utbildningen har pandemin gjort stor påverkan på verksamheten. Rent ekonomisk har dock SLU totalt sett sparat pengar då resor och konferenser ställts in. Detta syns främst i att driftkostnaderna blivit lägre än väntat.

9.1 Resultatutveckling

SLU redovisar ett överskott på 177 mnkr för 2021 och den balanserade kapitalförändringen uppgår till 448 mnkr, vilket ger ett utgående kapital på 625 mnkr. Intäkterna har ökat med 9 procent och kostnaderna med 2,9 procent.

SLU planerade att göra ett underskott 2021 och därigenom använda del av det balanserade kapitalet som byggts upp under senaste åren. Inför 2021 fick SLU ett ökat statsanslag med 175 mnkr och även externfinansieringen bedömdes öka. Det stod klart redan vid halvårsbokslutet att SLU sannolikt skulle göra ett ekonomiskt överskott. Det är svårt att omsätta så stora intäktsökningar i verksamhet på

kort sikt, särskilt med pandemin som påverkande faktor. Prognosen inför 2021 visade ett överskott på cirka 144 mnkr, vilket är i linje med utfallet för 2021 på 177 mnkr.

Pandemin har gjort att SLU:s kostnader ligger på en låg nivå jämfört med åren innan pandemin. Det är resor samt kurser och konferenser som minskat. Dessa kostnader har minskat med 108 mnkr jämfört med 2019, se avsnitt 1.3.

Universitetet har fortsatt en stark ekonomi och ett utgående kapital på 625 mnkr. Det är främst inom forskningen där 521 mnkr eller 83 procent av det

utgående kapitalet ligger. Därtill har SLU oförbrukade bidrag på 1 263 mnkr.

Universitetet har satt in flera åtgärder under åren 2017-2021 för att öka antalet anställningar, dels genom att frigöra medel till satsningar, dels genom att skapa ekonomiska incitament till att anställa i stället för att spara. Under 2021 har personalvolymen ökat med endast 1 procent och den genomsnittliga personalökningen har legat på 3,4 procent under åren 2018-2020.

SLU har svårt att finansiera större infrastruktur-anläggningar. I det utgående balanserade överskottet på 625 mnkr finns underskott på -124 mnkr

avseende två infrastruktur-anläggningar, universitetsdjursjukhuset och SLU:s egendomar. Under slutet av 2021 ökade kostnader för drivmedel och el och kommer antagligen påverka ekonomin negativt framöver för andra infrastrukturer, såsom fartyget Svea och lantbruksdriften.

Inom forskning och forskarutbildning finns ett utgående kapital på 521 mnkr och inom fortlöpande miljöanalys på 66 mnkr. Det utgående kapitalet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå är 38 mnkr.

9.2 Resultaträkningen

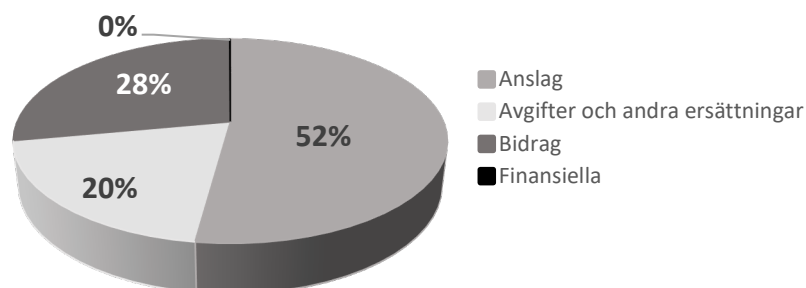
Statsanslaget har ökat med 175 mnkr eller 9 procent. SLU har under 2021 fått tillskott på 151 mnkr och därtill har anslaget uppräknats med 24 mnkr avseende pris- och löneomräkning. De största ökningarna är satsning på infrastruktur på 70 mnkr, skogsskadecentrum 30 mnkr och en satsning på grundutbildningen på 39 mnkr. Medlen för forskningsinfrastruktur har under 2021 endast nyttjats marginellt och SLU avser investera dem utifrån det pågående campusutvecklingsarbete som genomförs för att hantera Uppsala kommuns expansion in på Ultuna. Den kommande minskningen av forsknings- och undervisningsyta innebär att SLU behöver se över och flytta eller förändra berörd verksamhet. Ett campusutvecklingsarbete genomförs för närvarande och bland annat kommer resultatet från det tillsammans med översynen att ge underlag för hur medlen kommer att nyttjas.

Bidragsintäkterna har ökat med 33 mnkr eller 3 procent. Samtidigt har de oförbrukade bidragen fortsatt att öka med 82 mnkr och är nu 1 263 mnkr, vilket borgar för en fortsatt ökning av bidragsintäkter även under 2022.

Att SLU inte använder inkomna forskningsmedel under samma år som de inbetalas kan delvis vara en effekt av pandemin, eftersom till exempel resande och konferenser skjutits på framtiden.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar har ökat med 56 mnkr eller 7,5 procent 2021 jämfört med 2020. Den stora ökningen består av ökade intäkter för uppdragsforskning och uppdrag i fortlöpande miljöanalys (se avsnitt 13.2, not 2). Även Akademikonferens intäkter har ökat jämfört med 2020, men är fortfarande väsentligt lägre än innan pandemin, cirka 50 mnkr lägre.

Diagram 11. SLU:s intäkter 2021

Källa: Lins (UBW)

SLU har fått regeringens tillstånd att sälja en del av fastigheten Ultuna 2:1 och behålla intäkten för att finansiera investeringen i forskningsladugården i Lövsta. Den största delen av försäljningen genomfördes år 2014 och redovisades som intäkt av avgifter och andra ersättningar. Under 2015 påbörjade SLU försäljningen av den resterade delen till Uppsala Kommun. SLU har erhållit köpeskillingen men försäljningen beräknas bli helt klar tidigast 2022, i samband med att detaljplan för området blir klar. Det är först då som försäljningen kommer att påverka resultatet som en intäkt av avgifter och andra ersättningar på 30 mnkr.

De finansiella intäkterna har ökat och uppgår till 2,7 mnkr. Räntan har under 2021 i genomsnitt legat kring noll. Ränteintäkterna beror främst på att SLU har oförbrukade bidrag på 1 263 mnkr och utgående kapital på 625 mnkr. Dessa genererar en likviditet för vilken SLU erhåller ränta, men eftersom ränteläget är noll procent genererar likviditeten låga ränteintäkter (diagram 14).

Personalkostnaderna har ökat med 90 mnkr eller 3,8 procent jämfört med 2020. De ökade personalkostnaderna består av en volymökning på 1 procent och en löneökning på cirka 2,8 procent. Vid pandemins inledning under 2020 minskade kost-

nader för personalutbildning och övriga personalkostnader. Dessa kostnader ligger cirka 25 mnkr lägre än innan pandemin.

Lokalkostnaderna har ökat med 8 mnkr, eller 2 procent, jämfört med 2020. Det är främst kostnader för el som ökat. Lokalkostnadsnivån påverkas även positivt av det låga ränteläget.

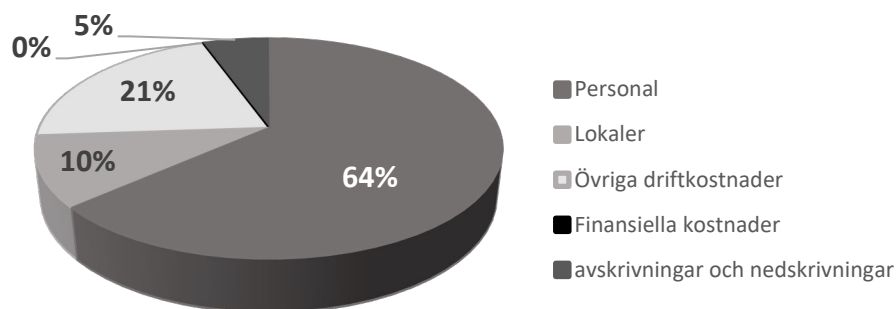
Driftkostnaderna har ökat med 21 mnkr eller 3 procent jämfört med 2020. Jämfört med 2019 innan pandemin är driftkostnaderna cirka 40 mnkr lägre. Detta förklaras av den lägre aktivitet som verksamheten har. Det är kostnader för resor, kurser och konferenser som minskat, se avsnitt 1.3.

De finansiella kostnaderna ligger fortfarande på en låg nivå, 0,6 mnkr.

Fram till 2019 ökade lånen men från och med 2020 har de börjat minska då inga större anläggningar är under anskaffande. Minskningen har fortsatt under 2021. Lånen har dock inte påverkat de finansiella kostnaderna, eftersom räntan i princip varit noll under perioden (avsnitt 9.4).

Avskrivningarna har minskat med 11 mnkr eller 5 procent, vilket främst är hänförligt till investeringar i lokaler.

Diagram 12. SLU:s kostnader 2021

Källa: Lins (UBW)

9.3 Kapitalutveckling och personalvolym

Aterrapportering: SLU ska redovisa myndighetskapitalet och dess förändringar.

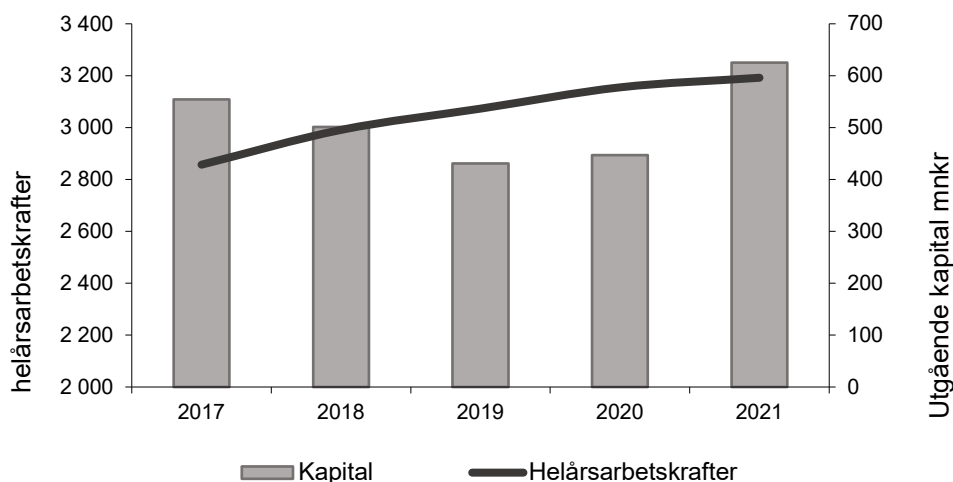
Som framgår av diagram 13 har personalvolymen ökat från 2017 och framåt. Ökningstakten har avtagit något 2021. SLU har arbetat aktivt för att anpassa verksamhetens volym till ekonomiskt utrymme och på senare tid har användningen av det balanserade kapitalet varit i fokus och därför har SLU planerat för att göra underskott. Under 2017-

2021 har personalvolymen kunnat öka och kapitalet har därigenom minskat fram till 2020, vilket är i linje med SLU:s planering.

Universitetet har haft som målsättning att det balanserade kapitalet ska ligga omkring 10 procent, vilket bedöms som en rimlig nivå då universitetet till stor del är beroende av externa intäkter.

Inför 2021 fick SLU stora ökningar av statsanslag varför SLU trots en fortsatt personalökning gör ett överskott på 177 mnkr.

Diagram 13. Verksamhetsvolymen mätt i helårsarbetskrafter jämfört med utgående kapital 2017-2021

Källa: Lins (UBW)

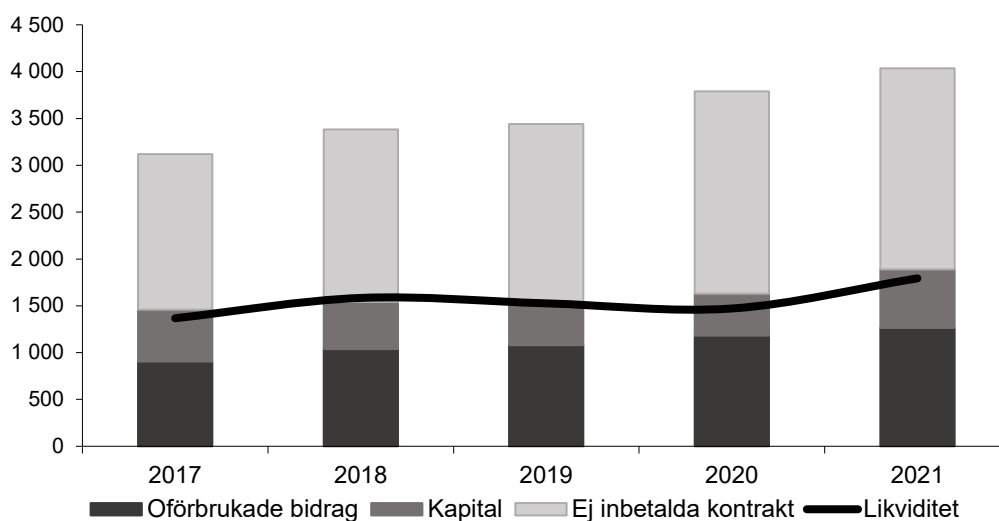
9.4 Kapitalutveckling och likviditet

SLU har en stark likviditet och posten *kassa och bank* i balansräkningen uppgår till 1 793 mnkr. Det är en ökning med 322 mnkr jämfört med 2020.

Kapitalet och de oförbrukade bidragen påverkar likviditeten positivt. Som framgår av diagram 14 ökar såväl de oförbrukade bidragen som kapitalet. De oförbrukade bidragen har ökat med 82 mnkr 2021. Kontraktsmedel som ännu inte inbetalats har

ökat under åren 2017-2020 och minskat något 2021. De ej inbetalda kontraktsmedlen uppgår till 2 148 mnkr, men dessa medel syns inte i SLU:s balansräkning ännu. Att dessa medel ökat de senaste åren förklaras delvis av att forskningsfinansiärerna ändrat sina regler för utbetalning av bidrag. Med de tidigare reglerna hade de oförbrukade bidragen och posten *kassa och bank* i stället varit större.

Diagram 14. Likviditeten jämfört med oförbrukade bidrag och utgående kapital 2017-2021, mnkr

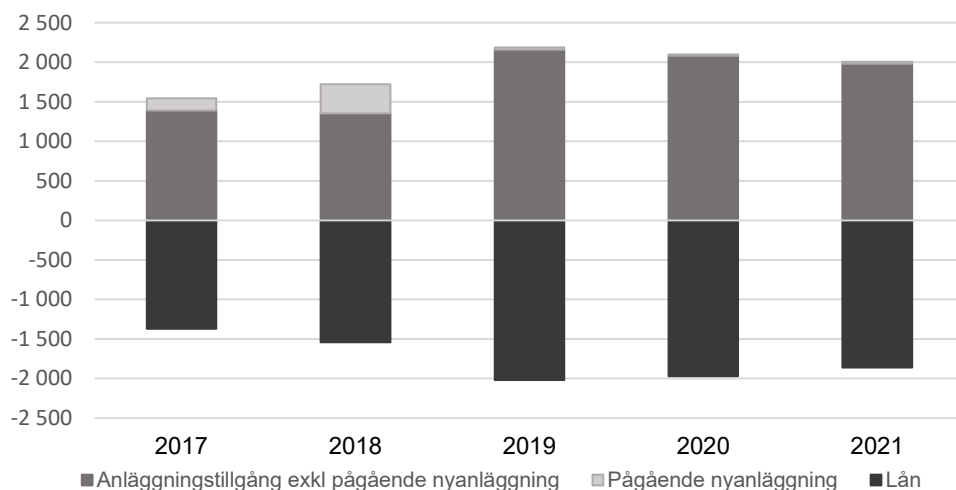
Källa: Lins (UBW)

SLU har en låneram för 2021 på 2 000 mnkr. Lånen uppgår vid årsskiftet 2021-2022 till 1 860 mnkr, vilket ger SLU ett outnyttjat låneutrymme på 140 mnkr, eller 7 procent i reserv av låneramen.

Som framgår av diagram 15 har SLU:s anläggningstillgångar ökat med knappt 800 mkr under åren 2016-2019. Det beror i huvudsak på

investeringar i forskningsfartyget Svea och djurstallarna i Veterinärmedicinskt och husdjursvetenskapligt centrum. Från och med 2020 börjar anläggningarna minska då avskrivningarna är större än nyanskaffningarna genom att såväl stallar som fartyg avskrivs. Anläggningstillgångarnas totala värde uppgår till 2 006 mnkr år 2021.

Diagram 15. Anläggningstillgångar och lån under 2017–2021, mnkr

Källa: Lins (UBW)

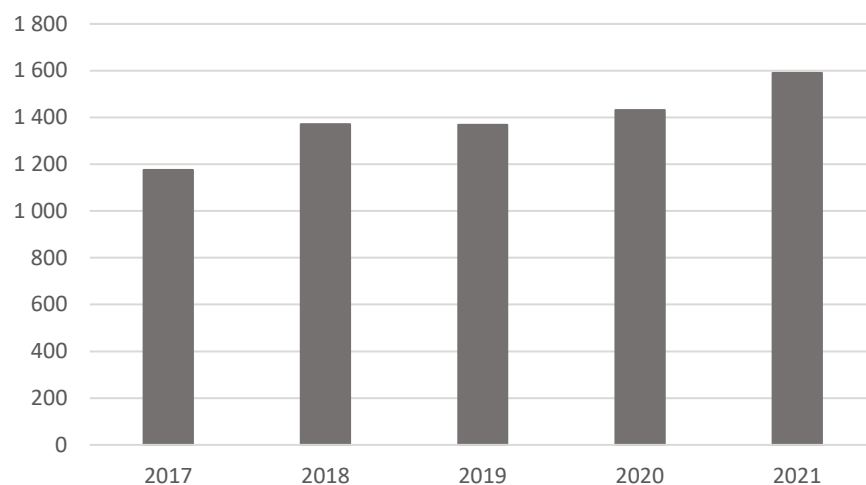
9.5 Finansiering

Återrapportering: SLU ska redovisa huvudsakliga externa finansiärer samt omfattningen av dessas finansiering.

SLU finansieras enligt resultaträkningen med statsanslag till 52 procent och med bidrags- och avgiftsintäkter till 48 procent. Universitetet har en

ökande externfinansiering de senaste åren och bidragsinbetalningarna har ökat med 158 mnkr mellan 2020 och 2021 (diagram 16).

Diagram 16. Bidragsinbetalningar 2017-2021 (mnkr)

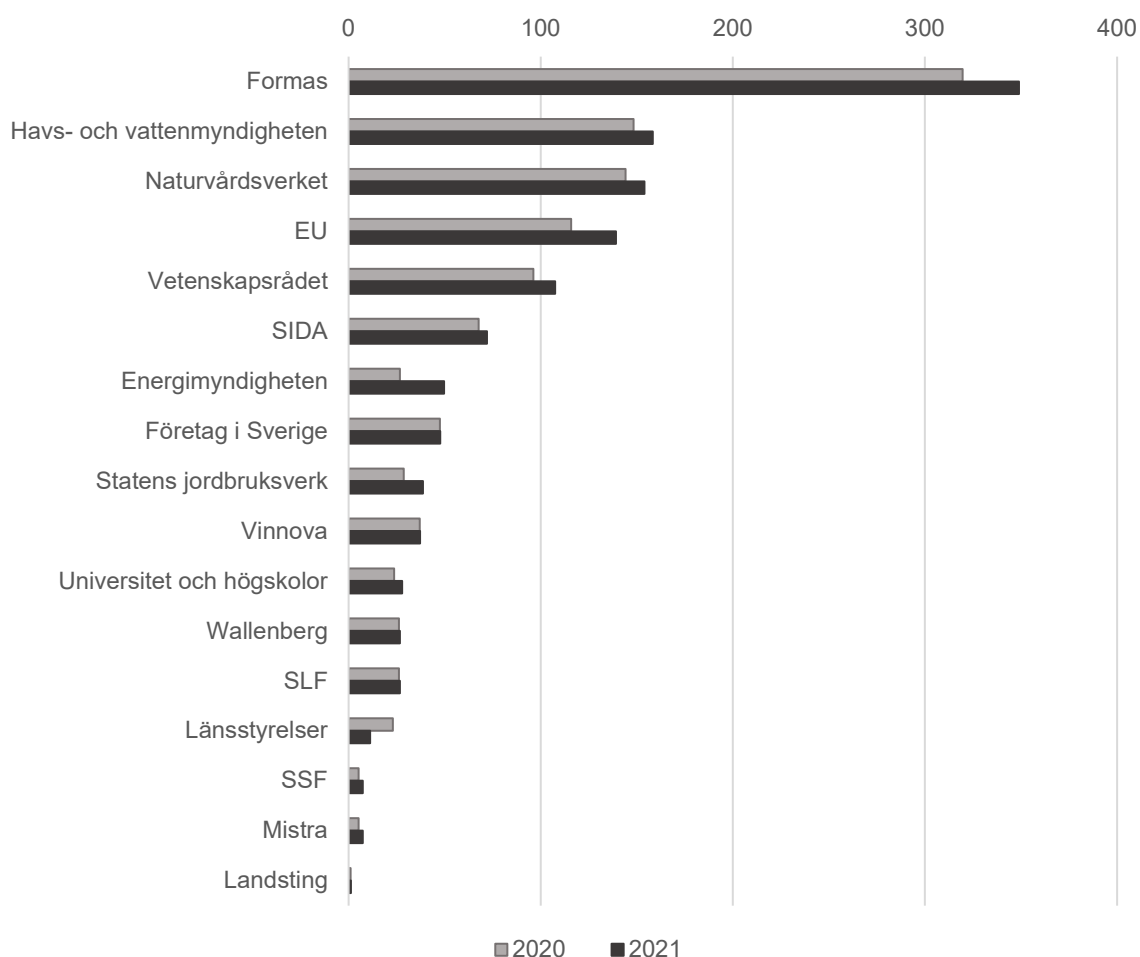
Källa: Lins (UBW)

Diagram 17 visar SLU:s största finansiärer utöver statsanslaget. Diagrammet redovisar bidragen utifrån inbetalningar, och uppdragen utifrån vad som fakturerats.

Av SLU:s externa finansiärer är Formas den klart största finansiären. Inbetalningarna från Formas har

ökat 29 mnkr mellan 2020 och 2021. I storleksordning kommer sedan, Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, EU, Vetenskapsrådet, SIDA, Energimyndigheten och företag i Sverige. Dessa åtta finansiärer står tillsammans för 69 procent av inbetalade medel.

Diagram 17. SLU:s största enskilda finansiärer 2020 och 2021 (mnkr)

Källa: Lins (UBW)

10 Resultaträkning (tkr)

		2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	2 113 656	1 937 721
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	806 675	750 288
Intäkter av bidrag	Not 3	1 130 379	1 097 300
Finansiella intäkter	Not 4	2 721	1 130
Summa		4 053 431	3 786 439
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 5	-2 485 024	-2 394 586
Kostnader för lokaler	Not 6	-398 620	-390 753
Övriga driftkostnader	Not 7	-796 655	-775 382
Finansiella kostnader	Not 8	-672	-1 475
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 9	-195 692	-206 858
Summa		-3 876 663	-3 769 054
Verksamhetsutfall		176 768	17 385
Uppbördsverksamhet			
	Not 10		
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		-	18 873
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-	-18 873
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erh. fr. statens budget för finans. av bidrag		63 479	64 729
Medel som erh. fr. myndigh. för finansiering av bidrag		68 153	60 700
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	Not 11	31 880	20 985
Lämnade bidrag	Not 12	-163 512	-146 414
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	Not 13	176 768	17 385

11 Balansräkning (tkr)

TILLGÅNGAR		2021-12-31	2020-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	Not 14		
- Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		20 806	13 312
Summa		20 806	13 312
Materiella anläggningstillgångar	Not 15		
- Byggnader, mark och annan fast egendom		977 381	1 017 072
- Förbättringsutgifter på annans fastighet		182 007	185 092
- Maskiner, inventarier, installationer m.m.		763 837	835 338
- Pågående nyanläggningar		24 039	15 403
- Förskott avseende materiella anläggningstillgångar		254	0
Summa		1 947 518	2 052 905
Finansiella anläggningstillgångar			
- Andelar i helägda företag	Not 16	15 481	14 481
- Andra långfristiga värdepappersinnehav	Not 17	21 854	19 043
Summa		37 335	33 524
Varulager m.m.			
- Varulager och förråd	Not 18	43 366	42 016
Kortfristiga fordringar			
- Kundfordringar		46 430	42 453
- Fordringar hos andra myndigheter	Not 19	168 577	148 903
- Övriga kortfristiga fordringar		761	680
Summa		215 768	192 036
Periodavgränsningsposter			
- Förutbetalda kostnader	Not 20	109 148	109 472
- Upplupna bidragsintäkter	Not 21	245 959	283 439
- Övriga upplupna intäkter	Not 22	80 019	67 108
Summa		435 126	460 019
Avräkning med statsverket			
- Avräkning med statsverket	Not 23	-17	-18 455
Kortfristiga placeringar			
- Värdepapper och andelar		114	114
Kassa och bank			
- Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	Not 24	1 767 586	1 448 207
- Kassa och bank		25 161	22 452
Summa		1 792 747	1 470 659
Summa tillgångar		4 492 763	4 246 130

Balansräkning, forts. (tkr)

KAPITAL OCH SKULDER		2021-12-31	2020-12-31
Myndighetskapital	Not 25		
- Statskapital		17 527	16 527
- Uppskrivningskapital		53 203	53 203
- Donationskapital		11 762	11 719
- Balanserad kapitalförändring		448 250	430 909
- Kapitalförändring enligt resultaträkningen		176 768	17 385
Summa		707 510	529 743
Avsättningar			
- Avsättn. för pensioner och likn. förpliktelser	Not 26	3 116	2 876
- Avsättn. för avhjälpande av miljöskador	Not 27	14 233	5 439
- Övriga avsättningar	Not 28	20 482	22 480
Summa		37 831	30 795
Skulder m.m.			
- Lån i Riksgälden	Not 29	1 860 000	1 972 000
- Kortfristiga skulder till andra myndigheter	Not 30	99 173	75 928
- Leverantörsskulder		103 078	42 910
- Övriga kortfristiga skulder	Not 31	69 556	65 302
- Förskott från uppdragsgivare och kunder	Not 32	31 051	30 000
Summa		2 162 858	2 186 140
Periodavgränsningsposter			
- Upplupna kostnader	Not 33	227 239	219 154
- Oförbrukade bidrag	Not 34	1 263 329	1 181 285
- Övriga förutbetalda intäkter	Not 35	93 996	99 013
Summa		1 584 564	1 499 452
Summa kapital och skulder		4 492 763	4 246 130
ANSVARSFÖRBINDELSER			
1. Ansvarsförbindelser för statliga garantier		Inga	Inga
2. Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljöskador		Inga	Inga
3. Övriga ansvarsförbindelser	Not 36	5 000	5 000

12 Anslagsredovisning (tkr)

Anslag	Ingående överför. belopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Omdisp. anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor ap. 29 Särskilda medel - del till Sveriges lantbruksuniversitet ap 29.1 Idébanksmedel	0	1 017	0	0	0	1 017	-1 000	17
Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 1:01 Skogsstyrelsen ap.3 Skogsstyrelsen till Sveriges lantbruksuniversitet	0	1 000	0	0	0	1 000	-1 000	0
1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor ap. 4 Konk livsmedelssek - till Sveriges lantbruksuniversitet	0	11 000	0	0	0	11 000	-11 000	0
1:23 Sveriges lantbruksuniversitet (ramanslag) ap. 1 Sveriges lantbruksuniversitet ap. 3 Analysverksamhet vid Sveriges lantbruksuniversitet	0	2 157 923	0	0	0	2 157 923	-2 157 923	0
	0	7 212	0	0	0	7 212	-7 212	0
Summa	0	2 178 152	0	0	0	2 178 152	-2 178 135	17

Utgiftsområde 16, Utbildning och universitetsforskning:

Finansiella villkor avseende 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

Ap 29.1, Särskilda medel - del till Sveriges lantbruksuniversitet, Idébanksmedel: Anslaget får användas för att utbetala ett kapitaltillskott på högst 1 000 tkr till holdingbolaget som är knutet till

universitetet. Kapitaltillskottet ska finansiera kostnader för de s k idébankerna. 1 000 tkr har under 2021 utbetalats till SLU Holding AB för att finansiera kostnader för idébankerna.

Utgiftsområde 23, areella näringar, landsbygd och livsmedel:

Finansiella villkor avseende 1:01 Skogsstyrelsen, Ramanslag

Ap 3, Skogsstyrelsen - till Sveriges lantbruksuniversitet: Anslaget får användas för kostnader för åtgärder kopplade till uppdatering och utveckling av skoglig grunddata med hjälp av laserskanning. Villkoret har uppfyllts.

Finansiella villkor avseende 1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor

ap 4 Konkurrenskraftig livsmedelssektor - till Sveriges lantbruksuniversitet: Anslaget får belastas med 11 000 tkr, varav 10 000 tkr avseende kompetenscentrum för växtförädling, SLU Grogrund, och 1 000 tkr för arbetet med att förbättra avelsarbetet på regnbåge. Under 2021 har 11 000 tkr rekviderats från anslaget. 10 000 tkr av dessa avser kompetenscentrum för växtförädling, och 1 000 tkr avser arbetet med att förbättra avelsarbetet på regnbåge.

Kompetenscentret för växtförädling (Grogrund) finansieras även genom anslag 1:23 ap 1, villkor 12. Totalt har 44 960 tkr använts för Grogrund under 2021. 10 000 tkr har rekviderats från anslag 1:15, ap 4, resterande 34 960 tkr har belastat anslag 1:23 ap 1, villkor 15.

Finansiella villkor avseende 1:23 Sveriges lantbruksuniversitet, Ramanslag

SLU uppfyller de finansiella villkoren under anslaget enligt följande:

Ap 1, Sveriges lantbruksuniversitet

Villkor 1: Av anslaget ska SLU använda minst 929 969 tkr för forskning och utbildning på forskarnivå varav 28 595 tkr avser det strategiska forskningsområdet Hållbart nyttjande av naturresurser. För det strategiska forskningsområdet som SLU erhållit medel inom ska SLU redovisa hur mycket medel som har förbrukats samt om och i så fall hur bidraget har fördelats till andra lärosäten. SLU ska även redovisa extern finansiering och annan samverkan från forskningsfinansiärer, näringsliv och det övriga samhället i denna satsning. SLU har använt 1 127 250 tkr exkl. institutsumma. Återrapportering om de strategiska forskningsområden som SLU erhållit medel för återfinns i resultatredovisningen, avsnitt 4.6.

Villkor 2: Av anslaget ska SLU utbetala 2 422 tkr med 1/12 per månad till Gammelkroppa Skogsskola för 25 årsstudieplatser och detta har gjorts.

Villkor 3: Av anslaget ska minst 7 000 tkr avsättas för fältforskningsverksamhet rörande ekologisk produktion. Vidare ska minst 5 000 tkr avsättas för den verksamhet som bedrivs vid Centrum för ekologisk produktion och konsumtion. 7 086 tkr har avsatts till fältforskningsverksamhet rörande

ekologisk produktion och 5 061 tkr har avsatts till Centrum för ekologisk produktion och konsumtion.

Villkor 4: Av anslaget ska minst 83 200 tkr användas till den verksamhet som bedrivs vid Art-databanken, däribland Artportalen. Av dessa ska minst 70 000 tkr användas för verksamhet med anknytning till Svenska Artprojektet, innefattande taxonomisk forskning och inventering av dåligt kända arter, kunskapsspridning, information och kommunikation, projektadministration samt för stöd till biologiska samlingar vid svenska museer och institutioner. 94 017 tkr har avsatts, varav 70 008 tkr till verksamhet med anknytning till Svenska Artprojektet.

Villkor 5: Av anslaget ska minst 5 000 tkr avsättas för projekt avseende djurskyddsfrågor nationellt, inom EU och internationellt. 5 831 tkr har avsatts.

Villkor 6: Av anslaget ska efter rekvisition 1 800 tkr utbetalas till Nordiskt Genresurscenter för hyreskostnader. 1 800 tkr har utbetalats Nordiskt Genresurscenter för hyreskostnader.

Villkor 7: Av anslaget får högst 3 674 tkr utbetalas till annan utbildningsanordnare för hovslagarutbildning omfattande minst 35 utbildningsplatser per år. 3 674 tkr har utbetalats med 1/12 per månad för detta ändamål.

Villkor 8: Anslaget ska bidra med högst 18 845 tkr per år utbetalat med 1/12 per månad till finansiering av utbildning anordnad i samverkan med Håstnärings Nationella Stiftelse vid riksanläggningarna Flyinge, Strömsholm och Wången. 18 845 tkr har utbetalats med 1/12 per månad för detta ändamål.

Villkor 9: Av anslaget ska minst 3 000 tkr, efter samråd med näringen, användas för utveckling av avelsarbete på fisk i Kälarne. 3 037 tkr har använts till ändamålet under 2021.

Villkor 10: Av anslaget ska minst 3 715 tkr användas för tilläggstudier för utländska veterinärer. Utbildningen ska ske i enlighet med förordningen (2008:1101) om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning. Av årsredovisningen ska framgå antalet helårsstudenter som har deltagit i utbildning samt de viktigaste erfarenheterna av satsningen. 3 999 tkr har använts till ändamålet under 2021.

Villkor 11: Av anslaget ska minst 35 000 tkr användas för kostnader i samband med förvaltningen av undersöknings- och forskningsfartyget Svea. 35 453 tkr har använts till ändamålet under 2021.

Villkor 12: Av anslaget ska minst 25 000 tkr användas för Grogrund, kompetenscentret för växtförädling. Villkoret är uppfyllt. Totalt har 44 960 tkr använts för Grogrund under 2021. 34 960 tkr har belastat anslag 1:23 ap 1, resterande 10 000 tkr har belastat anslag 1:15 ap 4.

Villkor 13: Av anslaget ska minst 70 000 tkr användas till forskningsinfrastruktur under förutsättning av försäljning av fastigheter som SLU Ultuna disponerar till Uppsala kommun som vill förvärva för samhällsbyggnadsändamål. Under 2021 har 1 300 tkr satts av för projektkostnader avseende utveckling av campus Alnarp. Fastighetsförsäljningen till Uppsala kommun beräknas slutföras under 2022.

Villkor 14: Av anslaget ska högst 30 000 tkr användas för inrättande av ett skogsskadecentrum

varav högst 2 000 tkr för riskvärdering av skogsskadegörare. Under 2021 har 12 983 tkr använts, varav 1 487 tkr till riskvärdering av skogsskadegörare.

Villkor 15: Stipendier, som är avsedda att vara ett alternativ till lön eller annan form av studiefinansiering för doktorander, får inte finansieras med medel från statsbudgeten. Med statsbudgeten avses såväl anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som andra statliga medel som fördelas via en statlig myndighet. Villkoret är uppfyllt.

Villkor 16: SLU får köpa kurser av svenska statliga universitet och högskolor och enskilda utbildningsanordnare med relevant examenstillstånd (köpt beställd utbildning) eller av utländska lärosäten inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Sådana kurser får endast köpas för studenter som antagits till utbildning hos SLU. Samtliga genomförda prestationer i sådana kurser ska registreras av SLU i studieregistret. Sådana kurser ska av det säljande statliga universitetet eller högskolan inte klassificeras som uppdragsutbildning. Villkoret är uppfyllt.

Villkor 17: Av anslaget får minst 2 167 tkr användas till sommarkurser under 2021. Villkoret är uppfyllt, 2 167 tkr har använts.

Ap 3, Analysverksamhet vid Sveriges lantbruksuniversitet

Medlen har använts för arbete med kvalificerade samhällsekonomiska analyser inom livsmedels-, jordbruks- och fiskeriområdet samt landsbygdsutveckling. Medel har även använts för förvaltning och utveckling av analysmodeller.

Bemyndiganden

SLU har inte tilldelats något beställningsbemyndigande av regeringen. Universitetet har i enlighet med 17 § 2 st. anslagsförordningen fram till och med år 2022 in-tecknat cirka 1 mnkr/år av anslaget 1:23 ap.1 i medfinansiering av MAX IV-laboratoriet i Lund.

13 Tilläggsupplysningar och noter

13.1 Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (2000:605) och förordningen om myndigheters bokföring (2000:606). Brytdagen för räkenskapsårets löpande bokföring var den 5 januari 2022.

Periodiseringsgräns

För periodisering tillämpas en beloppsgräns på 50 tkr.

Undantag från ekonomistatistiska regler enligt regleringsbrev

SLU ska, med undantag från anslagsförordningen (2011:223), avräkna anslaget med en tolfedel av anslagsbeloppet per månad i samband med att medel utbetalas till SLU:s räntekonto i Riksgäldskontoret.

SLU har rätt att ta ut ersättning för sådana varor och tjänster som avses i 4§ första stycket avgiftsförordningen (1992:191) utan den begränsning som föreskrivs i andra stycket samma paragraf.

Under 2021 medges SLU undantag från bestämmelsen i 6 kapitlet 2§ förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, om att i årsredovisningen upprätta och avlämna en finansieringsanalys.

SLU medges undantag från kravet i föreskrifterna till 7 kapitlet 1§ förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, om att i not till *Årets kapitalförändring* respektive *Förändring av myndighetskapitalet* särredovisa över- eller underskott i den bidragsfinansierade verksamheten.

SLU får ingå som medlem i för verksamheten relevanta ekonomiska föreningar.

Med undantag från 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) får SLU helt eller delvis finansiera en anläggningstillgång med bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet. Under 2021 har SLU inte utnyttjat detta undantag.

Med undantag från 8 kap. 8§ budgetlagen (2011:203) får del av överskottet från försäljningen av fastigheten Ultuna 2:1 investeras i en anläggning för djurstallar till ett värde om högst 30 000 tkr. (Detta gäller en andra delförsäljning som kommer att genomföras 2022 eller senare.)

Avgiftsbelagd verksamhet enligt 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag
De totala avgiftsintäkterna specificeras i not 2 och uppgick 2021 till 751 mnkr exklusive tjänsteexport. Den beräknade budgeten för 2021 avseende avgiftsbelagd verksamhet var 729 mnkr exklusive tjänsteexport.

Utfall för avgiftsbelagd verksamhet i jämförelse med budget, tkr

	Intäkter	Kostnader	Över-/underskott 2021	Ack över-/underskott
Uppdragsverksamhet				
Budget	729 000	-729 000	0	-5 112
Utfall	750 607	-751 397	-790	-5 902
Tjänsteexport *)				
Budget	80 000	-80 000	0	10 287
Utfall	56 068	-56 322	-254	10 033
Summa				
Budget	809 000	809 000	0	5 175
Utfall	806 675	-807 719	-1 044	4 131

*) Intäkter av tjänsteexport (se definition i not 2) förekommer inom flera olika verksamheter vid SLU och utgör en del av avgiftsområdena uppdragsforskning, uppdragsutbildning och fortlöpande miljöanalysuppdrag. Kostnader för tjänsteexporten särredovisas inte utan beräknas fr.o.m. 2015 enligt tjänsteexportens andel av totala intäkter i respektive projekt.

I tabellen nedan redovisas ekonomiskt utfall för avgiftsbelagd verksamhet med krav på full kostnadstäckning. Extern uthyrning av lokaler,

bygg- och marktjänster saknas eftersom SLU inte kan särredovisa detta.

Avgiftsbelagd verksamhet med krav på full kostnadstäckning, tkr

Avgiftsbelagd verksamhet med krav på full kostnadstäckning (tkr)	Över-/underskott t.o.m. 2019	Över-/underskott 2020	Intäkter 2021	Varav avgiftsintäkter	Kostnader 2021	Över-/underskott 2021	Ack. Över-/underskott 2021
Uppdragsforskning	3 350	970	152 049	151 709	-152 085	-36	4 284
Uppdragsutbildning	-2 307	-190	5 434	5 808	-5 347	87	-2 410
Fortlöpande miljöanalysuppdrag	-385	3 737	197 449	196 119	-198 544	-1 095	2 257
Summa	658	4 517	354 932	353 636	-355 976	-1 044	4 131
<i>Varav tjänsteexport</i>	<i>13 827</i>	<i>-3 540</i>	<i>56 068</i>	<i>56 068</i>	<i>-56 322</i>	<i>-254</i>	<i>10 033</i>

Intäkter och kostnader per redovisningsområde
Intäkter och kostnader per redovisningsområde återfinns i respektive avsnitt i resultatredovisningen enligt krav i regleringsbrev. Gemensam verksamhet har fördelats på redovisningsområdena med löne-

utgifter som bas. I tabellen nedan finns en sammanställning över årets intäkter, kostnader och kapital.

Intäkter och kostnader per redovisningsområde, tkr

	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning och utbildning på forskarnivå	Fortlöpande miljöanalys	Totalt
Utgående ackumulerat kapital 2020	30 147	360 652	57 494	448 293
<i>kapitaldispositioner, bundet donationskap</i>		-44		-44
<i>Omdisponerat kapital mellan redovisningsomr.</i>	15 803	-8 181	-7 622	0
Ackumulerat kapital, IB	45 950	352 427	49 872	448 249
Verksamhetens intäkter				
Intäkter av anslag	577 184	1 357 335	179 136	2 113 655
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	100 724	473 772	232 178	806 674
Intäkter av bidrag	3 233	1 006 694	120 452	1 130 379
Finansiella intäkter	58	2 621	43	2 722
Summa	681 199	2 840 422	531 809	4 053 430
Verksamhetens kostnader				
Kostnader för personal	-408 235	-1 764 390	-312 398	-2 485 023
Kostnader för lokaler	-113 176	-267 653	-17 791	-398 620
Övriga driftkostnader	-107 615	-522 676	-166 363	-796 654
Finansiella kostnader	-22	-609	-41	-672
Avskrivningar och nedskrivningar	-16 361	-152 858	-26 473	-195 692
Internbokföring netto	-43 884	36 629	7 254	-1
Summa	-689 293	-2 671 557	-515 812	-3 876 662
Verksamhetsutfall	-8 094	168 865	15 997	176 768
Årets kapitalförändring	-8 094	168 865	15 997	176 768
Utgående ackumulerat kapital	37 856	521 292	65 869	625 017

Gemensam verksamhet fördelas i årsredovisningen på de tre redovisningsområdena på övergripande nivå. Fördelningen görs med löneutgifter som bas.

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar som t.ex. datorprogram och licenser med ett anskaffningsvärde på minst 20 tkr exkl. moms bokförs som anläggningstillgång. Egenutvecklade immateriella tillgångar bokförs som anläggningstillgång om anskaffningsvärdet uppgår till minst 100 tkr exkl. moms. Avskrivningstiden för immateriella anläggningstillgångar är högst 5 år.

SLU tillämpar komponentredovisningsmetoden för anläggningstillgångar för byggnader, biogasanläggningar och fartyg, där skillnaden i förbrukning

mellan betydande komponenter bedöms vara väsentlig och det totala anskaffningsvärdet är 15 mnkr eller mer.

Inventarier, utrustning m.m. med en ekonomisk livslängd på minst tre år samt med ett anskaffningsvärde på minst 20 tkr exkl. moms redovisas som *materiella anläggningstillgångar*. De klassificeras utifrån beräknad livslängd i grupper enligt följande:

Objekttyp	Avskrivningstid, år
Persondatorer	3
Studentdatorer	4
Tekniska anläggningar och transportmedel	7
Utrustning i övrigt	5
Tyngre lantbruksutrustning	10
Anläggning typ televäxel	10
Byggnadsinventarier inkl. dragbänkar	10
Övrig laboratorie- och kontorsinredning	10
Dragskåp och klimatkammare	15
Växthus, tornsilo etc.	15
Ekonomi-, kontors- och laboratoriebyggnader	25 eller 40
Värmeanläggningar	30
Bostads- och fritidshus	40
Markanläggningar, t.ex. täckdikning	40
Markanläggningar, övriga inkl. skogsbilvägar	10
Förbättringsutgift på annans fastighet	5-20

Som anläggningsdjur redovisas de djur som används i mjölkproduktionen, till avel eller forskning under mer än tre år. Övriga djur redovisas som lager. Anläggningsdjuren redovisas till bestämd mängd och fast värde, eftersom deras kvantitet, värde och sammansättning inte varierar väsentligt och deras sammantagna värde är av underordnad betydelse för SLU:s redovisning. Det genomsnittliga värdet för djuren bestäms med hjälp av Skatteverkets föreskrifter om produktionsutgifter för djur i lantbruk. SLU tar inte upp lån motsvarande anläggningsdjuren, eftersom de till allra största delen är från egen uppfödning. Anskaffningen medför ingen betalning.

Ny-, till- och ombyggnad på annans fastighet som uppgår till minst 100 tkr redovisas som *förbättringsutgift på annans fastighet*. Även reparations- och underhållskostnader på annans fastighet som uppgår till minst 100 tkr redovisas som förbättringsutgift. För större byggprojekt som Akademiska hus driver bokförs nedlagd tid inom SLU som förbättringsutgift på annans fastighet.

Konst tas upp som anläggningstillgång om anskaffningen är gjord 2003 eller senare och om anskaffningsvärdet uppgår till minst 20 tkr.

Finansiella anläggningstillgångar utgörs av SLU:s aktieinnehav i helägda SLU Holding, insatser i ekonomiska föreningar samt från och med december 2019 även placerat donationskapital. Värderingen av aktieinnehavet i dotterföretaget

SLU Holding görs från och med 2020 enligt anskaffningsvärdemetoden (tidigare enligt kapitalandelsmetoden). Insatser i ekonomiska föreningar redovisas till bokfört värde då marknadsvärde för dessa tillgångar saknas. Erhållna donationsmedel placeras i enlighet med förordningen (1987:778) om placering av fondmedel under Kammarkollegiets förvaltning.

Projekt finansierade med externa medel

SLU:s redovisning är uppbyggd på projektbas. Varje bidrags-/uppdragsfinansierat projekt med kontrakt värderas utifrån om det är pågående eller avslutat. För avslutade projekt och pågående projekt där kontraktsmedlen har förbrukats redovisas över- eller underskott som årets kapitalförändring. För övriga pågående projekt periodiseras en fordran eller skuld i balansräkningen (periodavgränsningsposter).

SLU tillämpar den redovisningsmodell för indirekta kostnader som har tagits fram av Sveriges universitets- och högskoleförbund.

Varulager

SLU:s varulager utgörs främst av lantbruksdriftens produkter och insatsmedel, lager vid djursjukhuset, bränsle- och reservdelslager till forskningsfartyget Svea samt djur. Lagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Djur i lager värderas enligt Skatteverkets föreskrifter om produktionsutgifter för djur i jordbruk eller till 85

procent av marknadsvärdet där uppgift från Skatteverket saknas. Först-in-först-ut-principen (FIFU) tillämpas som huvudregel. För bränslelagret tillämpas vägt genomsnittspris för beräkning av anskaffningsvärdet.

Fordringar och skulder

Fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagskurs.

Värdering av bankmedel i utländsk valuta

Behållning på bankkonton i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

13.2 Noter (alla belopp i tkr)

Resultaträkningen

Not 1 Intäkter av anslag	2021	2020
Intäkter av anslag	2 113 656	1 937 721
Medel från statens budget i transfereringsavsnittet	63 479	64 730
Utgifter mot anslag i anslagsredovisningen	2 177 135	2 002 451
Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2021	2020
Djursjukvård	190 533	186 828
Avgiftsintäkter i uppdragsutbildning	5 434	4 670
Avgiftsintäkter i uppdragsforskning	152 049	138 657
Avgiftsintäkter i uppdrag fortlöpande miljöanalys	197 449	175 979
Försäljning av jordbruksprodukter inkl djur	54 696	54 741
Försäljning av övriga varor och tjänster	113 251	101 088
Kurser och konferenser*	35 009	27 665
Publikationer samt informations- och kursmaterial*	3 043	2 217
Uthyrning av mark, lokaler och studentbostäder	51 461	53 169
Realisationsvinst vid försäljning av anläggningstillgångar	1 012	2 153
Sponsring	2 738	3 121
	806 675	750 288
* Intäktsslagen avser intäkter enligt 4§ avgiftsförordningen, sammanlagt:	38 052	29 883
Intäkter av tjänsteexport ingår i avgiftsintäkterna ovan med:	56 068	57 778
Varav avgifter från utländska studenter:	14 248	14 231

Intäkter av tjänsteexport beräknas enligt HfR:s redovisningsråds rekommendation och omfattar intäkter från Sida samt intäkter med utländsk motpart inkl. studieavgifter.

Not 3 Intäkter av bidrag	2021	2020
Från statliga myndigheter	758 213	743 222
Från övriga	372 166	354 078
	1 130 379	1 097 300

Redovisning enligt 20§ donationsförordningen (1998:140)

Nedan redovisas under året mottagna donationer som översteg 30 basbelopp. Med donationer avses bidrag från icke statliga finansiärer, med undantag för de strategiska forskningsstiftelserna och mellanstatliga organisationer som Sverige är anslutet till.

Donator	Ändamål	Belopp
Birgitta Carlssons fond	Forskning och utveckling avseende hundens sjukdomar	20 493 629
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	Swedish Universities Metabolomics Platform	13 407 999
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	Science for Enhanced forest productivity	11 000 000
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	Etablera ett Centrum för skogsbiologi och skogsbioteknik	8 407 629
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	Carbon and water in boreal forests	7 819 296
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	Environmental regulation of the annual growth cycle in trees	7 500 956
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	Co-evolution of protease structure and biological function	3 683 844
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	Norway Spruce and Scots Pine Genome Sequencing	3 178 852
Stiftelsen Erik Johan Ljungbergs Utbildningsfond	Jakten på klimatsmarta ungdomar till framtidens bioekonomi	2 995 323
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	Academy Fellow 2016	2 948 791
Stiftelsen J C Kempes minne	Utrustning för satellitbaserad fjärranalys	2 500 000
A Broberg Ultupharma 2019	Isolering och utveckling av antibiotika från naturen	2 099 038
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	Wallenberg Scholarship	2 092 625
Kjell och Märta Beijers Stiftelse	Beijerlaboratoriet för husdjursforskning	2 000 000
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	Utvecklandet av databaser för trädgenomik	1 890 273
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	Controlled Release Fertilizers for Plant Growth	1 885 295
Lantbrukarnas Ekonomi AB	Lammköttlyftet	1 841 961
NordGen - Nordiskt Genresurscenter	Prebreeding for Nordic climate resilient wheat	1 835 628
Stiftelsen Seth M Kempes minne	Atomic Force Microscope	1 700 000
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	Swedish Universities Metabolomics Platform	1 690 257
Agroväst Livsmedel AB	Hållbar produktion av bioenergi från jordbruket	1 574 533
Energiforsk AB	ECOHAB - Förbättring och utvärdering av konnektivitet...	1 531 173
Stiftelsen Seydlitz MP bolagen	Nya djurhållningssystem för mjölkkor och kalvar	1 500 000

Not 4 Finansiella intäkter	2021	2020
Ränteintäkter från räntekonto i Riksgäldskontoret	0	98
Ränteintäkter kundfordringar	396	181
Valutakursvinster	359	440
Orealiserade värdeförändringar Kammarkollegiets konsortier	1 496	155
Realisationsvinster Kammarkollegiets konsortier	112	18
Ränteintäkter Kammarkollegiets räntekonsortier	47	48
Utdelning Kammarkollegiets aktiekonsortier	311	190
	2 721	1 130

Räntan hos Riksgälden har under året varit oförändrad och har i genomsnitt varit 0% för år 2021. SLU har sedan 2019 donationskapital på 11 770 tkr placerade i Kammarkollegiets aktie- och räntekonsortier.

Not 5 Kostnader för personal	2021	2020
Lönekostnader exkl. arbetsgivaravgifter m.m.	1 630 025	1 570 213
Övriga personalkostnader	854 999	824 373
	2 485 024	2 394 586
Andel av lönesumman som avser arvoden till styrelse och uppdragstagare	2%	2%

Not 6 Kostnader för lokaler	2021	2020
Kostnader för lokaler.	398 620	390 753

Ökningen av kostnader för lokaler beror framförallt på ökade utgifter för el. Uppgifter om lokalkostnader enligt SUHF:s rekommendation finns i avsnitt 8.1 i resultatredovisningen. De uppgifterna är hämtade från flera resultatposter och stämmer inte överens med posten

Not 7 Övriga driftkostnader	2021	2020
Köpta tjänster	511 983	501 439
Resor	17 664	19 156
Reparationer och underhåll	31 544	36 970
Korttidsinvesteringar utgifter	25 433	22 341
Post och tele	13 090	12 951
Varutransporter och frakt	6 156	4 642
Tryckning och publikationer	4 695	5 504
Realisationsförlust vid försäljning/utrangering av anläggningstillgångar	1 751	1 991
Övriga driftkostnader	184 339	170 388
	796 655	775 382

Jämförelsesiffrorna för 2020 har justerats med anledning av att fler delposter redovisas fr o m 2021.

Not 8 Finansiella kostnader	2021	2020
Ränta hos Riksgäldskontoret	0	72
Ränta valutakonto	132	-
Dröjsmålsräntor	27	545
Valutakursförluster	482	726
Orealiserade värdeförändringar Kammarkollegiets konsortier	31	33
Realisationsförluster Kammarkollegiets konsortier	0	99
	672	1 475

Riksgäldskontoret har under 2021 haft nollränta på räntekontot samt lån. Valutakontot har haft negativ ränta under 2021. SLU har sedan 2019 donationskapital på 11 770 tkr placerat i Kammarkollegiets aktie- och räntekonsortier.

Not 9 Avskrivningar och nedskrivningar	2021	2020
Se not 15 och 16.	195 692	206 858
	195 692	206 858

Not 10 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2021	2020
Beloppet avser nettoinkomst vid försäljning av fastighet.	0	18 520
Beloppet avser utdelning på insats- och emissionskapital i ekonomisk förening	0	353
	0	18 873

Not 11 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2021	2020
Medel från statliga bolag och fonder	0	1 277
Medel från EU	3 161	2 253
Medel från övriga	28 719	17 455
	31 880	20 985

De största enskilda posterna är:**medel från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse**

Skoglig biodiversitetsforskning	1 580	1 060
Etablering av Centrum för skogsbiologi och skogsbioteknik	3 389	920
Understanding the environmental regulation of the annual growth cycle in trees	3 212	-
Svensk deltagande i utvecklandet av databaser för trädgenomik	1 982	-

medel från Mistra

Environmental Communication	3 511	2 850
-----------------------------	-------	-------

medel från EU

KA103-077589 Erasmus+ programme, call 20/22	1 376	-
Erasmus+ AFEPA 2019	1 135	922
emPlant+ Bidrag till studieavgifter	1 041	

Not 12 Lämnade bidrag

	2021	2020
Bidrag till myndigheter från statsanslaget	33 698	28 552
Vidareförmedlade forskningsbidrag till myndigheter	59 939	48 596
Vidareförmedlade forskningsbidrag till övriga	26 083	26 652
Resebidrag till studerande	225	160
Stipendier	14 011	12 387
Övriga bidrag	29 556	30 067
	163 512	146 414

Övriga bidrag går främst till Ridskolan Strömsholm, Flyinge, Hästnäringens nationella stiftelse, Travskolan Wängen, Stiftelsen Värmlands och Örebro läns skogsskola, Stiftelsen station Linné och Nordiskt Genresurscenter.

Not 13 Årets kapitalförändring

	2021	2020
Årets kapitalförändring	176 768	17 385
Varav avgiftsfinansierad verksamhet enligt avgränsning i not 25:	-1 044	4 517

SLU medges i regleringsbrevet undantag från att särredovisa över- eller underskott i bidragsfinansierad verksamhet.

Balansräkningen

Not 14 Immateriella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31
<i>Rättigheter och andra immateriella tillgångar</i>		
Ingående anskaffningsvärde	31 274	21 486
Årets investering	1 422	10 577
Årets egenutveckling	7 711	349
Årets avyttring, anskaffningsvärde	0	-1 138
Utgående ack. anskaffningsvärde	40 407	31 274
Ingående ackumulerad avskrivning	-17 962	-16 786
Årets avskrivning	-1 639	-2 130
Återförd avskrivning på avyttring	0	954
Utgående ack. avskrivningar	-19 601	-17 962
Restvärde	20 806	13 312

Av årets investeringar avser ca 1 mnkr införskaffande av ett systemstöd för SLU:s institutioner i deras arbete med planering och uppföljning av forskningsprojekt. Av årets egenutveckling avser 7,3 mnkr upparbetade kostnader för nytt journalsystem vid Universitetsdjursjukhuset (UDS).

Not 15 Materiella anläggningstillgångar

	Byggnader, mark o annan fast egendom		Förbättringsutgifter på annans fastighet		Maskiner, inventarier, djur mm		Pågående nyanlägg- ningar inkl. förskott	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Ingående ack. anskaffningsvärde	1 412 641	1 406 590	318 510	303 373	1 933 890	1 891 208	15 403	29 944
Årets investeringar	7 288	18 700	14 995	16 232	60 410	104 710	18 190	11 261
Årets avyttringar	-4 429	-8 125	-3 180	-1 095	-36 358	-62 028	-9 300	-25 802
Årets överföring till annan myndighet		-4 524						
Utgående ack. anskaffningsvärde	1 415 500	1 412 641	330 325	318 510	1 957 942	1 933 890	24 293	15 403
Ingående ack. avskrivning	-450 050	-410 511	-133 418	-111 553	-1 098 552	-1 022 922		
Årets avskrivningar	-45 650	-45 767	-18 050	-21 865	-130 352	-137 096		
Årets avyttringar	3 588	6 228	3 150		34 799	61 466		
Utgående ack. avskrivningar	-492 112	-450 050	-148 318	-133 418	-1 194 105	-1 098 552	0	0
Ingående ack. nedskrivning	-22 619	-22 982						
Årets avyttringar		363						
Ingående ack. uppskrivning	77 100	80 254						
Årets avyttringar	-488	-2 921						
Årets överföring till annan myndighet		-233						
Restvärde	977 381	1 017 072	182 007	185 092	763 837	835 338	24 293	15 403

Byggnader och mark:

Årets investeringar utgörs bl a av investering i ventilation i Uppsala VHC om 2,4 mnkr, hyresgästanpassning Uppsala Kungsängen om 1,2 mnkr samt brandskyddsåtgärder i Skinnskatteberg om 1,1 mnkr.

Förbättringsutgifter annans fastighet:

Årets investeringar består bl a av investeringsåtgärder i café, Alnarp om 2,7 mnkr, ombyggnad Ekologisentrum om 3,2 mnkr samt lokalanpassningar i Skogishuset, Umeå om 5,4 mnkr.

Maskiner, inventarier mm:

Årets investeringar utgörs bl a av investeringar i inredning (6 mnkr), datorer (3 mnkr) samt analys-/mätinstrument och annan utrustning i verksamheten (46 mnkr). Från pågående nyanläggningar har under året 9 mnkr tillförts posten årets investeringar i byggnader samt maskiner inventarier.

Not 16 Andelar i helägda företag

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående balans	14 481	21 717
Aktieägartillskott	1 000	1 000
Justerat resultat föregående år		
Preliminärt resultat innevarande år		
Ny redovisningsprincip fr o m 2020		-8 236
	15 481	14 481

Aktieinnehavet avser helägda SLU Holding (3 000 aktier). Fr o m 2020 värderas kapitalandelarna enligt anskaffningsvärde-metoden istället för som tidigare enligt kapitalandelsmetoden.

Nominellt värde är 300 tkr. Aktierna överfördes 1998 till SLU från Näringsdepartementet till bokfört värde (4 000 tkr). SLU Holding är inte börsnoterat.

Under året har SLU utbetalat ett kapitaltillskott på 1 mnkr till SLU Holding AB. Kapitaltillskottets syfte är att finansiera kostnader för den s k idébanken.

Not 17 Andra långfristiga värdepappersinnehav	2021-12-31	2020-12-31
Avser insatser i ekonomiska föreningar. Marknadsvärde saknas.	7 752	6 883
Placeringar i Kammarkollegiets konsortier	14 102	12 160
	21 854	19 043

SLU har sedan 2019 donationskapital på 11 770 tkr placerat i Kammarkollegiets aktie- och räntekonsortier.
Marknadsvärdet per 2021-12-31 är 14 101 tkr.

Not 18 Varulager och förråd	2021-12-31	2020-12-31
Egenproducerat spannmål och foder	12 761	16 509
Lager i djursjukhuset och ambulatoriska kliniken	8 243	7 158
Växande gröda	4 932	5 016
Lager i djurstallar	4 395	3 958
Djurlager	2 945	2 958
Lager fartygsdrivmedel	2 746	889
Reservdelar fartyg	1 966	0
Övrigt	5 378	5 529
	43 366	42 016

2020 års jämförelsetal har justerats till följd av att fler lagerkategorier redovisas fr o m 2021.

Not 19 Fordringar hos andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
Fordran ingående mervärdesskatt	49 639	42 492
Fakturerad kundfordran	100 110	90 047
Fordran skattekonto	18 828	16 364
	168 577	148 903

Not 20 Förutbetalda kostnader	2021-12-31	2020-12-31
Förskottsbetald hyra	87 192	88 256
Övrigt	21 956	21 216
	109 148	109 472

Not 21 Upplupna bidragsintäkter	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna bidragsintäkter från statliga myndigheter	114 652	145 372
Upplupna bidragsintäkter från övriga bidragsgivare	131 307	138 067
	245 959	283 439

Not 22 Övriga upplupna intäkter	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna uppdragsintäkter från statliga myndigheter	70 130	55 237
Övriga upplupna intäkter från statliga myndigheter	0	202
Upplupna uppdragsintäkter från övriga	4 245	6 265
Övriga upplupna intäkter	5 644	5 404
	80 019	67 108

Not 23 Avräkning med statsverket			2021-12-31	2020-12-31
Uppbörd				
Ingående balans			-18 455	0
Redovisat mot inkomsttitel				-18 873
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel			18 455	418
Skulder avseende uppbörd			0	-18 455
Anslag i räntebärande flöde				
Ingående balans			0	0
Redovisat mot anslag			2 167 135	1 982 451
Anslagsmedel som tillförts räntekonto			-2 167 152	-1 982 451
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde			-17	0
Anslag i icke räntebärande flöde				
Ingående balans				0
Redovisat mot anslag			11 000	21 000
Anslagsmedel som tillförts räntekonto			-11 000	-21 000
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde			0	0
Not 24 Behållning i räntekonto hos Riksgälden			2021-12-31	2020-12-31
			1 767 586	1 448 207

Not 25 Förändring av myndighetskapitalet

	Statskapital ¹⁾	Uppskrivningskapital ²⁾	Donationskapital	Balanserad kapitalförändring, anslags- och bidragsfinansierad verksamh. ³⁾	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamh. ⁴⁾	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2020	16 527	53 203	11 719	430 251	658	17 385	529 743
A Ingående balans 2021	16 527	53 203	11 719	430 251	658	17 385	529 743
Föregående års kapitalförändring			44	12 824	4 517	-17 385	0
Ovillkorat aktieägartillskott SLU Holding AB	1 000						1 000
Årets kapitalförändring						176 768	176 768
B Summa årets förändring	1 000	0	44	12 824	4 517	159 383	177 768
C Utgående balans 2021	17 527	53 203	11 763	443 074	5 175	176 768	707 510

1) Ingående balans Statskapital består av kapital för andelar i SLU Holding samt konstkapital.

2) Uppskrivningskapitalet har sitt ursprung i den omvärdering av fastighetsvärdena som gjordes år 2000.

3) SLU medges i regleringsbrevet undantag från att särredovisa över- eller underskott i bidragsfinansierad verksamhet.

4) Här redovisas kapital i avgiftsfinansierad verksamhet med krav på full kostnadstäckning: uppdragsutbildning, uppdragsforskning samt fortlöpande miljöanalyssupdrag. För extern uthyrning av lokaler, bygg- och marktjänster är det inte möjligt att särskilja kapital.

Not 26 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser			2021-12-31	2020-12-31
Ingående avsättning			2 876	5 389
Årets pensionskostnad			3 123	1 277
Årets pensionsutbetalningar			-2 883	-3 790
Utgående avsättning			3 116	2 876

I posten redovisas pågående och beslutad pensionsersättning för uppsagd personal samt för delpensioner.

Not 27 Avsättningar för avhjälpande av miljöskador	2021-12-31	2020-12-31
<i>Ingående avsättning</i>	5 439	7 468
<i>Årets förändring</i>	8 794	-2 029
<i>Utgående avsättning</i>	14 233	5 439

Avsättningen avser sanering av mark på fastigheten Asplunda. Under 2021 har avsättningen ökat med 11 mnkr efter att en ny bedömning av kostnaderna för sanering av Asplunda gjorts. Cirka 2 mnkr av avsättningen kommer att regleras under 2022.

Not 28 Övriga avsättningar	2021-12-31	2020-12-31
<i>Avsättning insatser i ekonomiska föreningar till vilka SLU levererar jordbruksprodukter</i>		
<i>Ingående avsättning</i>	6 882	6 122
<i>Årets förändring</i>	869	761
<i>Utgående balans</i>	7 751	6 883

Avsättning nedlagd verksamhet: hyrda lokaler och egna byggnader

<i>Ingående avsättning</i>	233	233
<i>Årets förändring</i>	104	0
<i>Utgående balans</i>	337	233

Under 2022 kommer 104 tkr av avsättningen att regleras.

Återställningskostnader för laborationslokaler som SLU avser att behålla under överskådlig tid uppskattas till ca 17 mnkr.

Dessa har inte bokförts som avsättning.

Avsättning uppsägningslöner

<i>Ingående avsättning</i>	737	0
<i>Årets förändring</i>	-536	737
<i>Utgående balans</i>	201	737

Avsättningen kommer att regleras i sin helhet i maj 2022.

Avsättning engångspremie särskild pensionersättning

<i>Ingående avsättning</i>	-	516
<i>Årets förändring</i>	216	-516
<i>Utgående balans</i>	216	0

Avsättningen kommer att regleras under 2022.

Avsättning för lokalt omställningsarbete

<i>Ingående avsättning</i>	14 627	20 939
<i>Årets förändring</i>	-2 650	-6 312
<i>Utgående balans</i>	11 977	14 627

Det är inte möjligt att uppskatta hur stor del av avsättningen som kommer regleras under 2022.

Summa övriga avsättningar	20 482	22 480
----------------------------------	---------------	---------------

Not 29 Lån i Riksgälden	2021-12-31	2020-12-31
<i>Ingående skuld</i>	1 972 000	2 021 235
<i>Nya lån</i>	80 772	166 921
<i>Årets amortering</i>	-192 772	-216 156
<i>Utgående skuld</i>	1 860 000	1 972 000

SLU disponerar enligt regleringsbrevet en låneram på:	2 000 000	2 060 000
Högsta utnyttjandenivån av låneramen under året var:	1 972 000	2 021 235

Not 30 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
Skuld avseende utgående mervärdesskatt	12 689	12 988
Skuld avseende arbetsgivaravgift m.m.	43 270	40 649
Leverantörsskulder m.m.	42 958	22 035
Övriga skatteskulder	256	256
	99 173	75 928

Not 31 Övriga kortfristiga skulder	2021-12-31	2020-12-31
Personalens källskatt	40 268	37 067
Löneskuld	3 020	3 481
Koordinatorsmedel att betala ut i EU-projekt	25 303	22 461
Övrigt	965	2 293
	69 556	65 302

Not 32 Förskott från uppdragsgivare och kunder	2021-12-31	2020-12-31
Posten avser huvudsakligen handpenning från Uppsala kommun vid försäljning av etapp 2 av fastigheten Ultuna 2:1.	31 051	30 000

Not 33 Upplupna kostnader	2021-12-31	2020-12-31
Semesterlöneskuld inkl. sociala avgifter	204 310	185 092
Upplupna lönekostnader inkl. sociala avgifter	8 071	17 315
Övrigt	14 858	16 747
	227 239	219 154

Av posten upplupna lönekostnader 2020 avsåg ca 10 mnkr lönerevision 2020. Motsvarande post finns inte 2021 då reglering av lönerevisionen skett under året.

Not 34 Oförbrukade bidrag	2021-12-31	2020-12-31
Oförbrukade bidrag från statliga myndigheter	868 169	836 729
Oförbrukade bidrag från övriga bidragsgivare	131 749	151 789
Oförbrukade donationer (för definition av donationer, se not 3)	262 150	191 937
Oförmedlade bidrag för transferering från statliga myndigheter	740	830
Oförmedlade bidrag för transferering från övriga bidragsgivare	521	-
	1 263 329	1 181 285

Förbrukningstakt av statliga oförbrukade bidrag, inkl. oförmedlade	2021-12-31	2020-12-31
Beräknad förbrukning av medel inom 3 månader	244 639	234 882
Beräknad förbrukning av medel 3-12 månader	624 270	602 677
Beräknad förbrukning av medel 1-3 år	0	0
	868 909	837 559

Noten har tagits fram i enlighet med HfR:s redovisningsråds rekommendation. Metoden innebär en schablonberäkning av den genomsnittliga omsättningshastigheten/förbrukningstakten. Förbrukningstakten för bidragsverksamhet med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär.

Not 35 Övriga förutbetalda intäkter	2021-12-31	2020-12-31
Förutbetalda hyresintäkter	7 397	7 922
Förutbetalda uppdragsintäkter med kontrakt	79 515	86 949
Övriga förutbetalda intäkter	7 084	4 142
	93 996	99 013

Not 36 Ansvarsförbindelser	2021-12-31	2020-12-31
Rivning Vegetum, Alnarp:	5 000	5 000

Utredning om byggnaden ska rivas pågår. Om byggnaden rivs uppstår återställnings och saneringskostnader m.m. till uppskattningsvis ca 5 mnkr

Styrelsens skattepliktiga ersättningar och åtaganden

Återrapportering: Myndigheten ska i årsredovisningen redovisa de skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt de framtida åtaganden som avtalats för var och en av 1) ledamöterna i myndigheternas styrelse, och 2) de ledamöter i myndighetens råd som utsetts av regeringen, och 3) de ledande befattningshavare vid myndigheten som utsetts av regeringen. För dessa personer ska myndigheten också uppge uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag. (SFS 2000:605).

SLU:s styrelse har under 2021 sammanträtt vid sju tillfällen.

Namn	Ersättning, kr	Uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter utöver Sveriges lantbruksuniversitet samt styrelseledamot i aktiebolag
Berg, Charlotte <i>Professor</i>	895 711*	BirdLife Sverige Holding AB, ordförande SOF Bioinfo, ordförande
Brennerfelt, Rolf <i>Agronom</i>	66 314	Inga
Cramér, Per <i>Professor</i>	28 008	Draken film AB, ledamot
Danielsen, Kristin <i>Executive director</i>	0	Inga
Hakelius, Karin <i>Universitetslektor</i>	707 737*	Inga
Hernblom, Clara <i>Ordförande Sluss fr.o.m. 2021-06-01</i>	116 291	Inga
Löfgren, Susanna <i>Länsråd</i>	28 008	Inga
Norralk, Maria <i>Förutvarande landshövding</i>	28 008	Fortifikationsverket, ordförande Econova AB, ledamot Maria Norrkalk AB, ordförande
Pedersen, Anja <i>Doktorand</i>	368 623*	Inga
Persson, Bengt <i>Lantbrukare</i>	28 008	GroPro AB, ordförande Vålingetorp Invest AB, ordförande Sigill Kvalitetssystem AB, ledamot
Petersson, Marie <i>Ordförande Sluss resp. förste rådgivare Sluss t.o.m. 2021-08-31</i>	89 622	Inga
Spong, Göran <i>Universitetslektor</i>	719 546*	Inga
Söderberg, Lena <i>F d generaldirektör</i>	28 008	Inga
Wasteson, Yngvild <i>Professor</i>	28 008	Inga
Knutson Wedel, Maria <i>Rektor</i>	1 484 034*	Inga
Wrenfelt, Tuva <i>Förste rådgivare, Sluss t.o.m. 2021-06-30 och fr.o.m. 2021-09-01</i>	25 006	Inga

*Ersättning inklusive lön för anställning samt uppdrag vid SLU under aktuell period.

14 Väsentliga uppgifter

14.1 Sammanställning av väsentliga uppgifter enligt Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

	2021	2020	2019	2018	2017
<i>Låneram i Riksgäldskontoret (tkr)</i>					
Beviljad	2 000 000	2 060 000	2 060 000	1 980 000	1 825 000
Utnyttjad	1 972 000	2 021 235	2 021 235	1 541 291	1 371 869
<i>Kontokrediter i Riksgäldskontoret (tkr)</i>					
Beviljad	0	0	0	0	0
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
<i>Räntekonto i Riksgäldskontoret (tkr)</i>					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	0	72	3 283	6 718	6 844
<i>Avgiftsintäkter (tkr)</i>					
Budget i regleringsbrevet	809 000	752 000	745 000	694 000	746 000
Faktiskt utfall som disponeras av SLU *	806 675	750 288	745 706	710 181	684 731
<i>Anslagskredit (tkr)</i>					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
<i>Utgående anslagssparande (tkr)</i>					
	17	0	0	0	0
<i>Tilldelade bemyndiganden (tkr)</i>					
	0	0	0	0	0
<i>Årsarbetskrafter och medelantal anställda</i>					
Antal årsarbetskrafter	3 193	3 155	3 073	2 991	2 857
Medelantal anställda	3 965	3 933	3 889	3 792	3 612
<i>Driftkostnad per årsarbetskraft (tkr)</i>					
	1 153	1 129	1 161	1 143	1 140
<i>Kapitalförändring (tkr)</i>					
Årets kapitalförändring	176 768	17 385	-67 734	-54 464	-71 641
Balanserad kapitalförändring	448 250	430 909	498 540	555 404	625 274

14.2 Sammanställning av väsentliga uppgifter inom universitets- och högskolesektorn

	2021	2020	2019	2018	2017
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	4 437	4 216	3 906	3 720	3 737
- andel kvinnor (%)	71	70	69	69	69
- andel män (%)	29	30	31	31	31
Kostnad per helårsstudent (tkr)	126	129	132	134	132
Totalt antal helårsprestationer ²	3 828	3 622	3 535	3 462	3 310
- andel kvinnor (%)	71	71	70	70	70
- andel män (%)	29	29	30	30	30
Kostnad per helårsprestation (tkr)	146	150	149	148	149
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst) ²	137	132	94	77	56
Totalt antal nyantagna doktorander ³	92	107	114	137	113
- andel kvinnor (%)	60	57	61	50	63
- andel män (%)	40	43	39	50	37
Totalt antal doktorander med någon aktivitet ³	535	559	566	558	569
- andel kvinnor (%)	59	57	58	56	58
- andel män (%)	41	43	42	44	42
Totalt antal doktorander med doktorandanställn. (årsarb.) ³	349	343	330	287	265
- andel kvinnor (%)	58	57	55	54	55
- andel män (%)	42	43	45	46	45
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag ³	0	0	0	0	1
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen, år ^{4, 9}	2,9	3	2,2	-	2
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen, år	4,3	4,2	4,3	4,3	4,2
- kvinnor	4,3	4,1	4,3	4,4	4,2
- män	4,2	4,3	4,1	4,2	4,2
Totalt antal doktorsexamina ³	90	66	89	73	101
- andel kvinnor (%)	59	44	64	52	59
- andel män (%)	41	56	36	48	41
Totalt antal licentiatexamina ³	4	6	5	1	6
- andel kvinnor (%)	-	100	60	-	33
- andel män (%)	-	0	40	-	67
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ⁵	2 530	1 964	1 896	1 744	1 673
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation	865	1 090	1 167	1 182	1 165
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter ⁶	3 193	3 155	3 073	2 991	2 857
- andel kvinnor (%)	55	55	54	53	53
- andel män (%)	45	45	46	47	47
Medelantal anställda	3 933	3 933	3 889	3 792	3 612
- andel kvinnor (%)	57	57	56	56	56
- andel män (%)	43	43	44	44	44
Totalt antal lärare ⁷ (årsarb.)	1 282	1 260	1 179	1 166	1 101
- andel kvinnor (%)	47	46	46	45	45
- andel män (%)	53	54	54	55	55
Antal disputerade lärare ⁷ (årsarb.)	1 076	1 010	976	976	916
- andel kvinnor (%)	44	43	42	42	42
- andel män (%)	56	57	58	58	58
Antal professorer (årsarb.)	189	191	198	205	205
- andel kvinnor (%)	32	32	31	31	29
- andel män (%)	68	68	69	69	71

	2021	2020	2019	2018	2017
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	4 053	3 786	3 670	3 512	3 338
utb. på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	681	639	626	618	588
– andel anslag (%)	85	83	86	83	85
– andel externa intäkter (%)	15	17	14	17	15
forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	2 840	2 658	2 597	2 427	2 308
– andel anslag (%)	48	47	45	47	48
– andel externa intäkter (%)	52	53	55	53	52
Kostnader totalt (mnkr)	3 877	3 769	3 738	3 570	3 409
– andel personal (%)	64	64	62	62	61
– andel lokaler (%)	10	10	11	11	12
Lokalkostnader ³ per kvm (kr)	2 002	1 975	2 083	1 922	1 770
– andel av justerade totala kostnader (%)	13	13	14	13	13
Balansomslutning (mnkr)	4 493	4 246	4 303	3 891	3 519
– varav oförbrukade bidrag	1 263	1 181	1 080	1 039	905
– varav årets kapitalförändring	177	17	-68	-54	-71
– varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	708	530	520	586	636

1) Exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning.

2) Exklusive beställd utbildning.

3) Kontinuerlig registrering, även i efterhand, innebär att värden uppdateras för tidigare år.

4) Redovisas inte per kön när antalet examina understiger fem.

5) 2020 års värde är en uppskattning baserad på uttag i Web of Science i januari 2021 och uppräknad med 5 procent. Värden för tidigare år är uppdaterade.

6) Tidigare rapporterade totalvärden skiljer sig något från dessa pga ny hantering av decimaler i den underliggande beräkningen.

7) Professorer, universitetslektorer, meriteringsanställningar, adjunkter och tillsvidareanställda i kategorin annan forskande/undervisande personal.

8) Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer om lokalkostnader i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna (REK 2014:1, dnr 14/069).

9) Endast en licentiatexamen varför nettostudietiden inte redovisas.

15 Intern styrning och kontroll

Arbetet med intern styrning och kontroll är reglerat i ett antal förordningar. De övergripande målen är att den interna styrningen och kontrollen vid universitetet ska fungera på ett betryggande sätt, att målen för verksamheten uppnås effektivt och enligt gällande rätt, att verksamheten redovisas på ett tillförlitligt sätt, samt att universitetet ska hushålla väl med statens medel.

15.1 Riskanalysarbete på SLU

På SLU genomförs riskbedömningar årligen; dels görs en central riskbedömning som är strategisk och universitetsövergripande, dels görs riskbedömningar som ägs och drivs av respektive fakultet samt av universitetsadministrationen.

Universitetsledning, fakulteter och universitetsadministration genomför workshops och diskussioner för att bedöma vilka risker som finns för att verksamhetens mål inte ska uppnås samt för att bestämma vilka riskåtgärder som ska vidtas utifrån dessa. Den universitetsgemensamma riskbedömningen diskuteras av universitetsledning/rektors ledningsråd och blir även en del av underlaget i universitetets anslagsfördelning inför nästkommande år, så att riskåtgärder som kräver extra

resurser ska kunna hanteras där.

För att skapa både kontinuitet och effektivitet i riskhanteringen genomförs denna fördjupade riskanalys enbart vart tredje år. De två mellanliggande åren görs en avstämning utifrån tidigare riskanalyser och under året nytillkomna händelser om något föranleder en uppdatering av de viktigaste riskerna. Fler eller andra riskåtgärder kan även prioriteras vid uppdateringen.

Under 2021 har risker och riskåtgärder från den fördjupade riskbedömningen 2020 setts över. Översynen ledde enbart till mindre justeringar i formuleringar. På fakultetsnivå genomfördes fördjupade riskbedömningar under 2021.

15.2 Uppföljning av riskåtgärder för 2021

Enligt gällande förordningar ska riskåtgärderna även följas upp. Flera av riskåtgärderna kräver längre tid för att genomföras och nedan redogörs för hur de har hanterats hittills.

Risk 1. Det finns risk att SLU har bristande IT-säkerhet och systemstöd.

Riskåtgärder: Åtgärderna för denna risk sammanfaller med åtgärderna under SLU:s strategis fokusområde *SLU i det digitala samhället*, delkomponent d.

Uppföljning: Rektor fattade i augusti 2021 beslut om finansiering av förstärkt IT-infrastruktur (SLU.ua. 2021.1.1.1-2911) och därefter har IT-infralyftprogrammet startats upp. Programmet syftar till att åtgärda flera brister i SLU:s IT-säkerhet och systemstöd. Det löper på inom budget

men är försenat i tidsplanen på grund av resurs- och materialbrist i samband med pandemin.

Inom programmet pågår tre parallella uppdrag:

- 1) Projekt för nytt nätverk. Förstudien är nyligen färdigställd och ett lösningsförslag har mottagits från leverantören. Förslaget ska nu granskas innan det kan godkännas och en projektplan för implementation kan påbörjas.
- 2) Uppgradering av e-postserver. Detta projekt löper på enligt plan och beräknas vara klart i maj.
- 3) Livcykelhantering av befintlig IT-infrastruktur. Uppdraget syftar till att uppdatera hårdvaran i våra datacenter i Uppsala och Umeå. De första leveranserna har anlänt och uppgraderingarna börjar succesivt genomföras. Uppgraderingarna beräknas pågå under första halvåret 2022.

Risk 2. Det finns risk att SLU inte har tillräckligt adekvat och proaktiv ekonomistyrning inom vissa områden.

Riskåtgärder:

a) Göra en risk- och konsekvensanalys över vilka områden som är aktuella och hur de bör hanteras.

Uppföljning: En första riskbeskrivning har genomförts och diskussion pågår om hur arbetet ska bedrivas vidare.

b) Se över om det finns modeller som ger bättre verktyg för styrning, inklusive prissättningen på djursjukhuset (UDS), forskningsfartyget Svea och fastigheterna.¹

Uppföljning: Efter diskussion i ledningsrådet har en ny reviderad hyresmodell för internhyror införts för i år. Vad gäller fartyget och UDS pågår ett kontinuerligt arbete kring ekonomin.

Risk 3. Det finns risk att SLU i en omvärld av snabb förändring, inte tillräckligt snabbt anpassar sig till eller fångar upp nya skeenden och behov i samhället och hos olika målgrupper.

Riskåtgärder:

a) Skapa rutiner/mallar för att bättre fånga upp omvärldsanalyser och -bevakning samt för att sprida dem inom organisationen

Uppföljning: Ett modellförslag för nya rutiner finns utarbetat, men implementeringen kvarstår. Två årliga PM tas redan fram med detta syfte, med rubrikerna *Aktuellt i högskolesektorn* och *Trender och tendenser i SLU:s omvärld*. De distribueras till styrelsen samt internt till fakulteter m.fl.

b) Inkludera i ordinarie uppföljningar hur fakulteter, bibliotek, djursjukhus, utbildningsnämnd och verksamhetsstödet arbetar med omvärldsinformation och extern samverkan samt eventuell förändring/innovation och förändringsledning baserad på det.

Uppföljning: Dialogerna 2021 innebar en utökning sett till innehåll jämfört med tidigare år. Till dialogerna under våren 2022 sker ytterligare utveckling, bl.a. baserat på aktiviteter i strategin t.ex. kring hållbarhetsaspekter.

c) Vid behov starta projekt för att undersöka om aktuella omvärldssignaler bör leda till förändringar i hanteringen av verksamheten.

Uppföljning: Det är ett kontinuerligt arbete som ligger i varje chefs ansvar att ständigt omvärldsbevaka och utveckla universitets arbete därefter. Några aktuella exempel rör pandemihantering generellt och utveckling av utbildningar exempelvis civilingenjör.

¹ 2022 reviderat till: *Se över om det finns modeller som ger bättre verktyg för ekonomistyrning.*

16 Underskrifter

Årsredovisning 2021 för SLU

Styrelsen har vid sitt sammanträde den 18 februari 2022 fastställt årsredovisningen för budgetåret 2021.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Rolf Brennerfelt
Ordförande

Maria Knutson Wedel
Rektor

Charlotte Berg

Per Cramér

Kristin Danielsen

Karin Hakelius

Susanna Löfgren

Maria Norrfalk

Anja Pedersen

Bengt Persson

Clara Hernblom

Göran Spong

Lena Söderberg

Yngvild Wasteson

Tuva Wrenfelt

17 Information om årsredovisningen, definitioner och förkortningar

Information

Administrativa system

SLU strävar efter att årsredovisningen ska bygga på uppgifter som hämtas ur administrativa system.

Underlag för resultatredovisning och finansiell redovisning hämtas via ledningsinformations-systemet Lins från källsystemen Ladok (system för studiedokumentation), NyA (antagningssystem), Landlord (lokaldata), UBW (ekonomisystem) samt Primula (personaladministrativt system).

Uppgifter om vetenskapliga publikationer hämtas från databasen Web of Science.

Det sker en viss eftersläpning i rapporteringen av registrerade studenter och examina på grundnivå,

avancerad och forskarnivå. Uppgifterna i årsredovisningen har därför uppdaterats för jämförelse-åren. Även efterrapportering och rättning av vissa uppgifter i personalsystemen såsom disputationdatum medför att uppgifter för tidigare år har justerats i förhållande till tidigare årsredovisningar.

Uppgifter om vetenskapliga publikationer är preliminära för 2020. Uppgifterna avseende jämförelse-åren har justerats med uppdaterade uppgifter.

Indexuppräknings

Ekonomiska uppgifter redovisade i resultatredovisningen är inte indexerade.

Definitioner och förkortningar

Förutom nedan redovisade definitioner har Universitetskanslersämbetets begreppsmanual för högskoleområdet använts.

Aktiva forskarstudenter: Forskarstudenter med en aktivitetsgrad om minst 1 procent.

Behöriga sökande: Sökande till viss utbildning som uppfyller villkoren avseende grundläggande och/eller särskild behörighet för tillträde till sökt utbildning.

Beräknade examina: Omräkning av licentiatexamen och doktorsexamina, där en licentiatexamen ger en halv poäng, en doktorsexamen som inte föregåtts av en licentiatexamen ger ett poäng, och en doktorsexamen som föregåtts av en licentiatexamen ger en halv poäng.

Doktorandanställning: Tidsbegränsad anställning som ger forskarstudenten möjlighet att främst ägna sig åt sin egen utbildning.

Doktorsexamen: Examen inom forskarutbildning som omfattar 240 högskolepoäng, varav minst 120 högskolepoäng ska utgöras av avhandling.

Extern finansiering: All finansiering utöver statsanslag, exempelvis medel från forskningsråd, statliga myndigheter och verk, stiftelser, privata företag, forskningsuppdrag, EU samt övriga finansiärer.

Forskare: biträdande forskare, forskningskoordinator, forskare, forskningsledare, fältentomolog, fältmykolog, fältpatolog, gästforskare, marinbiolog och postdoktor.

Forskningsbidrag: Medel för forskning från extern finansiär där bidragsgivaren inte kan förbehålla sig rätten till resultaten.

Fältnormerad medelcitering: Bibliometriskt mått som innebär att antalet vetenskapliga citeringar normeras och medelvärde beräknas.

Helårsprestation (hpr): Summa avklarade högskolepoäng på kurs/delkurs under en viss period dividerat med 60.

Helårsstudent (hst): Antal registrerade studenter på en kurs multiplicerat med kursens högskolepoäng dividerat med 60.

Högskolepoäng (hp): Från och med hösten 2007 är ett läsår 60 högskolepoäng.

Licentiatexamen: Examen inom utbildning på forskarnivå som avser etapp om minst 120 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng ska utgöras av avhandling.

Långtidssjukfrånvaro: Sjukfrånvaro i procent avseende frånvaro under en sammanhängande tid på 60 dagar eller mer.

Lärare: professorer, universitetslektorer, meriteringsanställningar, tillsvidareanställda forskare och adjunkter.

Medelantal anställda: Alla anställda exklusive timanställda. Helt tjänstledig personal ingår. Mätning görs varje månad och utgör underlag för medeltalsberäkningen.

Nyantagna till utbildning på forskarnivå: Forskarstudent som för första gången registreras

vid fakultet och redovisar en aktivitet om minst 1 procent.

Platser, utbildning på grundnivå och avancerad nivå: Hur många sökande som planeras att antas till viss utbildning.

Prestationsgrad: Antalet helårsprestationer (hpr) dividerat med antalet helårsstudenter (hst).

Uppdragsutbildning: Utbildning som anordnas på uppdrag av en beställare mot erläggande av en avgift. Beställaren utser själv deltagarna. Beställaren kan aldrig vara enskild person.

Årsarbetare: Antalet anställda personer omräknade till heltidsarbetande. Omräkningen innebär att deltidsanställd personal ingår i summa antal personer med den procentandel av en heltidsanställning som deras anställning utgör. En halvtidsanställd person ingår således i summan som 0,5 årsarbetskraft. Tjänstledig personal ingår inte. (Till skillnad från medeltal anställda.)